

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษา

ในเขตชุมชนเมือง

A research and development of media in the promotion of
urban agriculture in urban schools.

ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ

รศ.ดร.ทิพวรรณ ลิ้มงูร

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากโครงการนักวิจัยพี่เลี้ยง (Mentorship)

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออยู่ภายใต้เงื่อนไขและเงื่อนไขการใช้งาน
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษา
ในเขตชุมชนเมือง

A research and development of media in the promotion of
urban agriculture in urban schools.

ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ

รศ.ดร.ทิพวรรณ ลิ้มงูร

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากโครงการนักวิจัยพี่เลี้ยง (Mentorship)

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ของโครงการวิจัยฯ หากมีการเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย)	การวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
แหล่งเงิน	เงินรายได้ (โครงการนักวิจัยที่เลี้ยง) คณะเทคโนโลยีการเกษตร
ระยะเวลาทำการวิจัย	3 ปี ตั้งแต่ ตุลาคม 2558 ถึง กันยายน 2561
ชื่อ-นามสกุล หัวหน้าโครงการ	ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ
ผู้ร่วมโครงการวิจัย	รศ.ดร.ทิพวรรณ สิมังกูร

บทคัดย่อ

การดำเนินการวิจัยโครงการการวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรด้านเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและเขตอำเภอเมืองของจังหวัดต่างๆ 3. เพื่อพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง และ 4. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง โดยมีวิธีการวิจัยเชิงปริมาณในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจากผู้แทนสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองทั่วประเทศ จำนวน 400 แห่ง จากนั้นนำผลสำรวจความต้องการมาพัฒนาและทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองด้วยการวิจัยเชิงทดลองกับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง มีผลการวิจัยดังนี้

สถานการณ์การจัดการเรียนรู้และการใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและความตระหนักต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรในเมืองทั้งในปัจจุบันและในอนาคตอยู่ระดับมาก ยกเว้นประเด็นมีการสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตรในปัจจุบันมีระดับปานกลาง มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องการเกษตรของสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน โดยการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรส่วนใหญ่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกเนื้อหาในวิชา ที่มีครูเป็นผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาเป็นหลัก ซึ่งมีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป ผ่านการใช้สื่อหนังสือเรียนมากที่สุด และผู้รับสารกลุ่มสำคัญที่สุด คือ

นักเรียน และการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมของรายวิชา ที่มีครูเป็นผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาเป็นหลัก ซึ่งมีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านการเกษตร ตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป ผ่านการใช้สื่อแปลงสาธิตมากที่สุด และผู้รับสารกลุ่มสำคัญที่สุด คือ นักเรียน โดยมี ภาศหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรของสถานศึกษา คือ ครอบครัวนักเรียน และชุมชนมากที่สุด และมีระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษา เฉลี่ย 6.45 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

ความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง พบว่า สถานศึกษามีความต้องการการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.5 โดยมุ่งเน้นวัตถุประสงค์หลักของการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.5 โดยมุ่งเน้นความต้องการสื่อที่เผยแพร่ไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนทั้งโรงเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.0 ผ่านสื่อ กิจกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19 โดยไม่ระบุเนื้อหาที่เผยแพร่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.0 รองลงมา คือ เนื้อหาด้านการผลิต ร้อยละ 21.1 โดยเฉพาะในประเด็นการปลูกพืชผักสวนครัว และผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอน ที่ควรใช้ในสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองมากที่สุด คือ นักเรียนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 32.5

2. การเปรียบเทียบความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในภูมิภาคต่างๆ พบว่า สถานศึกษาในเขตภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้เห็นสมควรให้มีการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง คิดเป็นร้อยละ 95.5 ร้อยละ 100 ร้อยละ 94.9 ร้อยละ 98.4 ร้อยละ 100 และร้อยละ 100 ตามลำดับ โดยวัตถุประสงค์หลักของการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0 ร้อยละ 61.5 ร้อยละ 53.8 ร้อยละ 58.1 ร้อยละ 73.9 และร้อยละ 45.5 ตามลำดับ กลุ่มเป้าหมายหลักของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ที่มากที่สุด คือ นักเรียนทั้งโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.5 ร้อยละ 69.2 ร้อยละ 53.8 ร้อยละ 58.1 ร้อยละ 73.9 และร้อยละ 57.6 ตามลำดับ สื่อในการส่งเสริมการเกษตรที่มากที่สุดในการภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ คือ กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 27.3 ร้อยละ 17.7 ร้อยละ 47.8 และร้อยละ 21.2 ตามลำดับ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ วิดิทัศน์/คลิป คิดเป็นร้อยละ 15.4 และภาคตะวันออก คือ แปลงสาธิต คิดเป็นร้อยละ 20.5 เนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ที่มากที่สุด คือ ไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 63.6 ร้อยละ 74.0 ร้อยละ 66.7 ร้อยละ 70.2 ร้อยละ 78.3 และร้อยละ 78.8 ตามลำดับ รองลงมา คือ ประเด็นด้านการผลิต คิดเป็นร้อยละ 36.4 ร้อยละ 17.3 ร้อยละ 23.1 ร้อยละ 19.4 ร้อยละ 21.7 และร้อยละ 18.2 ตามลำดับ และผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลักของสื่อในการ

ส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้มากที่สุด คือ นักเรียนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 36.4 ร้อยละ 33.3 ร้อยละ 47.8 และร้อยละ 45.5 ตามลำดับ และในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง คือ คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน คิดเป็นร้อยละ 32.7 และ 37.1 ตามลำดับ

การเปรียบเทียบความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในสังกัดต่างๆ พบว่า สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เห็นสมควรให้มีการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง คิดเป็นร้อยละ 100 ร้อยละ 96.8 ร้อยละ 100 และร้อยละ 100 ตามลำดับ โดยวัตถุประสงค์หลักของการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0 ร้อยละ 50.5 ร้อยละ 61.2 และร้อยละ 61.1 ตามลำดับ กลุ่มเป้าหมายหลักของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มากที่สุด คือ นักเรียนทั้งโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ร้อยละ 59.1 และร้อยละ 64.8 ตามลำดับ และสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร คือ อื่นๆ เช่น ทุกคน ไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 100 สื่อในการส่งเสริมการเกษตรที่มากที่สุดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คือ กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 15.8 ร้อยละ 18.4 และร้อยละ 25.9 ตามลำดับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) คือ กิจกรรม วิดีทัศน์/คลิป และแปลงสาธิต เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมดไม่ระบุคำตอบ เนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มากที่สุด คือ ไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 76.3 ร้อยละ 72.4 และร้อยละ 66.7 ตามลำดับ รองลงมา คือ ด้านการผลิต คิดเป็นร้อยละ 14.2 ร้อยละ 21.4 และร้อยละ 29.6 ตามลำดับ และสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมากที่สุด คือ ด้านการผลิต คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) คือ นักเรียนทั่วไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.7 เท่ากัน สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คือ คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.5 และสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร คือ ครู คิดเป็นร้อยละ 100

3. การพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง มีกระบวนการพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองทั้งสิ้น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการสำรวจความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาต้นร่างสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ขั้นตอนการสำรวจความพึงพอใจต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง และขั้นตอนการปรับปรุงสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

4. การทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง พบว่า การดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองมีทั้งสิ้น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการทดลองที่มีการประสานงานและทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักบุงในตะกร้าของนักเรียนก่อนเรียน ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ย 11.50 คะแนน ขั้นการทดลองมีการดำเนินการให้นักเรียนศึกษาสื่อกิจกรรมการปลูกผักบุงในตะกร้าจากสื่อโปสเตอร์และวีดิทัศน์โมชันกราฟิกจากนั้นจึงลงมือปฏิบัติจริง และขั้นหลังการทดลองที่นักเรียนมีการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักบุงในตะกร้าหลังเรียนที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้นเป็น 15.46 คะแนน ซึ่งแสดงถึงความก้าวหน้าทั้งในรายบุคคลและรายกลุ่ม และมีการสำรวจความพึงพอใจต่อชุดสื่อกิจกรรมเรื่องการปลูกผักบุงในตะกร้า ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ความสวยงามของรูปภาพที่ใช้ในสื่อโปสเตอร์ ลักษณะ สีของตัวอักษร ชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย และเหมาะสม และการใช้เสียงของสื่อมัลติมีเดียมีความเหมาะสม

คำสำคัญ สื่อเกษตร เกษตรเมือง สถานศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองสำเร็จลุล่วงได้โดยทุนสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนเงินรายได้ (โครงการนักวิจัยพี่เลี้ยง) คณะเทคโนโลยีการเกษตร

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้แทนสถานศึกษาทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาอย่างแท้จริง และขอขอบคุณผู้บริหาร คณาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนโสมนัสที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการทดสอบสื่ออย่างดียิ่ง ผู้วิจัยจึงหวังว่าผลการวิจัยในครั้งนี้จะมีประโยชน์ต่อบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในการนำผลการวิจัยและสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ที่ต่อยอดหรือการนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในอนาคตต่อไป

ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ
รศ.ดร.ทิพวรรณ ลิ้มสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผลของโครงการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
ขอบเขตของโครงการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของโครงการวิจัย	2
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	13
วิธีดำเนินการวิจัย	13
ระยะเวลาดำเนินโครงการวิจัย	17
แผนการดำเนินงานโครงการวิจัย	18
บทที่ 4 สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง	19
สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง	19
สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามมิติต่างๆ	62
บทที่ 5 การพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง	81
บทที่ 6 การทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง	93
บทที่ 7 สรุปและอภิปรายผล	103
เอกสารอ้างอิง	108
ภาคผนวก	110

สารบัญตาราง

	หน้า	
1	แผนการดำเนินงานในการทดสอบประสิทธิภาพสื่อ	17
2	แผนการดำเนินงานโครงการวิจัย	18
3	จังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษา	19
4	ภูมิภาคที่ตั้งของสถานศึกษา	22
5	การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	23
6	สังกัดของสถานศึกษา	24
7	เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	24
8	อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	25
9	ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	25
10	ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม	26
11	ระดับชั้นที่สอน/รับผิดชอบที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตรของผู้ตอบแบบสอบถาม	27
12	การให้ความสำคัญและความตระหนักต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรในปัจจุบันของสถานศึกษา	28
13	การให้ความสำคัญและความตระหนักต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรในอนาคตของสถานศึกษา	28
14	รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องการเกษตรของสถานศึกษา	29
15	รูปแบบการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา	30
16	ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา	31
17	ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาที่มุ่งเน้นในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา	33
18	ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการเกษตร	36
19	สื่อในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา	37
20	กลุ่มเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา	38
21	รูปแบบการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของสถานศึกษา	41
22	ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในกิจกรรมนอกห้องเรียนของสถานศึกษา	43
23	ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาที่เน้นในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนของสถานศึกษา	46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

24	ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเกี่ยวข้องกับกระบวนการ ทางการเกษตร	48
25	สื่อในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา	50
26	กลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา	51
27	ภาคีหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรของ สถานศึกษา	54
28	ระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษา	55
29	ความต้องการการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับสถานศึกษาในเขต ชุมชนเมือง	56
30	วัตถุประสงค์หลักของสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง	56
31	กลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง	57
32	สื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง	58
33	ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง	59
34	รายละเอียดของข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตร ในเขตชุมชนเมือง	60
35	ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนที่จะใช้สื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชน เมือง	61
36	สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาใน เขตชุมชนเมืองจำแนกตามภูมิภาค	62
37	วัตถุประสงค์หลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำจำแนก ตามภูมิภาค	63
38	กลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขต ชุมชนเมืองจำแนกตามภูมิภาค	64
39	สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตาม ภูมิภาค	65
40	ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนกตาม ภูมิภาค	67
41	รายละเอียดของข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหา ของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขต ชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นจำแนกตามภูมิภาค	68
42	ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนที่จะใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนก ตามภูมิภาค	70
43	สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาใน	71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

44	วัตถุประสงค์หลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำจำแนกตามองค์กรที่สังกัด	72
45	กลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด	73
46	สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด	74
47	ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด	76
48	รายละเอียดของข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นจำแนกตามองค์กรที่สังกัด	77
49	ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนที่จะใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด	79
50	เพศ	86
51	ระดับการศึกษา	86
52	ตำแหน่ง	87
53	ความพึงพอใจต่อสื่อโปสเตอร์	87
54	ความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก	88
55	ความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรมในภาพรวม	89
56	แผนการดำเนินงาน(การทดสอบประสิทธิภาพสื่อ)	93
57	คะแนนทดสอบก่อนการใช้สื่อของนักเรียนรายบุคคล	94
58	เปรียบเทียบคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง	100
59	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดสื่อกิจกรรมการปลูกผักบุ้งในตะกร้า	101
60	ผลประเมินความพึงพอใจต่อชุดสื่อกิจกรรมเรื่องการปลูกผักบุ้งในตะกร้า	102

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

	หน้า	
1	แบบจำลองการติดต่อสื่อสารของเบอร์โล	3
2	กรวยประสบการณ์	5
3	สถานการณ์และความต้องการสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมือง	82
4	สื่อโปสเตอร์ชุดการปลูกผักบุงในตะกร้า	83
5	สื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิกชุดการปลูกผักบุงในตะกร้า	83
6	บรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรมการปลูกผักบุงในตะกร้า	84
7	แบบสอบถามการสำรวจความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองชุดการปลูกผักบุงในตะกร้า	85
8	สื่อโปสเตอร์ชุดการปลูกผักบุงในตะกร้าฉบับสมบูรณ์	90
9	สื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิกชุดการปลูกผักบุงในตะกร้าฉบับสมบูรณ์	91
10	บรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรมการปลูกผักบุงในตะกร้าฉบับสมบูรณ์	92
11	นักเรียนศึกษาวิธีการปลูกผักบุงในตะกร้าจากสื่อโปสเตอร์	96
12	นักเรียนศึกษาวิธีการปลูกผักบุงในตะกร้าจากสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก	97
13	นักเรียนเตรียมอุปกรณ์และลงมือปฏิบัติในการปลูกผักบุงในตะกร้า	98
14	นักเรียนดูแลและติดตามการเจริญเติบโตของผักบุงในตะกร้า	99

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผลของโครงการวิจัย

กระแสความเป็นเมืองที่ถาโถมทำให้เด็กและเยาวชนในปัจจุบันมีวิถีชีวิตแบบคนสังคมเมืองที่ใช้เวลาส่วนใหญ่มากับเทคโนโลยี จึงทำให้วิถีชีวิตและจิตสำนึกของเด็กห่างไกลจากเกษตรกรรม สิ่งแวดล้อม และการพึ่งพาตนเองขั้นพื้นฐานในด้านการเกษตรน้อยลง อาทิ การปลูกผักทานเอง การดูแลรักษาผัก และการใช้ประโยชน์จากผักที่ปลูกได้ ฯลฯ โดยการเรียนรู้ด้านการเกษตรจึงเกิดขึ้นบนโลกของเทคโนโลยีที่เด็กได้ฝึกปฏิบัติผ่านสื่อ เช่น การเรียนรู้การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์จากเกม Farm Ville การเรียนรู้การปลูกกระบอกเพชรในแอปพลิเคชัน plant nanny การเรียนรู้การติดตามต้นไม้ผ่านยูทูป หรือรูปภาพในเว็บไซต์ เป็นต้น สถานการณ์ของเด็กในสังคมเมืองดังกล่าวสอดคล้องกับคำกล่าวของอูชา บิ๊กกินส์ (2552) ที่ว่าเด็กเมืองกรุงติดสื่อออนไลน์และอยู่ในโลกชุมชนเสมือนจริง โดยเด็กส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์วันละหลายชั่วโมงโดยไม่ทำกิจกรรมอื่นๆ จึงขาดปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ในโลกแห่งความเป็นจริง ทำให้เกิดพัฒนาการที่ต่างกันระหว่างสองสังคม คือสังคมออนไลน์ที่อาจเป็นคู่แข่งการรอบรู้ และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่นๆ แต่ในโลกความเป็นจริงกลับมีพัฒนาการด้านต่างๆ ที่ล่าช้า ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อเด็กทั้งในด้านสุขภาพทางกายและสติปัญญาที่ไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมกับช่วงวัย เด็กบางคนขาดโอกาสในการใกล้ชิดธรรมชาติ วิ่งเล่นกลางแจ้ง ขุดดินปลูกพืชผัก โดยพ่อแม่ใช้สื่อในการเลี้ยงลูกผ่านการดูวิดีโอ การ์ตูน หรือเล่นไอแพดเพื่อความสะดวกในการดูแล จึงมีโอกาสนในการเคลื่อนไหวร่างกายน้อยทำให้กลายเป็นเด็กที่พัฒนาการล่าช้า ไม่ชอบออกกำลังกาย ไม่ชอบทำกิจกรรมกลางแจ้ง ไม่มีทักษะการสื่อสารและปรับตัวกับผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในอนาคต

ทั้งนี้ การส่งเสริมการเกษตรในเมืองให้แก่เด็กและเยาวชนที่อาศัยในเขตชุมชนเมืองจึงมีความสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนทั้งในด้านการเกษตรและการส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสมกับช่วงวัยที่เด็กจะได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ (Learning by doing) ที่พวกเขาจะได้ประสบการณ์จริง และการลงมือปฏิบัติยังเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เด็กและเยาวชนจะได้เคลื่อนไหวร่างกาย ซึ่งจะเป็นการพัฒนากล้ามเนื้อเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก พัฒนาสติปัญญา พัฒนาการสื่อสารและการปรับตัวเข้ากับสังคม อีกทั้งยังเรียนรู้ถึงกระบวนการแก้ไขปัญหา รู้จักคิดและวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุผลตามตรรกะของวิทยาศาสตร์ (ทศนา แคมมณี, 2551) ซึ่งหากกลุ่มเป้าหมายในการส่งเสริมการเกษตรคือเด็กและเยาวชนแล้ว พื้นที่สำหรับการจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมการเกษตรที่สำคัญคงหนีไม่พ้นสถานศึกษา ซึ่งเป็นอีกหนึ่งสถาบันทางสังคมที่มีความใกล้ชิดกับเด็กทั้งในมิติด้านเวลาที่เด็กใช้เวลาส่วนใหญ่ถึง 5 วันต่อสัปดาห์ในพื้นที่ของโรงเรียน และมิติด้านพื้นที่โดยเฉพาะในเขตชุมชนเมืองที่มีพื้นที่ใช้สอยอย่างจำกัดจึงเป็นโอกาสอันดีที่สถานศึกษาซึ่งมีพื้นที่กว้างขวางกว่าที่อยู่อาศัยของเด็กและเยาวชน เช่น คอนโด บ้านเช่า ทาวน์เฮาส์ ฯลฯ จะถูกจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรที่บูรณาการการจัดการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบที่สอดคล้องกันให้เกิดทั้งการเรียนการสอนด้านการเกษตรในห้องเรียนที่ผสมผสานพลังกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรนอกห้องเรียนให้เกิดการเรียนรู้ควบคู่กันได้อย่างมีประสิทธิภาพได้อีกด้วย

นอกจากนั้นจากโครงการบริการวิชาการ กิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชน เรื่อง การฝึกอบรมส่งเสริมความรู้ด้านการผลิตอุปกรณ์การเกษตรโดยวัสดุเหลือใช้แก่เด็กและเยาวชนในเขตชุมชนเมือง ในปี 2558 ยังได้สะท้อนภาพ

การเรียนรู้การเกษตรผ่านสื่อกิจกรรมที่เด็กและเยาวชนกว่าร้อยละ 87 ระบุว่ามีความรู้ด้านการเกษตรมากขึ้น และร้อยละ 78 ระบุว่าความรู้ที่ได้รับจากสื่อกิจกรรมมีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในอนาคต

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตรสำหรับเด็กและเยาวชนในเขตชุมชนเมือง ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวสื่อจะเข้ามามีบทบาทในการกระตุ้นและหนุนเสริมการเรียนรู้ที่สำคัญในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองให้แก่เด็กและเยาวชน งานวิจัยชิ้นนี้จึงสนใจสำรวจความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาในเขตเมืองเกี่ยวกับสื่อสำหรับการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาที่จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการผลิต พัฒนา และทดสอบประสิทธิภาพของสื่อที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งจะมีคุณประโยชน์ในการใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรให้แก่เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรด้านเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและเขตอำเภอเมืองของจังหวัดต่างๆ
3. เพื่อพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
4. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นการพัฒนาสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเมืองให้กับสถานศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา ประถมขยายโอกาส และมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมืองทั้งในจังหวัดกรุงเทพมหานครและเขตอำเภอเมืองของจังหวัดต่างๆ

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของโครงการวิจัย

- 1) ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
- 2) ได้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
- 3) ได้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองที่ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพ
- 4) ได้นำผลจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์และขยายผล อาทิ การให้บริการวิชาการแก่สถานศึกษาที่มีความต้องการส่งเสริมเกษตรในเมือง การนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

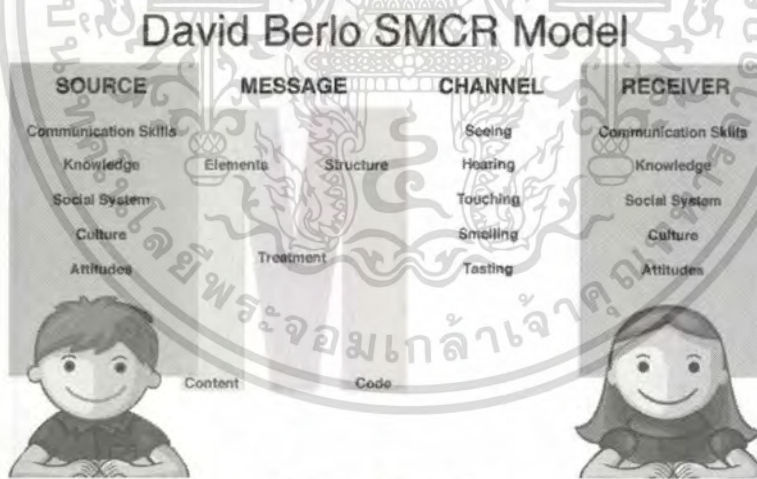
การวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองมีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร

การวิจัยครั้งนี้อาศัยแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารของ David K. Berlo (1960) มาประยุกต์ในประเด็นการเกษตรในเมืองเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

โดย เบอร์โล (David K. Berlo) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการสื่อสารว่ามี 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ผู้ส่งสาร (Source) สาร (Message) สื่อ (Channel) และผู้รับสาร (Receiver) โดยในการสื่อสารจะประสบความสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพขององค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้ส่งสาร ได้แก่ ทักษะในการสื่อสาร ทักษะคิด ความรู้ ระบบสังคม และวัฒนธรรม
2. ปัจจัยของสาร ประกอบด้วย รหัส เนื้อหา การนำเสนอ
3. ปัจจัยด้านสื่อ คือช่องทางที่จะนำสารไปสู่ประสาทรับความรู้สึก ได้แก่ การเห็น การได้ยิน การสัมผัส การได้กลิ่น และการลิ้มรส
4. ปัจจัยในส่วนของผู้รับสาร เช่น ทักษะในการสื่อสาร ทักษะคิด ความรู้ ระบบสังคม และวัฒนธรรม

ภาพที่ 1 แบบจำลองการติดต่อสื่อสารของเบอร์โล

จากองค์ประกอบของเบอร์โลทั้ง 4 องค์ประกอบ หากพิจารณาจะพบว่าองค์ประกอบที่มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของการติดต่อสื่อสาร คือ "สื่อหรือช่องทาง" ในการสื่อสาร ซึ่งหากต้องการให้การติดต่อสื่อสารส่งผ่านไปถึงผู้รับสารอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ส่งสารหรือบุคคลที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมการเกษตรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจถึงองค์ประกอบข้อนี้ และคุณลักษณะของสื่อแต่ละประเภทอย่างถ่องแท้ ทั้งนี้เพื่อจะได้พิจารณาเลือกใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการสื่อสารไปยังผู้รับสารหรือกลุ่มเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

2. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อ

2.1 ความหมายของสื่อ

คำว่า “สื่อ” มีความหมายที่ซับซ้อน จนไม่สามารถแยกได้อย่างเด่นชัดจากคำว่าสาร ซึ่งมาร์แชล แมคลูฮัน ได้ให้ความเห็นว่า สื่อก็คือสารนั่นเอง (The medium is the message) โดยทั่วไปเมื่อกล่าวถึงสารมักจะพูดถึงภาษาพูดหรือภาษาเขียน ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งตัวสาร คือเนื้อความหรือความหมายที่ผู้ส่งสารต้องการส่งไปยังผู้รับสาร หรืออาจพิจารณาว่าเป็นสื่อที่ทำให้ผู้รับสารทราบเนื้อหาของสารที่ต้องการส่งก็ได้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544)

ตามศัพท์พจนานุกรมสื่อสารมวลชน ได้กล่าวถึง สื่อในกระบวนการติดต่อสื่อสารว่า สื่อ (Channel หรือ Media) มีการใช้ในความหมายต่างๆมากมาย จนทำให้เกิดความเข้าใจไขว้เขวได้ง่าย ถ้าพิจารณาจากการใช้ทั่วไป สื่อในการติดต่อสื่อสารหมายถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. วิธีการลงรหัสและถอดรหัสข่าวสาร
2. พาหะที่นำข่าวสาร
3. ตัวที่นำพาหะนั้นไป

ถ้าจะเปรียบเทียบเหมือนการโดยสารทางเรือแล้ว วิธีการลงรหัสและถอดรหัสข่าวสารคือโปิ๊ะ หรือ สะพานเชื่อม สำหรับที่จะลงเรือ พาหะที่นำข่าวสาร คือ เรือ และตัวที่นำพาหะ คือ น้ำ นั่นเอง (ณรงค์ สมพงษ์, 2535)

กล่าวโดยสรุปสื่อจึงหมายถึง ตัวกลางหรือพาหะที่นำข่าวสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับที่เป็นจุดหมายปลายทางนั่นเอง ดังนั้นสื่อในงานส่งเสริมการเกษตรจึงหมายถึงตัวกลางที่นำสารสนเทศไปสู่เกษตรกรหรือบุคคลเป้าหมาย

การส่งเสริมการเกษตรปัจจุบันที่สื่อเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์จึงต้องมีการปรับตัวและพัฒนาให้เกิดการใช้สื่อและรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสมและหลากหลายกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจะกระตุ้นและดึงดูดให้กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจในข้อมูลข่าวสารที่ต้องการเผยแพร่มากขึ้น อันจะนำไปสู่การให้ความสำคัญและจดจำเพื่อการนำไปปรับประยุกต์ใช้ต่อไปในอนาคต

2.2 ประเภทของสื่อ

แนวความคิดเกี่ยวกับการแบ่งประเภทของสื่อผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Edgar Dale (1960) ที่มีการแบ่งสื่อตามประสบการณ์การเรียนรู้ออกมาในรูปของกรวยคว่ำ เรียกว่า “กรวยประสบการณ์” (Cone of Experience) โดยใช้หลักความต่อเนื่องระหว่างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม (Concrete) และนามธรรม (Abstract) มาแบ่งประสบการณ์การเรียนรู้ออกเป็น 10 ชั้น ดังแผนภาพที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ภาพที่ 2 กรวยประสบการณ์

จากแผนภาพสามารถสรุปประเภทของสื่อได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) ประสบการณ์ตรง (Directed Experience) เป็นกลุ่มสื่อที่เกิดการเรียนรู้โดยการกระทำ ประกอบด้วย

1.1) ประสบการณ์แท้จริง (Direct Purposeful Experience) ประสบการณ์ที่อยู่ด้านล่างสุดมีลักษณะเป็นรูปธรรมมากที่สุด เนื่องจากเป็นประสบการณ์แรกสุดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ เป็นความรู้สึกและการรับรู้ที่เกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัว เราจะสร้างข้อมูลที่มีความหมายและความคิดขึ้นโดยผ่านทาง การได้ยิน การได้กลิ่น การได้สัมผัส และ การลิ้มรส รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการกระทำโดยตรง ตัวอย่างของสื่อในลักษณะนี้ คือ การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติจริง เช่น การให้ลงมือตอกกิ่งมะม่วงด้วยตนเอง

1.2) ประสบการณ์จำลอง (Contrived Experience) เป็นประสบการณ์ที่ได้จากหุ่นจำลอง (Model) และหุ่นแสดงการทำงาน (Mock up) ที่ช่วยให้เอาชนะข้อจำกัดของประสบการณ์ตรงได้ คือช่วยให้เราสามารถศึกษาสิ่งที่ไม่สามารถนำมาศึกษาได้โดยตรง เช่น สิ่งที่ใหญ่เกินไป หรือเล็กเกินไป มีความยุ่งยากซับซ้อน หรืออยู่ภายในที่ยากแก่การมองเห็น ตัวอย่างสื่อประเภทนี้ในทางการเกษตร ได้แก่ แบบจำลองแสดงการแบ่งพื้นที่ตามแนวทฤษฎีใหม่ หรือ แบบจำลองบ่อเลี้ยงกุ้งกุลาดำที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

1.3) ประสบการณ์นาฏการ (Dramatized Experience) คือ การให้มีส่วนร่วมในการแสดง ซึ่งจะทำให้ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับความคิด และเหตุการณ์ที่เราไม่สามารถจะพบได้โดยตรง ถึงแม้ว่าประสบการณ์นาฏการจะไม่ใช่สิ่งจริง แต่ก็เป็นทำให้ข้อมูลข่าวสารมีความหมายมากขึ้น ตัวอย่างของสื่อประเภทนี้ได้แก่ การแสดงละคร การสวมบทบาท (Role Playing) ซึ่งจะทำให้บุคคลสามารถเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สำหรับตัวอย่างของสื่อประเภทนี้ในทางการติดต่อสื่อสารทางการเกษตร ได้แก่ การให้เกษตรกรได้มีส่วนร่วมในการประกวดสัตว์ ผลไม้ การสอดแทรกเนื้อหาสาระด้านการพัฒนาการเกษตรเข้าไปยังการแสดงพื้นบ้านที่มีอยู่ในท้องถิ่น

2) ประสบการณ์ที่เกิดการเรียนรู้ผ่านทาง การสังเกต (Iconic Experience) ประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้คัด ทำซ้ำ หรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต และสงวนลิขสิทธิ์ในส่วนของเอกสารชุดนี้ไว้โดยสมบูรณ์

2.1) การสาธิต (Demonstrations) เป็นการอธิบายข้อเท็จจริง ความคิด หรือกระบวนการให้เห็นด้วยการแสดงให้เห็นจริง ทั้งนี้การสาธิตมี 2 ลักษณะ คือการสาธิตวิธี และการสาธิตผล ตัวอย่างของสื่อประเภทนี้ได้แก่ การสาธิตวิธีการถนอมอาหาร เป็นต้น

2.2) การศึกษานอกสถานที่(Study Trips) เป็นการจัดประสบการณ์ในรูปของการไปดูงาน ทักนศึกษาในสถานที่จริง ซึ่งจะเป็นการทำให้การเรียนรู้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะจะได้ประสบการณ์จากสิ่งที่ได้พบเห็น ช่วยให้เกิดความคิดใหม่ๆ ที่อาจนำมาเป็นแบบอย่างหรือทำให้มองเห็นข้อบกพร่องของตนเอง ตัวอย่าง ได้แก่ การนำประธานกลุ่มเกษตรกรไปดูงานกลุ่มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ เป็นต้น

2.3) นิทรรศการ(Exhibits) เป็นการจัดแสดงที่มีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระบบเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้มีส่วนร่วมในการดู ศึกษา หรือร่วมกิจกรรม ทั้งนี้นิทรรศการอาจมีหลายขนาดตามแต่วัตถุประสงค์ของผู้จัด เช่น อาจเป็นการจัดแสดงนิทรรศการขนาดเล็กๆที่เรียกว่าDisplay ก็ได้

2.4) โทรทัศน์และภาพยนตร์(Television and Motion Pictures) เป็นสื่อประเภทเสียงและภาพเคลื่อนไหว ที่ให้ประสบการณ์โดยผ่านการได้ยินและการเห็นเท่านั้น แต่ Dale จัดให้โทรทัศน์เป็นสื่อที่ให้ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมมากกว่า เนื่องจากโทรทัศน์สามารถกระจายข่าวสารจากเหตุการณ์จริงเป็นรายการสดได้ทันที โดยการแพร่ภาพผ่านดาวเทียมและสถานีซึ่งในกระบวนการผลิตภาพยนตร์ทำไม่ได้

2.5) ภาพนิ่งและการบันทึกเสียง(Still Pictures and Recording Radio) เป็นสื่อที่ส่งผ่านข้อมูลข่าวสารไปยังบุคคลที่อ่านหนังสือไม่ออกได้ และเป็นสื่อที่สามารถใช้ได้ทั้งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มก็ได้ ในกรณีที่มีการนำมาใช้ในห้องที่มีขนาดใหญ่อาจต้องใช้เครื่องมืออื่นเข้ามาประกอบ ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายแผ่นใส (เครื่องโอเวอร์เฮด) ระบบเครื่องเสียงและการกระจายเสียง

3) ประสบการณ์ที่เกิดการเรียนรู้โดยผ่านทางสัญลักษณ์ (Symbolic Experience) เป็นสื่อที่มีความเป็นนามธรรม ประกอบด้วย

3.1) ทิศนสัญลักษณ์(Visual Symbol) เป็นสื่อที่มีความเป็นนามธรรมสูงชันมากกว่าสื่อประเภทอื่นๆที่กล่าวมา โดยสื่อประเภทนี้ได้แก่สื่อประเภทแผนภูมิ กราฟ แผนที่และแผนภาพ ที่จำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจในสัญลักษณ์บางอย่างเสียก่อน เช่น ผู้ที่จะอ่านแผนที่ได้ต้องเข้าใจสัญลักษณ์ทางภูมิศาสตร์ที่แสดงไว้ในแผนที่เสียก่อน

3.2) วจนสัญลักษณ์(Verbal Symbols) เป็นสื่อที่มีความเป็นนามธรรมสูงสุด ได้แก่ คำต่างๆทั้งที่อยู่ในรูปภาษาพูด ภาษาเขียน สูตรทางคณิตศาสตร์ต่างๆ เนื่องจากสัญลักษณ์และความหมายนั้นมีได้มีส่วนที่เหมือนกันเลยจึงทำให้ยากแก่การเข้าใจ และต้องอาศัยทักษะความชำนาญในการใช้

2.3 สื่อในงานส่งเสริมการเกษตร

สื่อในงานส่งเสริมการเกษตรเพื่อการเผยแพร่ความรู้มีรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ

1. **สื่อประเภทแผ่นป้าย** เป็นวัสดุตั้งแสดงที่มีอยู่หลายประเภท เช่น กระดานขอลค์ ป้ายผ้าสำลี ป้ายนิเทศ ไวท์บอร์ด

2. **สื่อประเภทภาพ** เป็นสื่อที่สามารถใช้แทนคำพูดได้ ทำให้ประหยัดระยะเวลาในการทำ ความเข้าใจเนื้อหา หรือเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ สื่อประเภทภาพนี้สามารถจำแนกได้เป็น

- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ภาพนิ่งที่ไม่ใช้เครื่องฉาย สามารถมองเห็นและเข้าใจได้ด้วยตนเอง เช่น ภาพโปสเตอร์ ภาพถ่าย ภาพพิมพ์ ชาร์ต แผนภูมิ แผนสถิติ แผ่นพลิก ฯลฯ ภาพเหล่านี้จะถูกผลิตบนวัสดุกราฟิกทุกชนิดที่มีพื้นผิวค่อนข้างเรียบ เช่น กระดาษ ผ้า ไม้ เป็นต้น

ภาพนิ่งที่ใช้กับเครื่องฉาย แตกต่างจากภาพนิ่งที่ไม่ใช้เครื่องฉาย ตรงที่มีขนาดเล็กและถูกผลิตไว้ด้วยขั้นตอนการผลิตที่ซับซ้อนบนแผ่นโปร่งใส (Transparency) แผ่นโปร่งแสง (Translucent) ที่แสงสามารถส่องผ่านได้ การใช้ต้องใช้ผ่านเครื่องฉายที่มีเลนส์เข้ามาช่วยขยายให้ภาพชัดเจนขึ้น ตัวอย่างเช่น สื่อประเภทแผ่นใส สไลด์

ภาพเคลื่อนไหว เป็นภาพที่สามารถเคลื่อนไหวได้ โดยการดูต้องอาศัยการฉายภาพผ่านเครื่องฉายที่อาจมีทั้งเสียงประกอบและไม่มีเสียงประกอบ ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์ ซึ่งสื่อประเภทนี้จะสามารถสร้างความสนใจของผู้เรียนได้สูงเนื่องจากมีทั้งภาพที่เคลื่อนไหวประกอบกับเสียง นั่นคือสัมผัสได้ทางประสาทตา และหูไปพร้อมๆกัน แม้จะอ่านหนังสือไม่ออกก็สามารถเข้าใจได้โดยง่าย แต่กรรมวิธีการผลิตสื่อประเภทนี้ค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อน

3. สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรมากที่สุดในปัจจุบัน สื่อในลักษณะนี้เป็นได้ทั้งภาพและตัวหนังสือ ที่สามารถจะนำเสนอเฉพาะภาพ เฉพาะตัวหนังสือหรือทั้งสองอย่างผสมกันก็ได้ แล้วแต่เทคนิคการนำเสนอ แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายด้วย เพราะถ้าเป็นแต่เพียงตัวหนังสืออย่างเดียวก็จะเป็นข้อจำกัดอย่างมากสำหรับคนไม่รู้หนังสือ อย่างไรก็ตามสื่อสิ่งพิมพ์นี้สามารถนำเสนอได้หลายรูปแบบ คือ

โปสเตอร์(Poster) มีลักษณะเป็นแผ่นคล้ายใบปลิว ติดอยู่กับที่ มีข้อความสั้นๆ กะทัดรัด ง่ายต่อการเข้าใจ ประกอบภาพที่มีสีสันดึงดูดความสนใจ มักใช้ในการเผยแพร่เพื่อกระตุ้นความสนใจเฉพาะเรื่อง ไม่เน้นในรายละเอียดของเนื้อหา เช่น ใช้สำหรับการณรงค์เพื่อให้เกษตรกรค้นคว้าหาข้อมูลเบื้องต้น เมื่อเกษตรกรสนใจก็จะติดตามหารายละเอียดจากสื่อชนิดอื่นต่อไป

แผ่นปลิว (Leaflet) เป็นสื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูล ข่าวสาร หรือความรู้ที่ไม่ค่อยละเอียด โดยทั่วไปมักใช้กระดาษแผ่นเดียว อาจพิมพ์หน้าเดียวหรือ 2 หน้า

แผ่นพับ(Folder, Brochure) เป็นกระดาษแผ่นเดียวแต่นำมาพับครึ่ง หรือเป็น 3 ส่วน 4 ส่วน แล้วแต่ความยาวของกระดาษที่บรรจุเนื้อหา โดยการพับมีวัตถุประสงค์เพื่อแยกเนื้อหาออกเป็นส่วนหรือเป็นตอนให้ชัดเจนขึ้น แต่การผลิตจะยากกว่าโปสเตอร์ ทั้งนี้ในแผ่นพับจะมีเนื้อหาครบถ้วน และมีความสมบูรณ์ในตัวเองมากกว่าโปสเตอร์ และแผ่นปลิว

จดหมายเวียนและจดหมายข่าว(Newsletter) อาจเป็นกระดาษแผ่นเดียวหรือหลายแผ่นที่บรรจุเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องราวที่เกิดขึ้น หรือ ข่าวสารที่ต้องการแจ้งให้กลุ่มเป้าหมายต้องการรับรู้ ซึ่งระยะเวลาในการเผยแพร่จดหมายนี้อาจสม่ำเสมอหรือเฉพาะกิจก็ได้

หนังสือ และ ตำรา(Book and Text) เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีรูปร่างถาวร มีหลายหน้าเย็บเป็นเล่ม ไม่ได้ออกต่อเนื่องกัน ใช้เป็นแหล่งค้นหาความรู้ ซึ่งจะเป็นความรู้เฉพาะเรื่องหรือหลายเรื่องผสมกันก็ได้

นอกจากนี้ยังมีสิ่งพิมพ์อื่นๆอีก เช่น จุลสาร นิตยสาร วารสาร หนังสือคู่มือ หนังสือภาพ เป็นต้น

4. สื่อมวลชน (mass Media) เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมการเกษตรมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งในบทเรียนนี้จะขอกล่าวถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่อนุญาตให้ดัดแปลง แก้ไข หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต และสงวนลิขสิทธิ์ในเอกสารฉบับนี้ไว้ด้วย

4.1 สื่อวิทยุกระจายเสียง ในการใช้สื่อประเภทนี้ต้องคำนึงถึงว่าเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอจะต้องเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน ถ้อยคำที่ใช้ต้องกะทัดรัดง่ายต่อการเข้าใจ และในการเลือกรูปแบบรายการต้องเลือกรูปแบบที่กลุ่มเป้าหมายฟังแล้วสนใจที่จะติดตามฟังต่อไป ไม่ใช่การนำเสนอที่ยืดเยื้อแต่เนื้อหาทางวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งรายการวิทยุทางการเกษตรที่นิยมผลิตกัน ได้แก่

รายการบทความ(Talk Program) เป็นรายการพูดคุยสาระสั้นๆทางการเกษตรในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 10 นาที เป็นรายการที่มุ่งเน้นการให้ความรู้หรือแจ้งข่าวสารทางการเกษตร

รายการสารคดี (Feature Program) เป็นรายการที่เป็นเครื่องตอบ สนองความอยากรู้ อยากเห็นของผู้ฟัง เพื่อที่จะให้รายละเอียดของข่าวหรือแจ้งเรื่องราวที่น่าสนใจให้ผู้ฟังได้รับทราบ และเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟัง โดยการนำเสนออาจทำในลักษณะของการเล่าเรื่อง บรรยายความรู้ ประกอบเพลง หรือเสียงประกอบ บางครั้งอาจมีการพูดคุยหรือสัมภาษณ์เพื่อเพิ่มน้ำหนักของเนื้อหาให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้นก็ได้

รายการสัมภาษณ์(Interview Program) เป็นรายการสนทนา สัมภาษณ์ ชักถามปัญหา ตลอดจนการพูดคุยระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยผู้ถูกสัมภาษณ์จะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ถูกสัมภาษณ์เป็นอย่างดี

รายการนิตยสารทางอากาศ(Magazine Program) เป็นการนำเสนอรวบรวมหลายรูปแบบของรายการวิทยุมาอยู่ในรายการเดียวกัน ภายในรายการจึงประกอบด้วยเรื่องย่อยหลายๆเรื่อง หลากๆรส ที่อาจเป็นแนวเดียวกันหรือแตกต่างกันก็ได้ โดยจุดสำคัญของรายการประเภทนี้คือการเชื่อมโยงรายการในแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน

4.2 หนังสือพิมพ์ เป็นสื่อมวลชนอีกประเภทที่มีการใช้ในการเผยแพร่ข่าวสารทางการเกษตรกันมากขึ้นในปัจจุบัน สังเกตได้จากมีบทความ หรือคอลัมน์ทางการเกษตรอยู่ในหนังสือพิมพ์หลายฉบับถึงแม้ว่าจะยังมีปริมาณเทียบกันไม่ได้กับเนื้อหาในด้านอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันเกษตรกรไทยมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้มากขึ้น

4.3 สื่อวิทยุโทรทัศน์ ในการส่งเสริมการเกษตรนั้นสามารถใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์ในการกระตุ้นเร้าให้กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบข่าวสารบางอย่าง เช่น การระบาดของแมลงศัตรูพืช เป็นต้น ส่วนในด้านรูปแบบรายการนั้นมีส่วนคล้ายวิทยุกระจายเสียง คือสามารถผลิตได้ในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นรายการสนทนา หรือนิตยสารทางอากาศ รายการบันเทิง รายการข่าว และรายการสารคดี เป็นต้น แต่โทรทัศน์มีข้อได้เปรียบในจุดที่สามารถเห็นภาพและได้ยินเสียงในเวลาเดียวกันทำให้ผู้ดูสามารถเข้าใจได้ง่าย แต่มีข้อที่ต้องคำนึงถึงคือในเรื่องเวลาการออกอากาศต้องเลือกเวลาที่มั่นใจว่ากลุ่มเป้าหมายหรือเกษตรกรจะได้รับสารจากทางสื่อนี้ เนื่องจากเครื่องโทรทัศน์มีขนาดใหญ่ส่วนใหญ่ต้องใช้ไฟฟ้าเป็นแหล่งพลังงานทำให้ไม่สะดวกในการพกพาหรือเคลื่อนย้าย โดยการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์ในการส่งเสริมการเกษตรที่นิยม มี 3 รูปแบบ คือ

1) รายการสด (Live Program) เป็นรายการที่ออกอากาศสดผู้ชมรายการได้รับข่าวสารในทันที มีทั้งรายการสดในห้องส่ง และนอกห้องส่งของสถานีโทรทัศน์ เช่นการถ่ายทอดสดพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นต้น ทั้งนี้บางรายการเปิดโอกาสให้ผู้ชมสามารถโทรศัพท์สอบถาม ร่วมอภิปราย หรือแสดงความคิดเห็นได้

2) รายการที่บันทึกเทปไว้ล่วงหน้า (Video Tape Recording) เป็นรายการที่มีการผลิตรายการไว้ล่วงหน้า ผู้ชมรายการจะได้ชมรายการที่มีความสมบูรณ์มากกว่ารายการสด เช่น รายการเพื่อเกษตรกร รายการเกษตรศาสตร์นำไทย เป็นต้น

งานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

3) รายการภาพยนตร์วิทยุโทรทัศน์ (Telecine) เป็นรายการที่นำภาพยนตร์มาแพร่ภาพออกอากาศ

ให้ผู้ชมได้รับชม

5. เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีสื่อผสม(Multimedia Technique) สารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System) และฐานข้อมูลการสืบค้น เป็นต้น จะเห็นว่าในปัจจุบันมีการใช้สื่อประเภทนี้กันมากขึ้นในองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการเกษตร ถึงแม้ว่าจะยังไม่แพร่หลายเข้าไปถึงกลุ่มเกษตรกรก็ตาม แต่สื่อเหล่านี้ก็เข้ามามีความสำคัญในการส่งเสริมการเกษตรมากขึ้น

6. สื่อกิจกรรม (Activity Media) เป็นลักษณะการนำกิจกรรมเข้ามาใช้ในการส่งเสริมการเกษตร ซึ่งการเลือกกิจกรรมควรเลือกกิจกรรมที่กลุ่มเป้าหมายซึ่งคือเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความสนใจ โดยเน้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับทั้งสาระตามวัตถุประสงค์และความบันเทิงไปพร้อมกัน กิจกรรมที่นิยมใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร ได้แก่

การสาธิต ซึ่งมีทั้งการสาธิตวิธี และการสาธิตผล โดยในการส่งเสริมการเกษตรที่นิยมใช้ คือ การทำแปลงสาธิตเพื่อเป็นแหล่งวิชาการให้กับเกษตรกร เช่น การทำแปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่

การจัดวันและสัปดาห์พิเศษ โดยการเลือกกำหนดวันสำคัญหรือสัปดาห์ที่สำคัญขึ้นเพื่อถือเอาวันหรือสัปดาห์นั้นเป็นช่วงเวลาจัดกิจกรรม เช่น งานวันสหกรณ์ งานวันเกษตรกร หรืองานวันประมงน้อมเกล้า เป็นต้น

การทัศนศึกษา คือการเดินทางไปศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ภายนอก หรือบางคนอาจเรียกว่าเป็นการศึกษานอกสถานที่ หรือ การศึกษาดูงาน (Study Tour) ซึ่งในงานส่งเสริมการเกษตรก็มีการพาเกษตรกรไปศึกษาดูงาน หรือทัศนศึกษาเพื่อให้เกษตรกรได้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านการเกษตร

การจัดแสดงและนิทรรศการ เป็นการจัดแสดงผลงาน ความก้าวหน้าของโครงการ หรืออาจเป็นการจัดแสดงเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งการจัดกิจกรรมการแสดงผลงานและนิทรรศการที่ดีจะต้องมีความน่าสนใจและเข้าใจกลุ่มเป้าหมายให้เกิดความต้องการที่จะได้เข้ามาสัมผัส ได้พบเห็นได้มีส่วนร่วม เช่น การจัดแสดงงานวันเกษตรแห่งชาติ

การพบปะและการประชุม เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหลายฝ่ายได้มีโอกาสพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เช่น การจัดประชุมวิชาการ การจัดสัมมนา การจัดอบรมเกษตรกร เป็นต้น ซึ่งการจัดพบปะและประชุมนี้จะเปิดโอกาสในการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง การร่วมมือกันระหว่างผู้เข้าร่วมการประชุมหรือพบปะ และยังทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอีกด้วย

การจัดประกวด เป็นการเชิญชวนให้เกษตรกรและผู้สนใจได้มีโอกาสส่งผลงานเข้าร่วมประกวด เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในปัญหาใดปัญหาหนึ่ง เช่น การจัดประกวดผลไม้ เป็นต้น

การจัดขบวนแห่ การจัดกิจกรรมประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นการจัดร่วมกับกิจกรรมประเภทการแสดงผลงานและนิทรรศการ ซึ่งจะเป็นการสร้างสีสัน และบรรยากาศที่เร้าใจให้คนเข้าร่วม งาน หนึ่งการจัดขบวนแห่ที่น่าสนใจจะเป็นการกระตุ้นเตือนให้เกษตรกรหรือกลุ่มเป้าหมายและชุมชนเกิดความตื่นตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Quisto Settle, David L. Doerfert, Erica Irlbeck, Cindy Akers, and Scott Burris (2011) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลกระทบจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการสื่อสารการเกษตรเกี่ยวกับอาชีพที่สัมพันธ์กับระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเมือง โดยผู้วิจัยมีความตระหนักถึงภาคอุตสาหกรรมเกษตรที่ต้องเผชิญกับความต้องการแรงงานที่มีคุณวุฒิในช่วงที่วิทยาลัยเกษตรกำลังประสบปัญหาการลงทะเบียนเรียนลดลง งานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงศักยภาพในการรับรู้ความสามารถของตนเองต่องานด้านการสื่อสารการเกษตร โดยนักเรียนจะเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเกษตรและการสื่อสารทั้งในประเด็นการสื่อสารความเสี่ยงและภาวะวิกฤต การถ่ายภาพ การผลิตวีดิทัศน์ การเขียนข่าว และการออกแบบเว็บไซต์ ซึ่งนักเรียนที่เข้าร่วมประกอบด้วยนักเรียนจากโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตร และโรงเรียนที่ไม่ให้ความสนใจด้านการเกษตรนักเรียนจึงได้รับเชิญเข้าร่วมโครงการผ่านความร่วมมือของครูวิทยาศาสตร์ในพื้นที่ ผลการวิจัยพบว่า การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของโรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับนักเรียนนอกภาคเกษตร แต่สำหรับนักเรียนภาคเกษตรพบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองลดลง จึงมีข้อเสนอแนะต่อการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในอนาคตที่จะต้องเป็นการแนะนำแนวทางเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเกษตรในกับนักเรียนที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในด้านเกษตรกรรม การเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียนนอกภาคการเกษตรด้วยการสรรหาผ่านโครงการวิทยาศาสตร์ที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม

Dick Foeken, Samuel O. Owuor and Alice M. Mwangi (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่องระบบฟาร์มของโรงเรียนเพื่อการผลิตอาหารให้โรงเรียน : ประสบการณ์จากเมืองนากูรู ประเทศเคนย่า ซึ่งจากผลการวิจัยได้ชี้ว่าการผลิตอาหารส่งให้แก่โรงเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญของการพัฒนาที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของสหประชาชาติ โดยโรงเรียนในเมืองส่วนใหญ่ในปัจจุบันมองข้ามระบบฟาร์มในโรงเรียนทั้งที่ความเป็นจริงพ่อแม่ยุคใหม่ไม่สามารถเตรียมอาหารกลางวันให้แก่ลูกได้ ซึ่งระบบฟาร์มจะสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเพิ่มสารอาหารให้แก่เด็กๆ ได้ งานวิจัยชิ้นนี้จึงได้ทดลองระบบฟาร์มสำหรับโรงเรียนในเมืองขึ้นที่เมืองนากูรู ประเทศเคนย่าโดยได้มีการพัฒนาระบบฟาร์มขึ้นทั้งในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยได้สะท้อนความสำเร็จในพัฒนาระบบฟาร์มซึ่งจะเห็นได้ถึงความหลากหลายของระบบฟาร์มที่มีรูปแบบแตกต่างกันตามลักษณะของพื้นที่ น้ำ และสภาพแวดล้อม โดยบางระบบฟาร์มสามารถที่จะเชื่อมผสานเป็นโปรแกรมด้านการผลิตอาหารของโรงเรียนได้อีกด้วย

ศิริกาญจน์ อะนั้นเอื้อ , จินดา ขลิบทอง, และบำเพ็ญ เขียวหวาน (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการส่งเสริมเกษตรในโรงเรียนชุมชนบ้านท่าสองยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 เพื่อศึกษานักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมเกษตรในโรงเรียนใน 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ความสนใจของนักเรียนต่ออาชีพการเกษตร 2) ความต้องการความรู้และทักษะในการทำการเกษตร 3) การดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามความต้องการของนักเรียน และ 4) ความรู้ ความพึงพอใจ ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเกษตร โดยกระบวนการวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด

ในการวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

คน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 15-17 ปี อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร นักเรียนเคยทำเกษตรมาก่อนและมีความสนใจที่จะทำการเกษตร 2) กิจกรรมที่นักเรียนสนใจคือ การปลูกผัก การทำปุ๋ยอินทรีย์ การเพาะเห็ด การขยายพันธุ์พืชและการเพาะถั่วงอก 3) ดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามความต้องการของนักเรียนโดยมีขั้นตอนดังนี้ (1) การเลือกกลุ่มเป้าหมาย (2) การชี้แจงวัตถุประสงค์ (3) กำหนดแผนการดำเนินงาน (4) ความคาดหวังจากการวิจัยกับกลุ่ม (5) การดำเนินกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ (6) ผลการดำเนินงาน จากการรายงานของนักเรียน การปฏิบัติกิจกรรมทำให้ตนเองเกิดความเข้าใจการเกษตรมากขึ้น รู้จักการทำงานร่วมกับคนอื่น ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ จากการสังเกตของผู้วิจัย นักเรียนมีความสุข สนุกสนานต่อการทำกิจกรรม และ 4) นักเรียนมีคะแนนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และนักเรียนมีความพึงพอใจที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเกษตรในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาอุปสรรคที่พบคือ บางกลุ่มยังขาดการจัดการภายในกลุ่ม สมาชิกขาดความรับผิดชอบ จึงเสนอแนะให้มีการประสานงานกันภายในกลุ่มมากขึ้น และมีมาตรการบังคับนักเรียนที่ไม่มาทำงาน

รัชณี จารุสันต์ (2559) ได้ทำการศึกษาความต้องการสื่อทางการเกษตร ของเกษตรกรผู้ปลูกยางภายใต้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง โดยการวิจัยเชิงสำรวจที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกร จำนวน 417 คน พบว่า สถานะการใช้สื่อทางการเกษตรมีการใช้สื่อ 5 อันดับแรก คือ การใช้โทรทัศน์ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.41$) เจ้าหน้าที่ สกย. เกษตรกรอำเภอ ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, $\bar{X}=3.54$) ฝึกอบรมและวิทยุกระจายเสียง ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.27$, $\bar{X}=3.22$) ตามลำดับ สำหรับความต้องการสื่อของเกษตรกรผู้ปลูกยาง พบว่า มีความต้องการสื่อ 5 อันดับแรก ได้แก่ โทรทัศน์ เจ้าหน้าที่ สกย. เกษตรกรอำเภอ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$, $\bar{X}=4.44$, $\bar{X}=4.23$) ประชาชนชาวบ้าน และฝึกอบรม ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, $\bar{X}=3.92$) ส่วนความแตกต่างระหว่างข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรผู้ปลูกยาง กับความต้องการสื่อทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรที่มีเพศต่างกันมีความต้องการสื่อทางการเกษตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ณรงค์ฤทธิ์ ดอนศรี (2543) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 49 คน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 46 คน และครูผู้สอนจำนวน 99 คน ด้วยแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา มีการปฏิบัติและปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ทั้งด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการกำกับ ติดตาม และประเมินผล โดยมีความต้องการที่สำคัญในการบริหารกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการนี้ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร สถานที่ และงบประมาณ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การบูรณาการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงกับรายวิชาต่างๆ และการกำกับติดตาม ประเมินผลอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

อัครพงศ์ ปิ่นทองพันธ์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสวนสวยกินได้ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร : กรณีศึกษาชุมชนชอยบ่อนไก่-ท่าช้าง ตำบลค้อหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อศึกษารูปแบบและลักษณะสวน

ที่เหมาะสมต่อความมั่นคงทางอาหาร เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม แบบบันทึกข้อมูล การสังเกต การสำรวจ การทดลองจัดสวน และการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผลการศึกษา พบว่า ครอบครัวยุคใหม่ที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ทดลองจัดสวนทั้งสิ้น 10 รูปแบบที่มาจากความต้องการชนิดพืชและการวิเคราะห์เมนูที่รับประทานเป็นประจำ โดยมีพืชทั้งหมด 28 ชนิด ในสวนขนาด 1x1 เมตร และ 2x2 เมตร ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และทดลองจัดสวน พบว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยสามารถเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อสวน และมีทักษะในการนำไปปฏิบัติด้วยตนเองได้ และผลจากการสร้างสวนช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านอาหารได้ 298.70 บาท ในระยะเวลา 3 เดือน ซึ่งผลการประเมินความพึงพอใจ พบว่า ด้านกระบวนการวิจัย ด้านประโยชน์ของการวิจัย ด้านผลจากการวิจัย และภาพรวมของการดำเนินงานวิจัยมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเฉลี่ย 4.65 4.77 4.63 และ 4.70 ตามลำดับ โดยมีข้อเสนอแนะสำหรับบุคคลที่จะนำรูปแบบสวนไปใช้ประโยชน์ควรเลือกลักษณะพื้นที่ที่เหมาะสมและเลือกปลูกชนิดพืชที่สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ของครอบครัว และจำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้ลักษณะของพันธุ์พืชที่ปลูก ได้แก่ การเจริญเติบโต การให้น้ำ การใส่ปุ๋ย และความต้องการแสงแดด

นิรันดร์ ยิ่งยวด และคณะ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทางเกษตรและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนผ่านการมีส่วนร่วมของ ภาคีเครือข่าย: กรณีศึกษา กิจกรรมภูมิทัศน์กินได้โรงเรียนวัดสาละ จ.สุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทางเกษตรและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนผ่านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการเรียนรู้ออกแบบกิจกรรมชื่อ “ภูมิทัศน์กินได้” แบ่งเป็นกิจกรรมระยะที่ 1 การจัดสวนเกษตรในโรงเรียน ประกอบด้วย 1) สวนสมุนไพรและผักสวนครัว 2) ทำแปลงเกษตรและการจัดภูมิทัศน์ริมคลองสาละ 3) การปลูกผักในภาชนะและการจัดภูมิทัศน์บริเวณสนาม 4) การจัดสวนเลียนแบบธรรมชาติ และกิจกรรมระยะที่ 2 การจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ 5 ฐาน ประกอบด้วย 1) การออกแบบภาชนะปลูกผัก 2) การเตรียมวัสดุปลูก 3) การเพาะเมล็ดผัก 4) การปลูกผักลงกระถาง และ 5) การปลูกผักกลับหัวและการจัดสวน จากการปฏิบัติงานและผลการสะท้อนคิดพบว่า นิสิตมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานในระดับดีมาก มีการเตรียมความพร้อมและวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายของมหาวิทยาลัย โรงเรียน และชุมชน หลังจากรับดำเนินการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้สำหรับนักเรียนพบว่า นักเรียนมีความรู้หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนให้ความร่วมมือและมีความพึงพอใจในระดับมาก ส่วนข้อเสนอแนะควรนำไปขยายผลกับโรงเรียนและชุมชนภายในพื้นที่ บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยกระบวนการวิจัยมีทั้งการใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ที่ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลสถานการณ์และความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาสำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาสื่อการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษา จากนั้นจึงดำเนินการพัฒนาและผลิตสื่อตามความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา และการนำสื่อที่ได้พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาไปทดสอบประสิทธิภาพด้วยการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) โดยมีรายละเอียดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยมีทั้งสิ้น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การศึกษาสถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง เป็นการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ที่ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลสถานการณ์การสื่อสารในการส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาและทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารและสื่อในการส่งเสริมการเกษตร จากเอกสารทางวิชาการ และเอกสารงานวิจัยต่างๆ

1.2 การพัฒนาเครื่องมือการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามในประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อนามสกุล เบอร์ติดต่อ เพศ อายุ ระดับการศึกษา โรงเรียนและสถานที่ตั้งสถานศึกษาเปิดสอนในระดับ สังกัดของสถานศึกษา ตำแหน่ง และระดับชั้นที่สอน/รับผิดชอบ โดยเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบและข้อคำถามแบบเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนรู้เรื่องเกษตรในสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นสถานการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรทั้งในมิติการให้ความสำคัญและความตระหนักของสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตร ในประเด็นด้านนโยบาย/แผนในการจัดการเรียนรู้ ตัวชี้วัด งบประมาณ ระบบสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกห้องเรียน มิติด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มิติด้านการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้เรื่องการเกษตรที่เชื่อมโยงกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตร มิติภาคีหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนด้านการเกษตรภายในสถานศึกษา และการประเมินความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรในปัจจุบัน โดยเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ ข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ที่มีมาตรวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และข้อคำถามแบบเติมคำในช่องว่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ตอนที่ 3 ความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ที่มุ่งเน้นความต้องการของสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรทั้งในมิติวัตถุประสงค์หลักของการใช้สื่อ และมีมิติด้านการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้เรื่องการเกษตรในโรงเรียน โดยเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบและข้อคำถามแบบเติมคำในช่องว่าง

1.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยทั้งความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

ดร.อุทุมพร อินทจักร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผศ.ดร.ณัฐวิภา สีนสุวรรณ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผศ.ดร.ณัฐกร สงคราม คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง

จากนั้นจึงนำแบบตรวจสอบคุณภาพของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์และคณะ, 2548) โดยใช้สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีผลการตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน หรือค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม ซึ่งผลจากการตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์เชิงเนื้อหาพบว่าข้อคำถามส่วนใหญ่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมจึงไม่มีการปรับแก้ไข โดยรายละเอียดผลการวิเคราะห์การตรวจสอบคุณภาพเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิตั้งเอกสารแนบในภาคผนวก

และการทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถามโดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรจำนวน 30 คน โดยมีค่า Cronbach's Alpha = 0.940

1.4 การปรับปรุงแบบสอบถามมาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

1.5 การกำหนดขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และส่วนราชการอื่นๆ มีทั้งสิ้น 39,330 แห่ง โดยเป็นสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมีจำนวน 1,445 แห่ง และสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองของจังหวัดต่างๆ มีจำนวน 5,345 แห่ง (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) ดังนั้น การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการอ้างอิงตารางของ Taro Yamane (1967) จึงกลุ่มตัวอย่างจากผู้แทนสถานศึกษาทั้งสิ้น 400 แห่ง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

1.6 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้แทนสถานศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตรภายในสถานศึกษาทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเขตอำเภอเมืองของจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศจำนวน 400 แห่ง

1.7 การวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยข้อคำถามแบบเลือกตอบใช้สถิติหาค่าจำนวนและค่าร้อยละ ข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย ซึ่งความหมายของค่าเฉลี่ยสามารถแปลผลได้ตามบุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

และการวิเคราะห์เชิงความสัมพันธ์ใช้สถิติการแจกแจงแบบตารางไขว้ (crosstab)

ระยะที่ 2 การพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 การออกแบบและพัฒนาต้นร่างสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองตามความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองที่เป็นผลการวิจัยในระยะที่ 1

2.2 การพัฒนาแบบสำรวจความพึงพอใจของตัวแทนสถานศึกษาต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 : ความพึงพอใจต่อสื่อโปสเตอร์ ตอนที่ 3 : ความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก และตอนที่ 4 : ความพึงพอใจต่อสื่อกิจกรรมในภาพรวม

2.3 การตรวจสอบคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารและการศึกษาจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

ดร.อุทุมพร อินทจักร์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ดร.พรพิมล รอดเคราะห์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ดร.กุลชัย กุลตวนิช	คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จากนั้นจึงนำแบบตรวจสอบคุณภาพของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์และคณะ, 2548) โดยใช้สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีผลการตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน หรือค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม ซึ่งผลจากการตรวจสอบคุณภาพแบบสัมพัทธ์เชิงเนื้อหาพบว่าข้อคำถามส่วนใหญ่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมจึงไม่มีการปรับแก้ไข โดยรายละเอียดผลการวิเคราะห์การตรวจสอบคุณภาพเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิดังเอกสารแนบในภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับกลุ่มผู้แทนสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงของเครื่องมือ โดยมีค่า Cronbach's Alpha = 0.967

2.4 การปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อสำรวจความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

2.5 การดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำนวน 54 คน

2.6 การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS ในการหาค่าสถิติต่างๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย (Mean)

2.7 การปรับปรุงต้นร่างสื่อในการส่งเสริมการเกษตรตามข้อเสนอแนะของตัวแทนสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจนกระทั่งได้สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองฉบับสมบูรณ์ที่สามารถนำไปทดลองเพื่อทดสอบประสิทธิภาพในสถานศึกษาได้

ระยะที่ 3 การทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง มีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

3.1 การคัดเลือกสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการทดลองใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองจำนวน 1 สถานศึกษา ได้แก่ โรงเรียนวัดโสมนัส จังหวัดกรุงเทพมหานคร

3.2 การประสานสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองเพื่อเป็นพื้นที่เป้าหมายในการทดลองใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมือง โดยการจัดทำจดหมายขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้สื่อ (ภาคผนวก) และประสานขออาจารย์ผู้ร่วมวิจัยในระดับโรงเรียน ได้แก่ อาจารย์พิรดา อูระเจน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยให้เป็นนักวิจัยร่วมเพื่อดำเนินการทดลองประสิทธิภาพของสื่อกิจกรรมที่ประกอบด้วยสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก สื่อโปสเตอร์ และบรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรมที่จะเป็นเครื่องมือในการให้ความรู้ประกอบการทำกิจกรรมด้านการเกษตรในสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

3.3 การดำเนินการทดลองในสถานศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 การประสานครูผู้เป็นนักวิจัยร่วมในการดำเนินการทดลองใช้สื่อ

3.3.2 การประชุมวางแผนดำเนินการร่วมกับครูผู้ร่วมวิจัยระดับโรงเรียน โดยสามารถสรุปกลุ่มเป้าหมายระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย และแผนการดำเนินงานในการทดสอบประสิทธิภาพสื่อ ได้ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน เนื่องจากเป็นระดับชั้นที่มีเนื้อหาเรื่องพืชซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมได้เป็นอย่างดี

โดยระยะเวลาดำเนินการวิจัย ได้แก่ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2560 (ตุลาคม 2560 - มีนาคม 2561) และแผนการดำเนินงานในการทดสอบประสิทธิภาพสื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ตารางที่ 1 แผนการดำเนินงานในการทดสอบประสิทธิภาพสื่อ

กิจกรรม	ระยะเวลา (เดือน)												ผู้ทำการศึกษาและ สถานที่ทำการศึกษา	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
ออกแบบเครื่องมือประเมินก่อน เรียน/หลังเรียน										↔				คณะครูโรงเรียนวัด โสมนัส
ประเมินก่อนเรียน											↔			
ศึกษาสื่อ												↔		
ลงมือปฏิบัติ	↔													
ประเมินหลังเรียน		↔												
วิเคราะห์ผลการวิจัยก่อนและหลัง ทดลอง / สรุปผล		↔												

3.3.3 คณะครูโรงเรียนวัดโสมนัสดำเนินการทดลองในพื้นที่สถานศึกษาตามแผนการดำเนินงาน

3.3.4 นักวิจัยและคณะครูโรงเรียนวัดโสมนัสดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผลการทดสอบประสิทธิภาพสื่อ

โดยโปรแกรม SPSS เพื่อทดสอบค่าสถิติ เช่น ค่าเฉลี่ย สถิติทดสอบที (T-Test)

3.4 การสรุปรายงานการวิจัยเพื่อทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับ

ความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

2. ระยะเวลาดำเนินโครงการวิจัย

3 ปี (ตุลาคม 2558 – กันยายน 2561)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ควรคัดลอก ตัดต่อ หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมือง ของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

1. สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

ตอนที่ 1 : ข้อมูลสถานศึกษา

1) จังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 จังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษา

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
กระบี่	4	1.0
กรุงเทพมหานคร	30	7.5
กาญจนบุรี	4	1.0
กาฬสินธุ์	4	1.0
กำแพงเพชร	4	1.0
ขอนแก่น	6	1.5
จันทบุรี	6	1.5
ฉะเชิงเทรา	4	1.0
ชลบุรี	8	2.0
ชัยนาท	4	1.0
ชัยภูมิ	8	2.0
ชุมพร	4	1.0
ตรัง	8	2.0
ตราด	4	1.0
ตาก	4	1.0
นครนายก	4	1.0
นครปฐม	10	2.5
นครพนม	4	1.0
นครราชสีมา	4	1.0
นครศรีธรรมราช	4	1.0
นครสวรรค์	4	1.0
นนทบุรี	4	1.0
นราธิวาส	4	1.0

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
น่าน	4	1.0
บึงกาฬ	4	1.0
บุรีรัมย์	4	1.0
ปทุมธานี	4	1.0
ประจวบคีรีขันธ์	4	1.0
ปราจีนบุรี	4	1.0
ปัตตานี	4	1.0
พระนครศรีอยุธยา	4	1.0
พะเยา	4	1.0
พังงา	4	1.0
พัทลุง	4	1.0
พิจิตร	6	1.5
พิษณุโลก	4	1.0
ภูเก็ต	4	1.0
มหาสารคาม	4	1.0
มุกดาหาร	4	1.0
ยะลา	4	1.0
ยโสธร	4	1.0
ระนอง	8	2.0
ระยอง	6	1.5
ราชบุรี	6	1.5
ร้อยเอ็ด	4	1.0
ลพบุรี	4	1.0
ลำปาง	10	2.5
ลำพูน	4	1.0
ศรีสะเกษ	4	1.0
สกลนคร	4	1.0
สงขลา	6	1.5
สตูล	4	1.0
สมุทรปราการ	4	1.0
สมุทรสงคราม	4	1.0

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
สมุทรสาคร	4	1.0
สระบุรี	4	1.0
สระแก้ว	8	2.0
สิงห์บุรี	4	1.0
สุพรรณบุรี	4	1.0
สุราษฎร์ธานี	4	1.0
สุรินทร์	12	3.0
สุโขทัย	6	1.5
หนองคาย	4	1.0
หนองบัวลำภู	4	1.0
อำนาจเจริญ	8	2.0
อุดรธานี	6	1.5
อุดรดิตถ์	4	1.0
อุทัยธานี	4	1.0
อุบลราชธานี	6	1.5
อ่างทอง	4	1.0
เขียงราย	4	1.0
เขียงใหม่	6	1.5
เพชรบุรี	4	1.0
เพชรบูรณ์	4	1.0
เลย	6	1.5
แพร่	4	1.0
แม่ฮ่องสอน	4	1.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษาพบว่าสถานศึกษาตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 รองลงมา คือ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 จังหวัดนครปฐมและลำปาง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 จังหวัดชลบุรี ชัยภูมิ ตรัง ระนอง สระแก้ว และอำนาจเจริญ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 จังหวัดขอนแก่น จันทบุรี พิจิตร ระยอง ราชบุรี สงขลา สุโขทัย อุดรธานี อุบลราชธานี เขียงใหม่ และเลย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุด คือ จังหวัดกระบี่ กาญจนบุรี กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร ฉะเชิงเทรา ชัยนาท ชุมพร ตราด ตาก นครนายก นครพนม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ นนทบุรี นราธิวาส น่าน บึงกาฬ บุรีรัมย์

ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี ปัตตานี พระนครศรีอยุธยา พะเยา พังงา พัทลุง พิษณุโลก ภูเก็ต มหาสารคาม มุกดาหาร ยะลา ยโสธร ร้อยเอ็ด ลพบุรี ลำพูน ศรีสะเกษ สกลนคร สตูล สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี หนองคาย หนองบัวลำภู อุตรดิตถ์ อุทัยธานี อ่างทอง เชียงราย เพชรบุรี เพชรบูรณ์ แพร่ และแม่ฮ่องสอน มีจำนวนเท่ากันคือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

2) ภูมิภาคที่ตั้งของสถานศึกษา

ตารางที่ 4 ภูมิภาคที่ตั้งของสถานศึกษา

ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ
ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และจังหวัดอุตรดิตถ์	44	11.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครพนม จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดเลย จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสกลนคร จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี	104	26.0
ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดสระแก้ว	40	10.0
ภาคกลาง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครนายก จังหวัดนครปฐม จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสุโขทัย จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดอุทัยธานี	124	31.0
ภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดตาก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดราชบุรี	22	5.5
ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดกระบี่ จังหวัดชุมพร จังหวัดตรัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดพังงา จังหวัดพัทลุง จังหวัดภูเก็ต จังหวัดยะลา จังหวัดระนอง จังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี	66	16.5
รวม	400	100.0

จากการศึกษาพบว่าภูมิภาคที่ตั้งของสถานศึกษา สถานศึกษาตั้งอยู่ในภาคกลางมากที่สุด มีจำนวน 124 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 31.0 รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 104 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 26.0 ภาคใต้ จำนวน 66 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 16.5 ภาคเหนือ จำนวน 44 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.0 ภาคตะวันออก จำนวน 40 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.0 และน้อยที่สุดคือภาคตะวันตก จำนวน 22 แห่ง 5.5 ตามลำดับ

3) การจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ตารางที่ 5 การจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับอนุบาล (อนุบาล 1 - อนุบาล 3)	2	0.5
ระดับอนุบาลถึงประถมศึกษา (อนุบาล 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6)	18	4.5
ระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาขยายโอกาส (อนุบาล 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3)	36	9.0
ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษา (อนุบาล 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 6)	16	4.0
ระดับประถมศึกษา (ประถมศึกษา 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6)	86	21.5
ระดับประถมศึกษาขยายโอกาส (ประถมศึกษา 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3)	40	10.0
ระดับมัธยมศึกษาถึงมัธยมศึกษา (ประถมศึกษา 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 6)	16	4.0
ระดับมัธยมศึกษา (มัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 6)	186	46.5
รวม	400	100.0

จากการศึกษาพบว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (มัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 6) มากที่สุด มีจำนวน 186 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมาเป็นระดับประถมศึกษา (ประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6) มีจำนวน 86 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.5 ระดับประถมศึกษาขยายโอกาส (ประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3) มีจำนวน 40 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.0 ระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาขยายโอกาส (อนุบาล 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3) มีจำนวน 36 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.0 ระดับอนุบาลถึงประถมศึกษา (อนุบาล 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6) มีจำนวน 18 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.5 ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษา (อนุบาล 1 - มัธยมศึกษา

ปีที่ 6) และระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา (ประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 6) มีจำนวนเท่ากันคือ 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.0 และน้อยที่สุดคือระดับอนุบาล (อนุบาล 1 - อนุบาล 3) มีจำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.5

4) สังกัดของสถานศึกษา

ตารางที่ 6 สังกัดของสถานศึกษา

สังกัดของสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	190	47.5
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	98	24.5
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	108	27.0
อื่นๆ เช่น สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	4	1.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษาพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีจำนวน 190 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมา คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 108 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.0 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 98 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.5 และน้อยที่สุด คือ อื่นๆ เช่น สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 : ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

1) เพศ

ตารางที่ 7 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	182	45.5
หญิง	218	54.5
รวม	400	100.0

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงจำนวน 218 คนคิดเป็นร้อยละ 54.5 และเพศชายจำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 ตามลำดับ

2) อายุ

ตารางที่ 8 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	34	8.5
31-40 ปี	140	35.0
41-50 ปี	116	29.0
51-60 ปี	106	26.5
มากกว่า 60 ปี	4	1.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมา คือ อายุ 41-50 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 อายุ 51-60 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และน้อยที่สุด คือ อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

3) ระดับการศึกษา

ตารางที่ 9 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	1.5
ปริญญาตรี	234	58.5
ปริญญาโท	152	38.0
ปริญญาเอก	8	2.0
อื่นๆ	-	-
รวม	400	100.0

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 ระดับปริญญาเอก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และน้อยที่สุด คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

4) ตำแหน่ง

ตารางที่ 10 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฝ่ายบริหาร เช่น ผู้อำนวยการสถานศึกษา รักษาการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ช่วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายนโยบายและ แผน ฝ่ายวิจัย เป็นต้น	114	28.5
หัวหน้าฝ่าย เช่น หัวหน้ากลุ่มสาระการงาน อาชีพและเทคโนโลยี หัวหน้าฝ่ายบริหาร วิชาการ เป็นต้น	20	5.0
ครู/ผู้สอนในวิชาต่างๆ เช่น เกษตร การงาน อาชีพ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น	220	55.0
อื่นๆ เช่น นักศึกษา/นิสิตฝึกสอน ประชาชน ชุมชน	6	1.5
ไม่ระบุ	40	10.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษาตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีตำแหน่งเป็นครู/ผู้สอนในวิชาต่างๆ มากที่สุด จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา คือ ฝ่ายบริหาร จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 ไม่ระบุ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 หัวหน้าฝ่าย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

5) ระดับชั้นที่สอน/รับผิดชอบที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร

ตารางที่ 11 ระดับชั้นที่สอน/รับผิดชอบที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตรของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับชั้น	สอน		ไม่สอน		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 1	76	19.0	324	81.0	400	100.0
ประถมศึกษาปีที่ 2	82	20.5	318	79.5	400	100.0
ประถมศึกษาปีที่ 3	90	22.5	310	77.5	400	100.0
ประถมศึกษาปีที่ 4	124	31.0	276	69.0	400	100.0
ประถมศึกษาปีที่ 5	122	30.5	278	69.5	400	100.0
ประถมศึกษาปีที่ 6	138	34.5	262	65.5	400	100.0
มัธยมศึกษาปีที่ 1	112	28.0	288	72.0	400	100.0
มัธยมศึกษาปีที่ 2	140	35.0	260	65.0	400	100.0
มัธยมศึกษาปีที่ 3	142	35.5	258	64.5	400	100.0
มัธยมศึกษาปีที่ 4	82	20.5	318	79.5	400	100.0
มัธยมศึกษาปีที่ 5	76	19.0	324	81.0	400	100.0
มัธยมศึกษาปีที่ 6	66	16.5	334	83.5	400	100.0

จากการศึกษาพบว่า ระดับชั้นที่สอน/รับผิดชอบที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 324 คน คิดเป็นร้อยละ 81.0

ระดับประถมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 79.5

ระดับประถมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5

ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 69.0

ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 69.5

ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 79.5

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 324 คน คิดเป็นร้อยละ 81.0

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนผู้สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 และไม่สอนเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 83.5

ตอนที่ 3 : สถานการณ์การจัดการเรียนรู้และการใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

1) การให้ความสำคัญและความตระหนักต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรในปัจจุบันและอนาคตของสถานศึกษา

ตารางที่ 12 การให้ความสำคัญและความตระหนักต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรในปัจจุบันของสถานศึกษา

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	เกณฑ์การประเมิน
1) ตระหนักและให้ความสำคัญ	3.74	.847	มาก
2) มีการกำหนดนโยบาย/แผนในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร	3.64	.844	มาก
3) มีการกำหนดตัวชี้วัดในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร	3.64	.844	มาก
4) มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร	3.48	.917	มาก
5) มีการสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตร	3.37	.908	ปานกลาง
6) ให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตร	3.57	.915	มาก
7) ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตร	3.55	.922	มาก

ตารางที่ 13 การให้ความสำคัญและความตระหนักต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรในอนาคตของสถานศึกษา

ประเด็นอนาคต	ค่าเฉลี่ย	S.D.	เกณฑ์การประเมิน
1) ตระหนักและให้ความสำคัญ	3.99	.928	มาก
2) มีการกำหนดนโยบาย/แผนในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร	3.92	.892	มาก
3) มีการกำหนดตัวชี้วัดในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร	3.88	.890	มาก
4) มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร	3.76	.973	มาก
5) มีการสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตร	3.77	.981	มาก
6) ให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตร	3.87	.957	มาก
7) ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตร	3.87	.921	มาก

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างคิดว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญและตระหนักต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรในปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นแล้วพบว่า ประเด็นที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ประเด็นความตระหนักและให้ความสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ประเด็นมีการกำหนดนโยบาย/แผนในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร และประเด็นมีการกำหนดตัวชี้วัดในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ประเด็นให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ประเด็นให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ประเด็นมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และในส่วนประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ประเด็นมีการสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37

และเมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างคิดว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญและตระหนักต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรในอนาคตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นแล้วพบว่า ทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ประเด็นตระหนักและให้ความสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ประเด็นมีการกำหนดนโยบาย/แผนในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ประเด็นมีการกำหนดตัวชี้วัดในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ประเด็นให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตรและประเด็นให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ประเด็นมีการสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และน้อยที่สุด คือ ประเด็นมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76

2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องการเกษตรของสถานศึกษา

ตารางที่ 14 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องการเกษตรของสถานศึกษา

การจัดการเรียนรู้เรื่องการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	16	4.0
การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น	100	25.0
การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเท่านั้น	22	5.5
การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน	262	65.5
อื่นๆ	-	-
รวม	400	100.0

จากการศึกษาสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีการจัดการเรียนรู้เรื่องการเกษตรพบว่า มีการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กันไปมากที่สุด จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5 รองลงมา มีการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน

เท่านั้น จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 และไม่มีการจัดการเรียนรู้เรื่องการเกษตร จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ตามลำดับ

3) สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร

3.1) รูปแบบการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา

ตารางที่ 15 รูปแบบการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา

การเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	14	3.5
มี เป็นรายวิชาหลักด้านการเกษตร	88	22.0
มี สอดแทรกเนื้อหาในวิชา	134	33.5
มี เป็นรายวิชาเลือกด้านการเกษตร	12	3.0
มี เป็นรายวิชาหลักด้านการเกษตร และสอดแทรกเนื้อหาในวิชา	68	17.0
มี เป็นรายวิชาหลักด้านการเกษตร และเป็นรายวิชาเลือกด้านการเกษตร	14	3.5
มี สอดแทรกเนื้อหาในวิชา และเป็นรายวิชาเลือกด้านการเกษตร	22	5.5
มี เป็นรายวิชาหลักด้านการเกษตร สอดแทรกเนื้อหาในวิชา และเป็นรายวิชาเลือกด้านการเกษตร	36	9.0
อื่นๆ เช่น กิจกรรมโครงการ SBMLD กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมเสริมหลักสูตร การลงมือปฏิบัติ ฯลฯ	12	3.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษาสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมีการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรในรูปแบบสอดแทรกเนื้อหาในวิชามากที่สุด จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมา คือ รูปแบบเป็นรายวิชาหลักด้านการเกษตร จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 รูปแบบเป็นรายวิชาหลักด้านการเกษตรและสอดแทรกเนื้อหาในวิชา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 รูปแบบเป็นรายวิชาหลักด้านการเกษตร สอดแทรกเนื้อหาในวิชา และเป็นรายวิชาเลือกด้านการเกษตร จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 รูปแบบสอดแทรกเนื้อหาในวิชาและเป็นรายวิชาเลือกด้านการเกษตร จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ไม่มีการเรียนการสอนด้านการเกษตร และเป็นรายวิชาหลักด้านการเกษตรและเป็นรายวิชาเลือกด้านการเกษตร มีจำนวนเท่ากันคือ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากัน คือ รูปแบบเป็นรายวิชาเลือกด้านการเกษตร และ อื่นๆ เช่น กิจกรรมโครงการ SBMLD กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมเสริมหลักสูตร การลงมือปฏิบัติ ฯลฯ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

3.2) ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา
 ตารางที่ 16 ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของ
 สถานศึกษา

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 1 ฝ่าย		
นักเรียน	4	1.0
ครู	120	30.0
บุคลากรในสถานศึกษา	6	1.5
ผู้ปกครอง	4	1.0
วิทยากรภายนอก	4	1.0
คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 2 ฝ่าย		
นักเรียน และครู	22	5.5
นักเรียน และผู้ปกครอง	4	1.0
นักเรียน และวิทยากรภายนอก	2	0.5
ครู และบุคลากรในสถานศึกษา	26	6.5
ครู และผู้ปกครอง	10	2.5
ครู และวิทยากรภายนอก	28	7.0
ครู และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	28	7.0
บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครอง	10	2.5
บุคลากรในสถานศึกษา และวิทยากรภายนอก	6	1.5
บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 3 ฝ่าย		
นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา	22	5.5
นักเรียน ครู และวิทยากรภายนอก	4	1.0
นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก	4	1.0
ครู บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	6	1.5
ครู บุคลากรในสถานศึกษา และปกครอง	4	1.0
ครู บุคลากรในสถานศึกษา และวิทยากรภายนอก	10	2.5
ครู ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	4	1.0

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครู ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก	6	1.5
ครู วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	12	3.0
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 4 ฝ่าย		
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครอง	6	1.5
นักเรียน ครู วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	6	1.5
บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
ครู บุคลากรในสถานศึกษา คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้ปกครอง	6	1.5
ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก	6	1.5
ครู บุคลากรในสถานศึกษา วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	6	1.5
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 5 ฝ่าย		
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก	4	1.0
ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	4	1.0
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 6 ฝ่าย		
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	4	1.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษาสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมีการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรที่มีผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในการจัดการเรียนการสอน 1 ฝ่าย จำนวน 140 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อแล้วพบว่า ครู มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมาเป็นบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 นักเรียน ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก มีจำนวนเท่ากันคือจำนวน 4 คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุด คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในการจัดการเรียนการสอน 2 ฝ่าย จำนวน 138 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อแล้วพบว่า ครูและวิทยากรภายนอก และ ครูและคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้านมากที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 รองลงมาเป็น ครูและบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 นักเรียนและครู จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ครูและผู้ปกครอง และ บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ปกครอง มีจำนวนเท่ากันคือจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 บุคลากรในสถานศึกษาและวิทยากรภายนอก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

นักเรียนและผู้ปกครอง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ นักเรียนและวิทยากรภายนอก และ บุคลากรในสถานศึกษาและคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในการจัดการเรียนการสอน 3 ฝ่าย จำนวน 76 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อแล้วพบว่า นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษามากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 รองลงมาคือ ครู วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ครู บุคลากรในสถานศึกษา และวิทยากรภายนอก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ครู บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน และ ครู ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก มีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 นักเรียน ครู และวิทยากรภายนอก บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก ครู บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครอง และ ครู ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน มีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน และ บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในการจัดการเรียนการสอน 4 ฝ่าย จำนวน 34 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อแล้วพบว่า นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครอง นักเรียน ครู วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน ครู บุคลากรในสถานศึกษา คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้ปกครอง ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก และ ครู บุคลากรในสถานศึกษา วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน มีจำนวนมากที่สุดและเท่ากันคือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และ นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน และ บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน น้อยที่สุดและมีจำนวนเท่ากันคือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในการจัดการเรียนการสอน 5 ฝ่าย จำนวน 8 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อแล้วพบว่า นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก และ ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน มีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในการจัดการเรียนการสอน 6 ฝ่าย คือ นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

3.3) ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาที่มุ่งเน้นในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา ตารางที่ 17 ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาที่มุ่งเน้นในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มุ่งเน้น 1 ประเด็น		
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ	46	11.5
ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ	18	4.5
ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป	62	15.5

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	24	6.0
มุ่งเน้น 2 ประเด็น		
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ และความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ	20	5.0
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ และความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป	40	10.0
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	8	2.0
ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป	22	5.5
ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	2	0.5
ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	30	7.5
มุ่งเน้น 3 ประเด็น		
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป	70	17.5
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	4	1.0
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	12	3.0
ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	6	1.5
มุ่งเน้น 4 ประเด็น		
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	36	9.0
รวม	400	100.0

3.4) ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการเกษตร
 ตารางที่ 18 ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการเกษตร

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การผลิต	128	32.0
การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	4	1.0
การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร	12	3.0
การเกษตรครบวงจร	10	2.5
การผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	52	13.0
การผลิต และการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร	36	9.0
การผลิต และการเกษตรครบวงจร	2	0.5
การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร	6	1.5
การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร	-	-
การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร	2	0.5
การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรและการเกษตรครบวงจร	2	0.5
การผลิต การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร	6	1.5
การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร	2	0.5
การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร	76	19.0
การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร	60	15.0
อื่นๆ เช่น ไม้ประดับ ไม้กระถาง	2	0.5
รวม	400	100.0

จากการศึกษาสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมีการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรที่มีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกระบวนการการผลิตของการเกษตร มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมา คือ การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 การผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 การผลิต และการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 การเกษตรครบวงจร จำนวน

10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรและการผลิต การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร มีจำนวนเท่ากันคือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ การผลิตและการเกษตรครบวงจร การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรและการเกษตรครบวงจร การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร และอื่นๆ เช่น ไม้ประดับ ไม้กระถาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

3.5) สื่อในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา

ตารางที่ 19 สื่อในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา

สื่อ	ใช้		ไม่ใช้		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หนังสือเรียน	306	76.5	94	23.5	400	100
เอกสารการสอน	228	57.0	172	43.0	400	100
powerpoint	120	30.0	280	70.0	400	100
โปสเตอร์	92	23.0	308	77.0	400	100
แผ่นพับ	70	17.5	330	82.5	400	100
เสียงตามสาย	54	13.5	346	86.5	400	100
บอร์ด/นิทรรศการ	90	22.5	310	77.5	400	100
วิดีโอ	92	23.0	308	77.0	400	100
เว็บไซต์	112	28.0	288	72.0	400	100
เฟซบุ๊ก	72	18.0	328	82.0	400	100
ยูทูป	124	31.0	276	69.0	400	100
แปลงสาธิต	232	58.0	168	42.0	400	100
กิจกรรม	216	54.0	184	46.0	400	100
วิทยากร/ผู้สอน	178	44.5	222	55.5	400	100

จากการศึกษาสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ใช้หนังสือเรียนในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 และไม่ใช้หนังสือเรียนในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5

ใช้เอกสารการสอนในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 และไม่ใช้เอกสารการสอนในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0

ใช้ powerpoint ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และไม่ใช่ powerpoint ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0

ใช้โปรเตอร์ ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และไม่ใช่โปรเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 77.0

ใช้แผ่นพับ ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และไม่ใช่แผ่นพับในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5

ใช้เสียงตามสายในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และไม่ใช่เสียงตามสายในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 346 คน คิดเป็นร้อยละ 86.5

ใช้บอร์ด/นิทรรศการในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และไม่ใช่บอร์ด/นิทรรศการในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5

ใช้วีดีโอในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และไม่ใช่วีดีโอในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 77.0

ใช้เว็บไซต์ ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 และไม่ใช่ เว็บไซต์ ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0

ใช้ เพชบุ๊ก ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 และไม่ใช่ เพชบุ๊ก ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 328 คน คิดเป็นร้อยละ 82.0

ใช้ ยูทูป ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และไม่ใช่ ยูทูป ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 69.0

ใช้แปลงสาธิต ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 58.0 และไม่ใช่แปลงสาธิต ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0

ใช้กิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 และไม่ใช่กิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0

ใช้วิทยากร/ผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตร จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 และไม่ใช่วิทยากร/ผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5

3.6) กลุ่มเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา

ตารางที่ 20 กลุ่มเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มเป้าหมาย 1 กลุ่ม		
นักเรียน	134	33.5
ครู	6	1.5
บุคลากรในสถานศึกษา	2	0.5
ครอบครัวนักเรียน	4	1.0

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชุมชน	8	2.0
กลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม		
นักเรียน และครู	54	13.5
นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษา	4	1.0
นักเรียน และครอบครัวนักเรียน	26	6.5
นักเรียน และชุมชน	18	4.5
ครู และบุคลากรในสถานศึกษา	14	3.5
ครู และครอบครัวนักเรียน		
ครู และชุมชน	6	1.5
บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน	4	1.0
บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน		
ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	2	0.5
กลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม		
นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา	26	6.5
นักเรียน ครู และครอบครัวนักเรียน	12	3.0
นักเรียน ครู และชุมชน	8	2.0
นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน	2	0.5
นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน	2	0.5
นักเรียน ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	10	2.5
ครู บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน	8	2.0
ครู บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน		
บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	8	2.0
กลุ่มเป้าหมาย 4 กลุ่ม		
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน	6	1.5
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน	6	1.5
นักเรียน ครู ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	6	1.5
ครู บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	2	0.5
กลุ่มเป้าหมาย 5 กลุ่ม		
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	22	5.5
รวม	400	100.0

จากการศึกษาสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมีการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรที่มีกลุ่มเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน 1 กลุ่ม มีจำนวน 154 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อแล้วพบว่า นักเรียน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 134 คน รองลงมาเป็นชุมชน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ครู จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ครอบครัวนักเรียน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุดคือ บุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน 2 กลุ่ม มีจำนวน 128 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อแล้วพบว่า นักเรียนและครู มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 รองลงมาเป็น นักเรียนและครอบครัวนักเรียน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 นักเรียนและชุมชน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ครูและบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 ครูและชุมชน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา และ บุคลากรในสถานศึกษาและครอบครัวนักเรียน มีจำนวนเท่ากันคือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุด ครอบครัวนักเรียนและชุมชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน 3 กลุ่ม มีจำนวน 76 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อแล้วพบว่า นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 รองลงมาเป็น นักเรียน ครู และครอบครัวนักเรียน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 นักเรียน ครอบครัวนักเรียน และชุมชน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 นักเรียน ครู และชุมชน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน และ บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน มีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน และ นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน 4 กลุ่ม มีจำนวน 20 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อแล้วพบว่า นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน และนักเรียน ครู ครอบครัวนักเรียน และชุมชน มีจำนวนมากที่สุดและเท่ากันคือ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุดคือ ครู บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน 5 กลุ่ม มีจำนวน 22 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อแล้วพบว่า นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5

4) สถานการณ์การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตร

4.1) รูปแบบการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของสถานศึกษา

ตารางที่ 21 รูปแบบการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของสถานศึกษา

รูปแบบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	32	8.0
มี 1 รูปแบบ		
เป็นกิจกรรมของรายวิชา	102	25.5
เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง	56	14.0
เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา	6	1.5
เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน	18	4.5
มี 2 รูปแบบ		
เป็นกิจกรรมของรายวิชาและกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง	54	13.5
เป็นกิจกรรมของรายวิชาและกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา	12	3.0
เป็นกิจกรรมของรายวิชาและกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน	4	1.0
เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเองและกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา	16	4.0
เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเองและกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน		
เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษาและกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน	4	1.0
มี 3 รูปแบบ		
เป็นกิจกรรมของรายวิชา กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง และกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา	72	18.0
เป็นกิจกรรมของรายวิชา กิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา และกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน	2	0.5
เป็นกิจกรรมของรายวิชา กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง และกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน	2	0.5
เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง กิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา และกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน	4	1.0
มี 4 รูปแบบ		
เป็นกิจกรรมของรายวิชา กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง กิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา และกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน	10	2.5
อื่นๆ	6	1.5
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า สถานศึกษาไม่มีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0

สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร 1 รูปแบบ จำนวน 182 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายรูปแบบพบว่า เป็นกิจกรรมของรายวิชามากที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 รองลงมา เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 และน้อยที่สุด เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร 2 รูปแบบ จำนวน 90 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายรูปแบบพบว่า เป็นกิจกรรมของรายวิชาและกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง มากที่สุด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 รองลงมา คือ กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเองและกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 เป็นกิจกรรมของรายวิชาและกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ เป็นกิจกรรมของรายวิชาและกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน และ เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษาและกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร 3 รูปแบบ จำนวน 80 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายรูปแบบพบว่า เป็นกิจกรรมของรายวิชา กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง และกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา มากที่สุด จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 รองลงมา คือ กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง กิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา และกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ เป็นกิจกรรมของรายวิชา กิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา และกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน และ เป็นกิจกรรมของรายวิชา กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง และกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร 4 รูปแบบ ได้แก่ เป็นกิจกรรมของรายวิชา กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง กิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา และกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ชุมชน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในรูปแบบอื่นๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

4.2) ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในกิจกรรมนอกห้องเรียนของสถานศึกษา

ตารางที่ 22 ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในกิจกรรมนอกห้องเรียนของสถานศึกษา

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 1 ฝ่าย		
นักเรียน	12	3.0
ครู	70	17.5
บุคลากรในสถานศึกษา	2	0.5
ผู้ปกครอง	14	3.5
วิทยากรภายนอก	18	4.5
คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	12	3.0
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 2 ฝ่าย		
นักเรียน และครู	22	5.5
นักเรียน และผู้ปกครอง	2	0.5
นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษา	2	0.5
นักเรียน และวิทยากรภายนอก	6	1.5
ครู และบุคลากรในสถานศึกษา	16	4.0
ครู และผู้ปกครอง	2	0.5
ครู และวิทยากรภายนอก	16	4.0
ครู และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	18	4.5
ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	4	1.0
ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก	2	0.5
บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครอง	12	3.0
บุคลากรในสถานศึกษา และวิทยากรภายนอก	4	1.0
บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน		
วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	20	5.0
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 3 ฝ่าย		
นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา	22	5.5
นักเรียน ครู และผู้ปกครอง	8	2.0
นักเรียน ครู และวิทยากรภายนอก	4	1.0
นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครอง	6	1.5
นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน		
บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน		

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก	8	2.0
ครู บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	4	1.0
ครู บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครอง	20	5.0
ครู บุคลากรในสถานศึกษา และวิทยากรภายนอก	8	2.0
ครู ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
ครู ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก		
ครู วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	16	4.0
ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 4 ฝ่าย		
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน		
นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก	2	0.5
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และวิทยากรภายนอก	4	1.0
นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก	2	0.5
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครอง	12	3.0
นักเรียน ครู วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน		
ครู บุคลากรในสถานศึกษา คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้ปกครอง		
ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก	8	2.0
ครู บุคลากรในสถานศึกษา วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 5 ฝ่าย		
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก	2	0.5
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	4	1.0
ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหา 6 ฝ่าย		
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	2	0.5
อื่นๆ	2	0.5
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในกิจกรรมนอกห้องเรียน 1 ฝ่าย มีจำนวน 128 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ครู มากที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 รองลงมา คือ วิทยากรภายนอก จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ผู้ปกครอง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้านและนักเรียน มีจำนวนเท่ากันคือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 และน้อยที่สุดคือ บุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในกิจกรรมนอกห้องเรียน 2 ฝ่าย มีจำนวน 126 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า นักเรียนและครู มากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 รองลงมา คือ วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ครูและคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ครูและวิทยากรภายนอก และครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีจำนวนเท่ากัน คือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ปกครอง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 นักเรียนและวิทยากรภายนอก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 บุคลากรในสถานศึกษาและวิทยากรภายนอก และ ผู้ปกครองและคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน มีจำนวนเท่ากันคือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ นักเรียนและผู้ปกครอง นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา ครูและผู้ปกครอง และผู้ปกครองและวิทยากรภายนอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในกิจกรรมนอกห้องเรียน 3 ฝ่าย มีจำนวน 100 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา มากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 รองลงมา คือ ครู บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครอง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ครู วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 นักเรียน ครู และผู้ปกครอง บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก และครู บุคลากรในสถานศึกษา และวิทยากรภายนอก มีจำนวนเท่ากันคือ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครอง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ครู บุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน และนักเรียน ครู และวิทยากรภายนอก มีจำนวนเท่ากันคือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ ครู ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในกิจกรรมนอกห้องเรียน 4 ฝ่าย มีจำนวน 34 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครอง มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 รองลงมา คือ ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และวิทยากรภายนอก มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก นักเรียน ครู วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน และครู บุคลากรในสถานศึกษา วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในกิจกรรมนอกห้องเรียน 5 ฝ่าย มีจำนวน 8 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน มากที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 รองลงมามีจำนวนเท่ากัน คือ นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และวิทยากรภายนอก และ นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในกิจกรรมนอกห้องเรียน 6 ฝ่าย คือ นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง วิทยากรภายนอก และคนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

และผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาด้านการเกษตรในกิจกรรมนอกห้องเรียนเป็นบุคคลอื่นๆ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

4.3) ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาที่เน้นในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนของสถานศึกษา

ตารางที่ 23 ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาที่เน้นในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนของสถานศึกษา

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มุ่งเน้น 1 ประเด็น		
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ	46	11.5
ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ	30	7.5
ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป	64	16.0
ความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	34	8.5
มุ่งเน้น 2 ประเด็น		
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ และความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ	14	3.5
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ และความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป	22	5.5
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	8	2.0
ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป	16	4.0
ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	18	4.5
ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	22	5.5

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มุ่งเน้น 3 ประเด็น		
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป	66	16.5
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	4	1.0
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	12	3.0
ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	10	2.5
มุ่งเน้น 4 ประเด็น		
ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่	34	8.5
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนได้มุ่งเน้น 1 ประเด็น มีจำนวน 174 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป มากที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 รองลงมาคือ ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 ความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และน้อยที่สุด คือ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ตามลำดับ

ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนได้มุ่งเน้น 2 ประเด็น มีจำนวน 100 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการและความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และ ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไปและความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่มีมากที่สุดและเท่ากัน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 รองลงมาคือ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศและความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศและความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป จำนวน 16 คน คิด

เป็นร้อยละ 4.0 ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการและความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และน้อยที่สุดคือ ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการและความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนได้มุ่งเน้น 3 ประเด็น มีจำนวน 92 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ประเด็นความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 รองลงมา คือความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และน้อยที่สุดคือ ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนมุ่งเน้น 4 ประเด็น ได้แก่ ความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ ความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป และความรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชนเมืองที่นักเรียนอาศัยอยู่ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5

4.4) ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการเกษตร ตารางที่ 24 ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการเกษตร

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเด็น 1 ประเด็น		
การผลิต	106	26.5
การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	12	3.0
การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร	6	1.5
การเกษตรครบวงจร	18	4.5
ประเด็น 2 ประเด็น		
การผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	52	13.0
การผลิต และการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร	20	5.0
การผลิต และการเกษตรครบวงจร	6	1.5
การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร	6	1.5
การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร	-	-
การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร	-	-

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเด็น 3 ประเด็น		
การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร	92	23.0
การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร	70	17.5
การผลิต การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร	6	1.5
การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และ การเกษตรครบวงจร	4	1.0
ประเด็น 4 ประเด็น		
การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร	2	0.5
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการเกษตร 1 ประเด็น มีจำนวน 142 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า การผลิต มากที่สุด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 รองลงมา คือ การเกษตรครบวงจร จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 และน้อยที่สุดคือ การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการเกษตร 2 ประเด็น มีจำนวน 84 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า การผลิตและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร มากที่สุด จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 รองลงมาคือ การผลิตและการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ การผลิตและการเกษตรครบวงจร และ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการเกษตร 3 ประเด็น มีจำนวน 172 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร มากที่สุด จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 รองลงมา คือ การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 การผลิต การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุดคือ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการเกษตร 4 ประเด็น ได้แก่ การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการเกษตรครบวงจร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

4.5) สื่อในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา

ตารางที่ 25 สื่อในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา

สื่อ	ใช้		ไม่ใช้		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หนังสือเรียน	160	40.0	240	60.0	400	100
เอกสารการสอน	142	35.5	258	64.5	400	100
powerpoint	96	24.0	304	76.0	400	100
โปสเตอร์	64	16.0	336	84.0	400	100
แผ่นพับ	70	17.5	330	82.5	400	100
เสียงตามสาย	50	12.5	350	87.5	400	100
บอร์ด/นิทรรศการ	66	16.5	334	83.5	400	100
วีดีโอ	78	19.5	322	80.5	400	100
เว็บไซต์	60	15.0	340	85.0	400	100
เฟซบุ๊ก	62	15.5	338	84.5	400	100
ยูทูป	86	21.5	314	78.5	400	100
แปลงสาธิต	164	41.0	236	59.0	400	100
กิจกรรม	136	34.0	264	66.0	400	100
วิทยากร/ผู้สอน	140	35.0	260	65.0	400	100

จากการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษามีการใช้ หนังสือเรียน เป็นสื่อ จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 และไม่ใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0

มีการใช้ เอกสารการสอน เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 และไม่ใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 258 คน คิดเป็นร้อยละ 64.0

มีการใช้ powerpoint เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 และไม่ใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 76.0

มีการใช้ โปสเตอร์ เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 และไม่ใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 84.0

มีการใช้ แผ่นพับ เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และไม่ใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5

มีการใช้ เสียงตามสาย เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และไม่ใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5

มีการใช้ บอร์ด/นิทรรศการ เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 และไม่ใช่หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 83.5

มีการใช้ วิดีโอ เป็นสื่อที่ใช้ในกิจกรรม จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 และไม่ใช่หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในกิจกรรม จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 80.5

มีการใช้ เว็บไซต์ เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 และไม่ใช่หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 85.0

มีการใช้ เฟซบุ๊ก เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 และไม่ใช่หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 84.5

มีการใช้ ยูทูป เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 และไม่ใช่หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 78.5

มีการใช้ แพลงสถิติ เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และไม่ใช่หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0

มีการใช้ กิจกรรม เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 และไม่ใช่หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 66.0

มีการใช้ วิทยากร/ผู้สอน เป็นสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 และไม่ใช่หนังสือเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในกิจกรรม จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0

4.6) กลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา

ตารางที่ 26 กลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มเป้าหมาย 1 กลุ่ม		
นักเรียน	114	28.5
ครู	6	1.5
บุคลากรในสถานศึกษา	10	2.5
ครอบครัวนักเรียน	2	0.5
ชุมชน	6	1.5
กลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม		
นักเรียน และครู	40	10.0
นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษา	10	2.5
นักเรียน และครอบครัวนักเรียน	20	5.0
นักเรียน และชุมชน	10	2.5
ครู และบุคลากรในสถานศึกษา	18	4.5
ครู และครอบครัวนักเรียน	-	-

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครู และชุมชน	2	0.5
บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน	8	2.0
บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน	2	0.5
ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	4	1.0
กลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม		
นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา	38	9.5
นักเรียน ครู และครอบครัวนักเรียน	8	2.0
นักเรียน ครู และชุมชน	18	4.5
นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน	4	1.0
นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน	4	1.0
นักเรียน ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	4	1.0
ครู บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน	10	2.5
ครู บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน		
บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	2	0.5
กลุ่มเป้าหมาย 4 กลุ่ม		
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน	18	4.5
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน	8	2.0
นักเรียน ครู ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	2	0.5
ครู บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	8	2.0
กลุ่มเป้าหมาย 5 กลุ่ม		
นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	24	6.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา 1 กลุ่ม มีจำนวน 138 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า นักเรียน มากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมาคือ บุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ครูและชุมชน มีจำนวนเท่ากันคือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุดคือ ครอบครัวนักเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา 2 กลุ่มมีจำนวน 114 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า นักเรียนและครู มากที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 รองลงมา คือ นักเรียนและครอบครัวนักเรียน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ครูและบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา และ นักเรียนและชุมชน มีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 2.5 บุคลากรในสถานศึกษาและครอบครัวนักเรียน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ครอบครัวนักเรียนและชุมชน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ ครูและชุมชน และ บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

กลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา 3 กลุ่ม มีจำนวน 88 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา มากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 รองลงมา คือ นักเรียน ครู และชุมชน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ครู บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 นักเรียน ครู และครอบครัวนักเรียน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน และ นักเรียน ครอบครัวนักเรียน และชุมชน มีจำนวนเท่ากัน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุด คือ บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา 4 กลุ่ม มีจำนวน 36 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และครอบครัวนักเรียน มากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 รองลงมา คือ นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา และชุมชน และครู บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน มีจำนวนเท่ากัน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และน้อยที่สุด คือ นักเรียน ครู ครอบครัวนักเรียน และชุมชน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

กลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรของสถานศึกษา 5 กลุ่ม คือ นักเรียน ครู บุคลากรในสถานศึกษา ครอบครัวนักเรียน และชุมชน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

5) ภาคิหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรของสถานศึกษา

ตารางที่ 27 ภาคิหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรของสถานศึกษา

ภาคิหรือผู้มีส่วนร่วม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีผู้มีส่วนร่วม	92	23.0
ผู้มีส่วนร่วม 1 ภาคิ		
ครอบครัวนักเรียน	52	13.0
ชุมชน	38	9.5
วัด	2	0.5
หน่วยงานภาครัฐ	28	7.0
หน่วยงานภาคเอกชน	2	0.5
ผู้มีส่วนร่วม 2 ภาคิ		
ครอบครัวนักเรียน และชุมชน	100	25.0
ครอบครัวนักเรียน และหน่วยงานภาครัฐ	12	3.0
ครอบครัวนักเรียน และหน่วยงานภาคเอกชน	2	0.5
ชุมชน และวัด	4	1.0
ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ	16	4.0
หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน	4	1.0
ผู้มีส่วนร่วม 3 ภาคิ		
ครอบครัวนักเรียน ชุมชน และวัด	6	1.5
ครอบครัวนักเรียน ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ	26	6.5
ครอบครัวนักเรียน ชุมชน และหน่วยงานภาคเอกชน	2	0.5
ผู้มีส่วนร่วม 4 ภาคิ		
ครอบครัวนักเรียน ชุมชน วัด และหน่วยงานภาครัฐ	4	1.0
ครอบครัวนักเรียน ชุมชน วัด และหน่วยงานภาคเอกชน	6	1.5
ผู้มีส่วนร่วม 5 ภาคิ		
ครอบครัวนักเรียน ชุมชน วัด หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน	4	1.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า ไม่มีภาคิหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรในสถานศึกษา จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0

ภาคิหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรในสถานศึกษา 1 ภาคิ จำนวน 122 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคิพบว่า ครอบครัวนักเรียน มากที่สุด จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 รองลงมา

คือ ชุมชน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และน้อยที่สุด มีจำนวนเท่ากันคือ วัด และ หน่วยงานภาคเอกชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ภาคีหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรในสถานศึกษา 2 ภาคี จำนวน 138 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคีพบว่า ครอบครัวนักเรียนและชุมชน มากที่สุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมา คือ ชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ครอบครัวนักเรียนและหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ชุมชนและวัด และ หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน มีจำนวนเท่ากัน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และน้อยที่สุดคือ ครอบครัวนักเรียนและหน่วยงานภาคเอกชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ภาคีหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรในสถานศึกษา 3 ภาคี จำนวน 34 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคีพบว่า ครอบครัวนักเรียน ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ มากที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 รองลงมา คือ ครอบครัวนักเรียน ชุมชน และวัด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุดคือ ครอบครัวนักเรียน ชุมชน และหน่วยงานภาคเอกชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ภาคีหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรในสถานศึกษา 4 ภาคี จำนวน 10 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคีพบว่า ครอบครัวนักเรียน ชุมชน วัด และหน่วยงานภาคเอกชน มากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และครอบครัวนักเรียน ชุมชน วัด และหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ภาคีหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรในสถานศึกษา 5 ภาคี คือ ครอบครัวนักเรียน ชุมชน วัด หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

6) ระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษา (คะแนนเต็ม 10)

ตารางที่ 28 ระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษา

ระดับความสำเร็จ	
ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์การประเมิน
6.45 S.D. = 1.883	มาก

ความสำเร็จของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมด้านการเกษตร พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมด้านการเกษตรทั้งการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 6.45 คะแนน (S.D. = 1.883) จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตอนที่ 4 : ความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

1) ความต้องการการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

ตารางที่ 29 ความต้องการการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

การจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ควรมีการจัดทำสื่อ	394	98.5
ไม่ควรมีการจัดทำสื่อ	-	-
ไม่แน่ใจ	6	1.5
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่าควรมีการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง จำนวน 394 คน คิดเป็นร้อยละ 98.5 ไม่แน่ใจ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และไม่มีผู้ที่คิดว่าไม่ควรมีการจัดทำสื่อ

2) วัตถุประสงค์หลักของสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง

ตารางที่ 30 วัตถุประสงค์หลักของสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง

วัตถุประสงค์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น	110	27.5
เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเท่านั้น	20	5.0
เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน	226	56.5
เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับคนในชุมชน	44	11.0
อื่นๆ	-	-
รวม	400	100.0

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างคิดว่าวัตถุประสงค์หลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน มากที่สุด จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 รองลงมา คือ เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับคนในชุมชน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 และน้อยที่สุด คือ เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเท่านั้น จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

3) กลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง
 ตารางที่ 31 กลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียนทั้งโรงเรียน	244	61.0
นักเรียน เฉพาะระดับชั้น - ประถมศึกษาตอนต้น - ประถมศึกษาตอนปลาย - ประถมศึกษาตอนต้นและประถมศึกษาตอนปลาย - มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย - มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย	36	9.0
ครู	34	8.5
บุคลากรในสถานศึกษา	22	5.5
ครอบครัวนักเรียน	22	5.5
คนในชุมชน	34	8.5
อื่นๆ เช่น ทุกคน ไม่ระบุ	8	2.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มเป้าหมายพบว่า กลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นคือ นักเรียนทั้งโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมา คือ นักเรียน เฉพาะระดับชั้น จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ครูและคนในชุมชน มีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 บุคลากรในสถานศึกษาและครอบครัวนักเรียน มีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ เช่น ทุกคน ไม่ระบุ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

4) สื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง
 ตารางที่ 32 สื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง

สื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โปสเตอร์	46	11.5
แผ่นพับ	10	2.5
หนังสือเล่มเล็ก	6	1.5
การ์ตูน	2	0.5
อินโฟกราฟิก	6	1.5
เสียงตามสาย	8	2.0
บอร์ด/นิทรรศการ	18	4.5
วีดิทัศน์/คลิป	44	11.0
แปลงสาธิต	62	15.5
เว็บไซต์	38	9.5
เฟซบุ๊ก	8	2.0
ยูทูบ	36	9.0
กิจกรรม	76	19.0
สื่อบุคคล/วิทยากร	34	8.5
ไม่ระบุ	6	1.5
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มเป้าหมายพบว่า สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่ควรมีการจัดทำขึ้นควรเป็นสื่อสื่อกิจกรรม มากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 รองลงมา คือ แปลงสาธิต จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 โปสเตอร์ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 วีดิทัศน์/คลิป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 เว็บไซต์ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 ยูทูบ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 สื่อบุคคล/วิทยากร จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 บอร์ด/นิทรรศการ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 แผ่นพับ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 เสียงตามสายและเฟซบุ๊ก มีจำนวนเท่ากันคือ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 หนังสือเล่มเล็ก อินโฟกราฟิก และไม่ระบุ มีจำนวนเท่ากันคือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุดคือ การ์ตูน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

5) ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง

ตารางที่ 33 ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ด้านการผลิต	84	21.0
ด้านการแปรรูป	6	1.5
ด้านการจำหน่าย	7	1.8
อื่นๆ	15	3.8
ไม่ระบุ	288	72.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มเป้าหมายพบว่า ไม่ระบุข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง มากที่สุด จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 รองลงมา คือ ด้านการผลิต จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และอื่นๆ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 ด้านการจำหน่าย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 และด้านการแปรรูป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 โดยมีรายละเอียดของข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 34 รายละเอียดของข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ด้านการผลิต		
การผลิตและเกษตรพื้นฐาน	16	4.0
การปลูกพืชขอแกนิกและเกษตรอินทรีย์	8	2.0
การปลูกพืชผักสวนครัว	17	4.3
เกษตรผสมผสานและเศรษฐกิจพอเพียง	12	3.0
การปลูกพืชประจำฤดูกาล	2	0.5
การเลี้ยงสัตว์	2	0.5
เกษตรครบวงจร	6	1.5
เกษตรทางเลือก	2	0.5
การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์	2	0.5
การปลูกพืชไร่ดิน	6	1.5
เกษตรชุมชนเมือง	11	2.8
ด้านการแปรรูป		
การปลูกและการแปรรูป	4	1.0
การแปรรูป	2	0.5
ด้านการจำหน่าย		
การสร้างรายได้	5	1.3
การทำบัญชีรายรับรายจ่าย	2	0.5
อื่นๆ เช่น การอนุรักษ์ การปรับภูมิทัศน์ การจัดสรรพื้นที่	15	3.8
ไม่ระบุ	288	72.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองควรมีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหา ด้านการผลิต จำนวน 84 คน เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า การปลูกพืชผักสวนครัว มากที่สุด มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 รองลงมาคือ การผลิตและเกษตรพื้นฐาน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 เกษตรผสมผสานและเศรษฐกิจพอเพียง มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 เกษตรชุมชนเมือง มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 การปลูกพืชขอแกนิกและเกษตรอินทรีย์ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 เกษตรครบวงจร และพืชไร่ดิน มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ การปลูกพืชประจำฤดูกาล การเลี้ยงสัตว์ เกษตรทางเลือก และการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองควรมีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหา ด้านการแปรรูป จำนวน 6 คน เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า การปลูกและการแปรรูปมากกว่าการแปรรูป โดยการปลูกและการแปรรูป มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และการแปรรูป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองควรมีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหา ด้านการจำหน่าย จำนวน 7 คน เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า การสร้างรายได้มากกว่าการทำบัญชีรายรับรายจ่าย โดยการสร้างรายได้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 และการทำบัญชีรายรับรายจ่าย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองควรมีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหา ในด้านอื่นๆ เช่น การอนุรักษ์ การปรับภูมิทัศน์ การจัดสรรพื้นที่ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

และไม่มีการระบุสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0

6) ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนที่จะใช้สื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง ตารางที่ 35 ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนที่จะใช้สื่อที่จัดทำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง

ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียนแกนนำ	78	19.5
นักเรียนทั่วไป	130	32.5
ครู	34	8.5
คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	114	28.5
วิทยากรภายนอก	44	11.0
รวม	400	100.0

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนที่จะใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรจะเป็นนักเรียนทั่วไป มากที่สุด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมา คือ คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 นักเรียนแกนนำ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 วิทยากรภายนอก จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 และน้อยที่สุดคือ ครู จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 ตามลำดับ

7) ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อการจัดทำสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง ได้แก่ สื่อควรใช้งานง่าย กระชับ และไม่ควรใช้ระยะเวลายาวนานในการถ่ายทอดความรู้ ผู้รับสารสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง สื่อควรสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ด้านการเกษตร สื่อควรมีรูปแบบเบ็ดเตล็ด หนังสือเล่มเล็ก แผ่นพับ โปสเตอร์ และแปลงสาธิตเพื่อให้เข้าใจง่าย และควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับการปลูกพืชในพื้นที่จำกัดและการปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน นอกจากนั้นควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมือง

2. สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
ตามมิติต่างๆ

1) สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
จำแนกตามภูมิภาค

1.1) สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
จำแนกตามภูมิภาค

ตารางที่ 36 สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
จำแนกตามภูมิภาค

ความต้องการสื่อ	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก	ใต้	รวม
ควรมีการจัดทำสื่อ	42	104	37	122	23	66	394
	95.5%	100.0%	94.9%	98.4%	100.0%	100.0%	98.5%
ไม่แน่ใจ	2	0	2	2	0	0	6
	4.5%	0%	5.1%	1.6%	0%	0%	1.5%
รวม	44	104	39	124	23	66	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้เห็นสมควรให้มีการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง จำนวน 42 คน 104 คน 37 คน 122 คน 23 คน และ 66 คน คิดเป็นร้อยละ 95.5 ร้อยละ 100 ร้อยละ 94.9 ร้อยละ 98.4 ร้อยละ 100 และร้อยละ 100 ตามลำดับ

1.2) วัตถุประสงค์หลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำจำแนกตามภูมิภาค
 ตารางที่ 37 วัตถุประสงค์หลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำจำแนกตามภูมิภาค

วัตถุประสงค์	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก	ใต้	รวม
เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น	16	30	8	32	6	18	110
	36.4%	28.8%	20.5%	25.8%	26.1%	27.3%	27.5%
เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเท่านั้น	0	6	4	4	0	6	20
	0%	5.8%	10.3%	3.2%	0%	9.1%	5.0%
เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน	22	64	21	72	17	30	226
	50.0%	61.5%	53.8%	58.1%	73.9%	45.5%	56.5%
เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับคนในชุมชน	6	4	6	16	0	12	44
	13.6%	3.8%	15.4%	12.9%	0%	18.2%	11.0%
รวม	44	104	39	124	23	66	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ คิดว่าวัตถุประสงค์หลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน มากที่สุด จำนวน 22 คน 64 คน 21 คน 72 คน 17 คน และ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ร้อยละ 61.5 ร้อยละ 53.8 ร้อยละ 58.1 ร้อยละ 73.9 และร้อยละ 45.5 ตามลำดับ รองลงมาเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น จำนวน 16 คน 30 คน 8 คน 32 คน 6 คน และ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ร้อยละ 28.8 ร้อยละ 20.5 ร้อยละ 25.8 ร้อยละ 26.1 และร้อยละ 27.3 ตามลำดับ

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ คิดว่าวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับคนในชุมชน เป็นอันดับที่ 3 มีจำนวน 6 คน 6 คน 16 คน และ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 ร้อยละ 15.4 ร้อยละ 12.9 และร้อยละ 18.2 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือคิดว่าเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเท่านั้น เป็นอันดับที่ 3 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 5.8 และกลุ่มตัวอย่างในภาคตะวันตกคิดว่าเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน เท่านั้น และเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับคนในชุมชนมีจำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 เท่ากัน

1.3) กลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามภูมิภาค

ตารางที่ 38 กลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามภูมิภาค

ผู้รับสาร	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก	ใต้	รวม
นักเรียนทั้งโรงเรียน	24	72	21	72	17	38	244
	54.5%	69.2%	53.8%	58.1%	73.9%	57.6%	61.0%
นักเรียน เฉพาะระดับชั้น	6	8	4	6	2	10	36
	13.6%	7.7%	10.3%	4.8%	8.7%	15.2%	9.0%
- ประถมศึกษาตอนต้น							
- ประถมศึกษาตอนปลาย							
- ประถมศึกษาตอนต้นและ ประถมศึกษาตอนปลาย							
- มัธยมศึกษาตอนต้น							
- มัธยมศึกษาตอนปลาย							
มัธยมศึกษาตอนต้นและ มัธยมศึกษาตอนปลาย							
ครู	4	10	4	12	4	0	34
	9.1%	9.6%	10.3%	9.7%	17.4%	0%	8.5%
บุคลากรในสถานศึกษา	0	6	2	4	0	10	22
	0%	5.8%	5.1%	3.2%	0%	15.2%	5.5%
ครอบครัวนักเรียน	2	4	0	14	0	2	22
	4.5%	3.8%	0%	11.3%	0%	3.0%	5.5%
คนในชุมชน	8	4	8	8	0	6	34
	18.2%	3.8%	20.5%	6.5%	0%	9.1%	8.5%
อื่นๆ เช่น ทุกคน ไม่ระบุ	0	0	0	8	0	0	8
	0%	0%	0%	6.4%	0%	0%	2.0%
รวม	44	104	39	124	23	66	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ากลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้น คือ นักเรียนทั้งโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 24 คน 72 คน 21 คน 72 คน 17 คน และ 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 ร้อยละ 69.2 ร้อยละ 53.8 ร้อยละ 58.1 ร้อยละ 73.9 และร้อยละ 57.6 ตามลำดับ

รองลงมาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตก คือ ครู มีจำนวน 10 คน และ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และ 17.4 ตามลำดับ ภาคเหนือและภาคตะวันออก คือ คนในชุมชน มีจำนวน 8 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และ 20.5 ภาคใต้ คือ นักเรียนเฉพาะระดับชั้น และบุคลากรในสถานศึกษา มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 เท่ากัน และภาคกลาง คือ ครอบครัวนักเรียน มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3

และลำดับที่ 3 ของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก คือ นักเรียนเฉพาะระดับชั้น มีจำนวน 6 คน 8 คน 4 คน และ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 ร้อยละ 7.7 ร้อยละ 10.3 และร้อยละ 8.7 ตามลำดับ โดยภาคตะวันออกมีจำนวนเท่ากับกลุ่มครูที่มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 เช่นเดียวกับภาคกลางที่เป็นกลุ่มครู มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7

1.4) สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามภูมิภาค ตารางที่ 39 สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามภูมิภาค

ประเด็น	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก	ใต้	รวม
โปสเตอร์	2	10	2	18	2	12	46
	4.5%	9.6%	5.1%	14.5%	8.7%	18.2%	11.5%
แผ่นพับ	0	2	0	4	0	4	10
	0%	1.9%	0%	3.2%	0%	6.1%	2.5%
หนังสือเล่มเล็ก	0	2	2	2	0	0	6
	0%	1.9%	5.1%	1.6%	0%	0%	1.5%
การ์ตูน	0	0	0	0	0	2	2
	0%	0%	0%	0%	0%	3.0%	.5%
อินโฟกราฟิก	2	0	0	4	0	0	6
	4.5%	0%	0%	3.2%	0%	0%	1.5%
เสียงตามสาย	4	4	0	0	0	0	8
	9.1%	3.8%	0%	0%	0%	0%	2.0%
บอร์ด/นิทรรศการ	0	2	2	8	0	6	18
	0%	1.9%	5.1%	6.5%	0%	9.1%	4.5%
วีดิทัศน์/คลิป	0	16	6	8	2	12	44
	0%	15.4%	15.4%	6.5%	8.7%	18.2%	11.0%

ประเด็น	เหนือ	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก	ใต้	รวม
แปลงสาธิต	10	14	8	18	2	10	62
	22.7%	13.5%	20.5%	14.5%	8.7%	15.2%	15.5%
เว็บไซต์	8	12	4	10	2	2	38
	18.2%	11.5%	10.3%	8.1%	8.7%	3.0%	9.5%
เฟซบุ๊ก	2	4	2	0	0	0	8
	4.5%	3.8%	5.1%	0%	0%	0%	2.0%
ยูทูบ	2	14	2	14	2	2	36
	4.5%	13.5%	5.1%	11.3%	8.7%	3.0%	9.0%
กิจกรรม	12	10	7	22	11	14	76
	27.3%	9.6%	17.9%	17.7%	47.8%	21.2%	19.0%
สื่อบุคคล/วิทยากร	2	14	4	10	2	2	34
	4.5%	13.5%	10.3%	8.1%	8.7%	3.0%	8.5%
ไม่ระบุ	0	0	0	6	0	0	6
	0%	0%	0%	4.8%	0%	0%	1.5%
รวม	44	104	39	124	23	66	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นกิจกรรม มากที่สุด จำนวน 12 คน 22 คน 11 คน และ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 ร้อยละ 17.7 ร้อยละ 47.8 และร้อยละ 21.2 ตามลำดับ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าสื่อควรเป็นวีดิทัศน์/คลิป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 และภาคตะวันออกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าสื่อควรเป็นแปลงสาธิต จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5

รองลงมาของภาคเหนือ คือ แปลงสาธิต มีจำนวน 10 คิดเป็นร้อยละ 22.7 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ แปลงสาธิต ยูทูบ และสื่อบุคคล/วิทยากร มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 เท่ากัน ภาคตะวันออก คือ กิจกรรม มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 ภาคกลาง คือ โปสเตอร์ และแปลงสาธิต มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 ภาคตะวันตก คือ โปสเตอร์ วีดิทัศน์/คลิป แปลงสาธิต เว็บไซต์ ยูทูบ และสื่อบุคคล/วิทยากร มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 เท่ากัน และภาคใต้ คือ โปสเตอร์ และวีดิทัศน์/คลิป มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2

และลำดับที่ 3 ของภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ เว็บไซต์ มีจำนวน 8 คน และ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และ 11.5 ตามลำดับ ภาคตะวันออก คือ วีดิทัศน์/คลิป มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ภาคกลาง คือ ยูทูบ มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 ภาคใต้ คือ แปลงสาธิต มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 และในส่วนภาคตะวันตกไม่มีลำดับนี้

1.5) ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามภูมิภาค
 ตารางที่ 40 ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามภูมิภาค

ประเด็น	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก	ใต้	รวม
ด้านการผลิต	16	18	9	24	5	12	84
	36.4%	17.3%	23.1%	19.4%	21.7%	18.2%	21.0%
ด้านการแปรรูป	0	0	0	4	0	2	6
	0%	0%	0%	3.2%	0%	3.0%	1.5%
ด้านการจำหน่าย	0	3	2	2	0	0	7
	0%	2.9%	5.1%	1.6%	0%	0%	1.8%
อื่นๆ	0	6	2	7	0	0	15
	0%	5.8%	5.1%	5.6%	0%	0%	3.8%
ไม่ระบุ	28	77	26	87	18	52	288
	63.6%	74.0%	66.7%	70.2%	78.3%	78.8%	72.0%
รวม	44	104	39	124	23	66	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นไม่ระบุ มากที่สุด จำนวน 28 คน 77 คน 26 คน 87 คน 18 คน และ 52 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 ร้อยละ 74.0 ร้อยละ 66.7 ร้อยละ 70.2 ร้อยละ 78.3 และร้อยละ 78.8 ตามลำดับ

รองลงมาของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ มีความคิดเห็นสอดคล้องเช่นกันว่าข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นด้านการผลิต มีจำนวน 16 คน 18 คน 9 คน 24 คน 5 คน และ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ร้อยละ 17.3 ร้อยละ 23.1 ร้อยละ 19.4 ร้อยละ 21.7 และร้อยละ 18.2 ตามลำดับ

และลำดับที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคกลางมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นอื่นๆ มีจำนวน 6 คน 2 คน และ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 ร้อยละ 5.1 และร้อยละ 5.6 ตามลำดับ โดยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นว่ามีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาเกี่ยวกับด้านการจำหน่ายในจำนวนที่เท่ากัน ในภาคใต้มีความคิดเห็นว่ามีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาเกี่ยวกับด้านการแปรรูป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 และในภาคเหนือ และภาคตะวันตกไม่มีความคิดเห็นในลำดับนี้

โดยข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหา ของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นมีรายละเอียดที่สามารถจำแนกตามภูมิภาคได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 41 รายละเอียดของข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหา ของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นจำแนกตามภูมิภาค

ประเด็น	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก	ใต้	รวม
ด้านการผลิต							
การผลิตและเกษตรพื้นฐาน	4 9.1%	6 5.8%	0 0%	4 3.2%	0 0%	2 3.0%	16 4.0%
การปลูกพืชขอแกนิกและเกษตรอินทรีย์	2 4.5%	0 0%	2 5.1%	4 3.2%	0 0%	0 0%	8 2.0%
การปลูกพืชผักสวนครัว	2 4.5%	6 5.8%	0 0%	5 4.0%	0 0%	4 6.1%	17 4.3%
เกษตรผสมผสานและเศรษฐกิจพอเพียง	2 4.5%	2 1.9%	4 10.3%	2 1.6%	0 0%	2 3.0%	12 3.0%
การปลูกพืชประจำฤดูกาล	0 0%	2 1.9%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	2 .5%
การเลี้ยงสัตว์	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	2 8.7%	0 0%	2 .5%
เกษตรครบวงจร	0 0%	0 0%	1 2.6%	2 1.6%	3 13.0%	0 0%	6 1.5%
เกษตรทางเลือก	2 4.5%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	2 .5%
การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์	2 4.5%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	2 .5%
การปลูกพืชไร่นา	0 0%	0 0%	2 5.1%	4 3.2%	0 0%	0 0%	6 1.5%
เกษตรชุมชนเมือง	2 4.5%	2 1.9%	0 0%	3 2.4%	0 0%	4 6.1%	11 2.8%
ด้านการแปรรูป							
การปลูกและการแปรรูป	0 0%	0 0%	0 0%	2 1.6%	0 0%	2 3.0%	4 1.0%

ประเด็น	เหนือ	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก	ใต้	รวม
การแปรรูป	0	0	0	2	0	0	2
	0%	0%	0%	1.6%	0%	0%	.5%
ด้านการจำหน่าย							
การสร้างรายได้	0	3	2	0	0	0	5
	0%	2.9%	5.1%	0%	0%	0%	1.3%
การทำบัญชีรายรับรายจ่าย	0	0	0	2	0	0	2
	0%	0%	0%	1.6%	0%	0%	.5%
อื่นๆ เช่น การอนุรักษ์ การ ปรับภูมิทัศน์ การจัดสรร พื้นที่	0	6	2	7	0	0	15
	0%	5.8%	5.1%	5.6%	0%	0%	3.8%
ไม่ระบุ	28	77	26	87	18	52	288
	63.6%	74.0%	66.7%	70.2%	78.3%	78.8%	72.0%
รวม	44	104	39	124	23	66	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ารายละเอียดของข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นไม่ระบุ มากที่สุด จำนวน 28 คน 77 คน 26 คน 87 คน 18 คน และ 52 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 ร้อยละ 74.0 ร้อยละ 66.7 ร้อยละ 70.2 ร้อยละ 78.3 และร้อยละ 78.8 ตามลำดับ

รองลงมาของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาคเหนือ คือ การผลิตและเกษตรพื้นฐาน มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ การผลิตและเกษตรพื้นฐาน การปลูกพืชผักสวนครัว และอื่นๆ เช่น การอนุรักษ์ การปรับภูมิทัศน์ การจัดสรรพื้นที่ มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 เท่ากัน ภาคตะวันออก คือ เกษตรผสมผสาน และเศรษฐกิจพอเพียง มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ภาคกลาง คือ อื่นๆ เช่น การอนุรักษ์ การปรับภูมิทัศน์ การจัดสรรพื้นที่ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 ภาคตะวันตก คือ เกษตรครบวงจร มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และภาคใต้ คือ การปลูกพืชผักสวนครัว และเกษตรชุมชนเมือง มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 เท่ากัน

และลำดับที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาคเหนือ คือ การปลูกพืชขอแกนิกและเกษตรอินทรีย์ การปลูกพืชผักสวนครัว เกษตรผสมผสานและเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทางเลือก และเกษตรชุมชนเมือง มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 เท่ากัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ การสร้างรายได้ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ภาคตะวันออก คือ การปลูกพืชขอแกนิกและเกษตรอินทรีย์ การปลูกพืชไร่ดิน การสร้างรายได้ และอื่นๆ เช่น การอนุรักษ์ การปรับภูมิทัศน์ การจัดสรรพื้นที่ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 ภาคกลาง คือ การปลูกพืชผักสวนครัว มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ภาคตะวันตก คือ การเลี้ยงสัตว์ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 และภาคใต้ คือ การผลิตและ

เกษตรพื้นฐาน เกษตรผสมผสานและเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกและการแปรรูป มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 เท่ากัน

1.6) ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนที่จะใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามภูมิภาค ตารางที่ 42 ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนที่จะใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามภูมิภาค

ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอน	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ตะวันออก	กลาง	ตะวันตก	ใต้	รวม
นักเรียนแกนนำ	8	30	6	20	2	12	78
	18.2%	28.8%	15.4%	16.1%	8.7%	18.2%	19.5%
นักเรียนทั่วไป	16	30	13	30	11	30	130
	36.4%	28.8%	33.3%	24.2%	47.8%	45.5%	32.5%
ครู	4	4	2	14	4	6	34
	9.1%	3.8%	5.1%	11.3%	17.4%	9.1%	8.5%
คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	8	34	10	46	6	10	114
	18.2%	32.7%	25.6%	37.1%	26.1%	15.2%	28.5%
วิทยากรภายนอก	8	6	8	14	0	8	44
	18.2%	5.8%	20.5%	11.3%	0%	12.1%	11.0%
รวม	44	104	39	124	23	66	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้น คือ นักเรียนทั่วไป มากที่สุด จำนวน 16 คน 13 คน 11 คน และ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ร้อยละ 33.3 ร้อยละ 47.8 และร้อยละ 45.5 ตามลำดับ และกลุ่มอย่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลัก คือ คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 34 คน และ 46 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 และ 37.1 ตามลำดับ

รองลงมาของภาคเหนือ คือ นักเรียนแกนนำ คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน และวิทยากรภายนอก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 เท่ากัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ นักเรียนแกนนำ และนักเรียนทั่วไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 เท่ากัน ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก คือ คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 10 คน และ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 และ 26.1 ตามลำดับ ภาคกลาง คือ นักเรียนทั่วไป มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 และภาคใต้ มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2

และลำดับที่ 3 ของภาคเหนือและภาคตะวันตก คือ ครู มีจำนวน 4 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9.1 และ 17.4 ตามลำดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก คือ วิทยากรภายนอก จำนวน 6 คน และ 8 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 5.8 และ 20.5 ตามลำดับ ภาคกลาง คือ นักเรียนแกนนำ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และภาคใต้ คือ คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2

2) สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง จำแนกตามองค์กรที่สังกัด

2.1) สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง จำแนกตามองค์กรที่สังกัด

ตารางที่ 43 สถานการณ์และความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง จำแนกตามองค์กรที่สังกัด

ความต้องการสื่อ	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	รวม
ควรมีการจัดทำสื่อ	4	184	98	108	394
	100.0%	96.8%	100.0%	100.0%	98.5%
ไม่แน่ใจ	0	6	0	0	6
	0%	3.2%	0%	0%	1.5%
รวม	4	190	98	108	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เห็นสมควรให้มีการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง จำนวน 4 คน 184 คน 98 คน และ 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ร้อยละ 96.8 ร้อยละ 100 และร้อยละ 100 ตามลำดับ

2.2) วัตถุประสงค์หลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำจำแนกตามองค์กรที่สังกัด
 ตารางที่ 44 วัตถุประสงค์หลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำจำแนกตามองค์กรที่สังกัด

วัตถุประสงค์	กรุงเทพมหานคร	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน (สพฐ.)	สำนักงาน คณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษา เอกชน (สช.)	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (อปท.)	รวม
เพื่อส่งเสริมการเกษตรใน เมืองสำหรับการจัดการ เรียนการสอนในห้องเรียน เท่านั้น	0	60	24	26	110
	0%	31.6%	24.5%	24.1%	27.5%
เพื่อส่งเสริมการเกษตรใน เมืองสำหรับการจัด กิจกรรมนอกห้องเรียน เท่านั้น	0	10	6	4	20
	0%	5.3%	6.1%	3.7%	5.0%
เพื่อส่งเสริมการเกษตรใน เมืองสำหรับการจัดการ เรียนการสอนและการจัด กิจกรรมนอกห้องเรียน ควบคู่กัน	4	96	60	66	226
	100.0%	50.5%	61.2%	61.1%	56.5%
เพื่อส่งเสริมการเกษตรใน เมืองสำหรับคนในชุมชน	0	24	8	12	44
	0%	12.6%	8.2%	11.1%	11.0%
รวม	4	190	98	108	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คิดว่าวัตถุประสงค์หลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน มากที่สุด จำนวน 4 คน 96 คน 60 คน และ 66 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 ร้อยละ 50.5 ร้อยละ 61.2 และร้อยละ 61.1 ตามลำดับ รองลงมาเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น จำนวน 0 คน 60 คน 24 คน และ 26 คน คิดเป็นร้อยละ 0 ร้อยละ 31.6 ร้อยละ 24.5 และร้อยละ 24.1 ตามลำดับ

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คิดว่า

วัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับคนในชุมชน เป็นอันดับที่ 3 มีจำนวน 0 คน 24 คน 8 คน และ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 0 ร้อยละ 12.6 ร้อยละ 8.2 และร้อยละ 11.1 ตามลำดับ

2.3) กลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด

ตารางที่ 45 กลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด

กลุ่มเป้าหมายหลัก	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	รวม
นักเรียนทั้งโรงเรียน	0	116	58	70	244
	0%	61.1%	59.1%	64.8%	61.0%
นักเรียน เฉพาะระดับชั้น	0	10	18	8	36
	0%	5.3%	18.4%	7.4%	9.0%
- ประถมศึกษาตอนต้น					
- ประถมศึกษาตอนปลาย					
- ประถมศึกษาตอนต้นและ ประถมศึกษาตอนปลาย					
- มัธยมศึกษาตอนต้น					
- มัธยมศึกษาตอนปลาย					
มัธยมศึกษาตอนต้นและ มัธยมศึกษาตอนปลาย					
ครู	0	14	10	10	34
	0%	7.4%	10.2%	9.3%	8.5%
บุคลากรในสถานศึกษา	0	18	0	4	22
	0%	9.5%	0%	3.7%	5.5%
ครอบครัวนักเรียน	0	12	4	6	22
	0%	6.3%	4.1%	5.6%	5.5%
คนในชุมชน	0	16	8	10	34
	0%	8.4%	8.2%	9.3%	8.5%
อื่นๆ เช่น ทุกคน ไม่ระบุ	4	4	0	0	8
	100.0%	2.2%	0%	0%	2.0%
รวม	4	190	98	108	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ากลุ่มเป้าหมายหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้น คือ นักเรียนทั้งโรงเรียน มากที่สุด จำนวน 116 คน 58 คน และ 70 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ร้อยละ 59.1 และร้อยละ 64.8 ตามลำดับ ยกเว้นสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าการกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ อื่นๆ เช่น ทุกคน ไม่ระบุ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 100

รองลงมาของกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีความคิดเห็นว่าการกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ บุคลากรในสถานศึกษา มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีความคิดเห็นว่าการกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ นักเรียนเฉพาะระดับชั้น มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 และกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความคิดเห็นว่าการกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ ครูและคนในชุมชน มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 เท่ากัน

และลำดับที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีความคิดเห็นว่าการกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ คนในชุมชน มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีความคิดเห็นว่าการกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ ครู มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 และกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความคิดเห็นว่าการกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ นักเรียนเฉพาะระดับชั้น มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

2.4) สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด ตารางที่ 46 สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด

สื่อ	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	รวม
โปสเตอร์	0	18	10	18	46
	0%	9.5%	10.2%	16.7%	11.5%
แผ่นพับ	0	6	0	4	10
	0%	3.2%	0%	3.7%	2.5%
หนังสือเล่มเล็ก	0	4	0	2	6
	0%	2.1%	0%	1.9%	1.5%
การ์ตูน	0	2	0	0	2
	0%	1.1%	0%	0%	0.5%

สื่อ	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	รวม
อินโฟกราฟิก	0	2	4	0	6
	0%	1.1%	4.1%	0%	1.5%
เสียงตามสาย	0	4	2	2	8
	0%	2.1%	2.0%	1.9%	2.0%
บอร์ด/นิทรรศการ	0	6	2	10	18
	0%	3.2%	2.0%	9.3%	4.5%
วีดิทัศน์/คลิป	0	22	18	4	44
	0%	11.6%	18.4%	3.7%	11.0%
แปลงสาธิต	0	20	18	24	62
	0%	10.5%	18.4%	22.2%	15.5%
เว็บไซต์	0	24	12	2	38
	0%	12.6%	12.2%	1.9%	9.5%
เฟซบุ๊ก	0	4	2	2	8
	0%	2.1%	2.0%	1.9%	2.0%
ยูทูบ	0	20	10	6	36
	0%	10.5%	10.2%	5.6%	9.0%
กิจกรรม	0	30	18	28	76
	0%	15.8%	18.4%	25.9%	19.0%
สื่อบุคคล/วิทยากร	0	26	2	6	34
	0%	13.7%	2.0%	5.6%	8.5%
ไม่ระบุ	4	2	0	0	6
	100.0%	1.1%	0%	0%	1.5%
รวม	4	190	98	108	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นกิจกรรม มากที่สุด จำนวน 30 คน 18 คน และ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 ร้อยละ 18.4 และร้อยละ 25.9 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีความคิดเห็นว่าสื่อควรเป็นวีดิทัศน์/คลิป และแปลง

สาธิตในจำนวนที่เท่ากับกิจกรรมด้วย ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งหมดไม่ระบุคำตอบ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 100

รองลงมาของกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีความคิดเห็นว่าเป็นสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้น คือ สื่อบุคคล/วิทยากร มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) คือ เว็บไซต์ มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คือ แพลงสาธิต มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2

และลำดับที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีความคิดเห็นว่าเป็นสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้น คือ เว็บไซต์ มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) คือ โปสเตอร์ และยูทูป มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คือ โปสเตอร์ มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7

2.5) ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด ตารางที่ 47 ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด

ประเด็น	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)		สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)		องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)		รวม
	กรุงเทพมหานคร						
ด้านการผลิต	4	27	21	32	84		
	100.0%	14.2%	21.4%	29.6%	21.0%		
ด้านการแปรรูป	0	6	0	0	6		
	0%	3.2%	0%	0%	1.5%		
ด้านการจำหน่าย	0	7	0	0	7		
	0%	3.7%	0%	0%	1.8%		
อื่นๆ	0	5	6	4	15		
	0%	2.6%	6.1%	3.7%	3.8%		
ไม่ระบุ	0	145	71	72	288		
	0%	76.3%	72.4%	66.7%	72.0%		
รวม	4	190	98	108	400		
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%		

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นไม่ระบุ มากที่สุด จำนวน 145 คน 71 คน และ 72 คน คิดเป็นร้อยละ 76.3 ร้อยละ 72.4 และร้อยละ 66.7 ตามลำดับ ส่วนกลุ่ม

ตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าคุณภาพ ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริม การเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นด้านการผลิต มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 100

รองลงมาของกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความคิดเห็นสอดคล้อง เช่นกันว่าคุณภาพ ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นด้านการผลิต มี จำนวน 27 คน 21 คน และ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 ร้อยละ 21.4 และร้อยละ 29.6 ตามลำดับ

และลำดับที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าคุณภาพ ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริม การเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นอื่นๆ มีจำนวน 6 คน และ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 และร้อยละ 3.7 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีความคิดเห็น ว่าควรมีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาเกี่ยวกับด้านการจำหน่าย มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7

โดยข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหา ของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นมีรายละเอียดที่ สามารถจำแนกตามองค์กรที่สังกัดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 48 รายละเอียดของข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้น จำแนกตามองค์กรที่สังกัด

ประเด็น	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (อปท.)	รวม
ด้านการผลิต					
การผลิตและเกษตร พื้นฐาน	4 100.0%	5 2.6%	3 3.1%	4 3.7%	16 4.0%
การปลูกพืชอเนกนิค และเกษตรอินทรีย์	0 0%	6 3.2%	2 2.0%	0 0%	8 2.0%
การปลูกพืชผักสวน คราว	0 0%	4 2.1%	3 3.1%	10 9.3%	17 4.3%
เกษตรผสมผสานและ เศรษฐกิจพอเพียง	0 0%	4 2.1%	2 2.0%	6 5.6%	12 3.0%
การปลูกพืชประจำ ฤดูกาล	0 0%	2 1.1%	0 0%	0 0%	2 0.5%
การเลี้ยงสัตว์	0 0%	0 0%	2 2.0%	0 0%	2 0.5%

ประเด็น	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	รวม
เกษตรครบวงจร	0	2	2	2	6
	0%	1.1%	2.0%	1.9%	1.5%
เกษตรทางเลือก	0	0	0	2	2
	0%	0%	0%	1.9%	0.5%
การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์	0	0	0	2	2
	0%	0%	0%	1.9%	0.5%
การปลูกพืชไร่นา	0	0	2	4	6
	0%	0%	2.0%	3.7%	1.5%
เกษตรชุมชนเมือง	0	4	5	2	11
	0%	2.1%	5.1%	1.9%	2.8%
ด้านการแปรรูป					
การปลูกและการแปรรูป	0	4	0	0	4
	0%	2.1%	0%	0%	1.0%
การแปรรูป	0	2	0	0	2
	0%	1.1%	0%	0%	0.5%
ด้านการจำหน่าย					
การสร้างรายได้	0	5	0	0	5
	0%	2.6%	0%	0%	1.3%
การทำบัญชีรายรับรายจ่าย	0	2	0	0	2
	0%	1.1%	0%	0%	0.5%
อื่นๆ เช่น การอนุรักษ์ การปรับภูมิทัศน์ การจัดสรรพื้นที่	0	5	6	4	15
	0%	2.6%	6.1%	3.7%	3.8%
ไม่ระบุ	0	145	71	72	288
	0%	76.3%	72.4%	66.7%	72.0%
รวม	4	190	98	108	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความคิดเห็น

สอดคล้องกันว่ารายละเอียดของข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นไม่ระบุ มากที่สุด จำนวน 145 คน 71 คน และ 72 คน คิดเป็นร้อยละ 76.3 ร้อยละ 72.4 และร้อยละ 66.7 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้นควรเป็นการผลิตและเกษตรพื้นฐาน มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 100

รองลงมาของกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) คือ การปลูกพืชขอแกนิกและเกษตรอินทรีย์ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) คือ อื่นๆ เช่น การอนุรักษ์ การปรับภูมิทัศน์ การจัดสรรพื้นที่ มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 และกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คือ การปลูกพืชผักสวนครัว มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3

และลำดับที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) คือ การผลิตและเกษตรพื้นฐาน การสร้างรายได้ และอื่นๆ เช่น การอนุรักษ์ การปรับภูมิทัศน์ การจัดสรรพื้นที่ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 เท่ากัน กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) คือ เกษตรชุมชนเมือง มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 และกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คือ เกษตรผสมผสานและเศรษฐกิจพอเพียง มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6

2.6) ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนที่จะใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด ตารางที่ 49 ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนที่จะใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองจำแนกตามองค์กรที่สังกัด

ผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอน	กรุงเทพมหานคร	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	รวม
นักเรียนแกนนำ	0	30	24	24	78
	0%	15.8%	24.5%	22.2%	19.5%
นักเรียนทั่วไป	0	66	34	30	130
	0%	34.7%	34.7%	27.8%	32.5%
ครู	4	12	14	4	34
	100.0%	6.3%	14.3%	3.7%	8.5%
คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน	0	60	20	34	114
	0%	31.6%	20.4%	31.5%	28.5%
วิทยากรภายนอก	0	22	6	16	44
	0%	11.6%	6.1%	14.8%	11.0%
รวม	4	190	98	108	400
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้น คือ นักเรียนทั่วไป มากที่สุด จำนวน 66 คน และ 34 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 เท่ากัน กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความคิดเห็นว่าคุณถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลัก คือ คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 และกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าคุณถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลัก คือ ครู จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 100

รองลงมาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีความคิดเห็นว่าคุณถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้น คือ คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีความคิดเห็นว่าคุณถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลัก คือ นักเรียนแกนนำ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 และกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความคิดเห็นว่าคุณถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลัก คือ นักเรียนทั่วไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8

และลำดับที่ 3 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีความคิดเห็นว่าคุณถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองที่จัดทำขึ้น คือ นักเรียนแกนนำ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีความคิดเห็นว่าคุณถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลัก คือ คนในชุมชน/ปราชญ์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 และกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความคิดเห็นว่าคุณถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลัก คือ นักเรียนแกนนำ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2

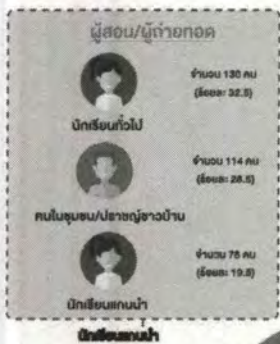
บทที่ 5

การพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ในเขตชุมชนเมือง

จากการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปกระบวนการในการพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

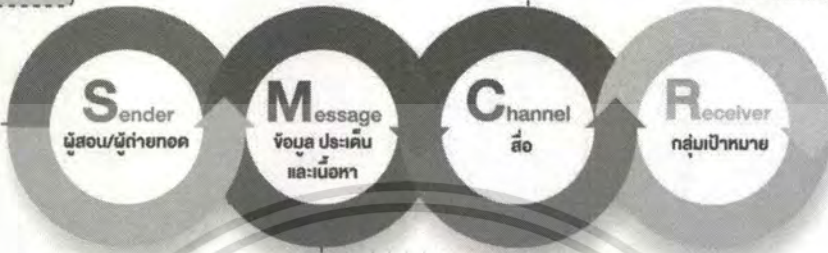
ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

การสำรวจความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณจากผู้แทนสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองจำนวน 400 แห่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นสมควรให้มีการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจำนวน 394 คน คิดเป็นร้อยละ 98.5 และไม่แน่ใจมีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 โดยสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่จัดทำขึ้นควรมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 โดยมีองค์ประกอบของการสื่อสารที่ผู้ส่งสารหรือผู้ถ่ายทอดเนื้อหาหรือผู้สอนเป็นนักเรียนทั่วไปสูงที่สุด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองควรเกี่ยวข้องกับด้านการผลิต จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 ซึ่งควรมีเนื้อหาย่อยเกี่ยวกับการปลูกพืชผักสวนครัว สื่อที่ควรจัดทำเป็นสื่อสื่อกิจกรรมมากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 รองลงมา คือ แปลงสาธิต จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 โปสเตอร์ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 และวีดิทัศน์/คลิป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 และผู้รับสารหรือกลุ่มเป้าหมายของสื่อที่จัดทำขึ้นควรเป็นนักเรียนทั้งโรงเรียน จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.0 ซึ่งสามารถสรุปสามลำดับแรกของความต้อการสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

3 ลำดับแรก ความต้องการสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมือง

ที่รวบรวมข้อมูลจากผู้แทนสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จำนวน 400 คน

ความต้องการสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมือง

- กลุ่มตัวอย่างเห็นสมควรให้มีการจัดทำสื่อมากกว่าสื่อ จำนวน 384 คน (ร้อยละ 96.5)
- การจัดทำสื่อควรใช้วัสดุประเภทท้องถิ่นและวัสดุที่หาง่ายในเมืองสำหรับการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม นอกห้องเรียนมากที่สุด จำนวน 226 คน (ร้อยละ 56.5)

ภาพที่ 3 สถานการณ์และความต้องการสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมือง

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนาต้นร่างสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง จากผลการสำรวจจึงนำมาสู่การพัฒนาต้นร่างสื่อในการส่งเสริมการเกษตรตามความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองที่เป็นชุดสื่อกิจกรรมเรื่องการปลูกผักบุงในตะกร้า ซึ่งเป็นพืชผักสวนครัวชนิดหนึ่งที่สามารถปลูกได้เองที่ได้ และสามารถนำไปจัดการเรียนรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติในแปลงสาธิต ซึ่งประกอบด้วยสื่อประเภทต่างๆ ดังนี้

- 1) สื่อโปสเตอร์ เป็นสื่อภาพนิ่งที่ให้ความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ ขั้นตอนการปลูก และระยะเวลาในการเจริญเติบโตของผักบุง

ภาพที่ 4 สื่อโปสเตอร์ชุดการปลูกผักบุงในตะกร้า

2) สื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก เป็นสื่อภาพเคลื่อนไหวที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น โดยนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ ขั้นตอนการปลูก ระยะเวลาในการเจริญเติบโตของผักบุง และเชื่อมโยงไปสู่การปลูกผักประเภทอื่นๆ ต่อไป

ภาพที่ 5 สื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิกชุดการปลูกผักบุงในตะกร้า

3) บรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรม เป็นของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้บรรจุโปสเตอร์และซีดีวีดิทัศน์โมชันกราฟิกชุดการปลูกผักบุงในตะกร้า

ภาพที่ 6 บรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรมการปลูกผักบึงในตะกร้า

นอกจากนั้นในชุดกิจกรรมยังประกอบด้วยอุปกรณ์สำหรับการปลูกผักบึงในตะกร้า อาทิ เมล็ดผักบึง ตะกร้า ดิน พายชนะสำหรับแช่เมล็ดผักบึง และบัวรดน้ำ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 การสำรวจความพึงพอใจต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

จากการพัฒนาต้นร่างสื่อในการส่งเสริมการเกษตรตามความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองเป็นชุดสื่อกิจกรรมเรื่องการปลูกผักบึงในตะกร้าเพื่อการจัดการเรียนรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติในแปลงสาธิตเรียบร้อยแล้วจะต้องมีการทดสอบความพึงพอใจของตัวแทนสถานศึกษาที่มีต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อส่งเสริมเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ซึ่งมีขั้นตอนย่อยๆ ดังนี้

1) การพัฒนาแบบสำรวจความพึงพอใจของตัวแทนสถานศึกษาต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อส่งเสริมเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ชุดการปลูกผักบึงในตะกร้า ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 : ความพึงพอใจต่อสื่อโปสเตอร์ ตอนที่ 3 : ความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ โมชันกราฟิก และตอนที่ 4 : ความพึงพอใจต่อสื่อกิจกรรมในภาพรวม

2) การตรวจสอบคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารและการศึกษาจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

- ดร.อุทุมพร อินทจักร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ดร.พรพิมล รอดเคราะห์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ดร.กุลชัย กุลตวนิช คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จากนั้นจึงนำแบบตรวจสอบคุณภาพของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์และคณะ, 2548) โดยใช้สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีผลการตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน หรือค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม ซึ่งผลจากการตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์เชิงเนื้อหาพบว่าข้อคำถามส่วนใหญ่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมจึงไม่มีการปรับแก้ไข โดยรายละเอียดผลการวิเคราะห์การตรวจสอบคุณภาพเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิดังเอกสารแนบในภาคผนวก

จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มผู้แทนสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงของเครื่องมือ โดยมีค่า Cronbach's Alpha = 0.967

3) การดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ชุดการปลูกผักบุงในตะกร้า ที่ประกอบด้วย 1) สื่อโปสเตอร์ 2) สื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก และ 3) บรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรม ที่จะสามารถนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักบุงในตะกร้าแก่นักเรียนในโรงเรียนด้วยแบบสอบถามออนไลน์จำนวน 54 ชุด และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS ในการหาค่าสถิติต่างๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย (Mean)

ภาพที่ 7 แบบสอบถามการสำรวจความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ชุดการปลูกผักบุงในตะกร้า

ผลการสำรวจความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ชุดการปลูกผักบุงในตะกร้า พบว่า

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

ตารางที่ 50 เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	15	27.8
2. หญิง	39	72.2
รวม	54	100

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2 และเพศชายจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 ตามลำดับ

2. ระดับการศึกษา

ตารางที่ 51 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่าประถมศึกษา	0	0
2. ประถมศึกษา	6	11.1
3. มัธยมศึกษา	25	46.3
4. อาชีวศึกษา	1	1.9
5. ปริญญาตรี	12	22.2
6. ปริญญาโท	10	18.5
7. ปริญญาเอก	0	0
รวม	54	100

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 ระดับปริญญาโท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ระดับประถมศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 ระดับอาชีวศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 และไม่มีผู้ตอบในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา และระดับปริญญาเอก

3. ตำแหน่ง

ตารางที่ 52 ตำแหน่ง

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารโรงเรียน	1	1.9
2. ครู/อาจารย์	20	37.0
3. นักเรียน	33	61.1
รวม	54	100

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียน มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมา คือ ครู/อาจารย์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9

ตอนที่ 2 : ความพึงพอใจต่อสื่อโปสเตอร์ ตารางที่ 53 ความพึงพอใจต่อสื่อโปสเตอร์

ข้อที่	ข้อรายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1.	ความเหมาะสมของขนาดโปสเตอร์	4.44	.604	มากที่สุด
2.	ความเหมาะสมของสี	4.37	.623	มากที่สุด
3.	ความเหมาะสมของภาพ	4.43	.633	มากที่สุด
4.	ความเหมาะสมของตัวอักษร	4.15	.794	มาก
5.	ความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหา	4.47	.608	มากที่สุด
6.	ความเหมาะสมในการจัดวางองค์ประกอบของภาพ	4.42	.602	มากที่สุด
7.	ความเหมาะสมในการสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและนำไปปฏิบัติ	4.55	.539	มากที่สุด
8.	ความเหมาะสมในภาพรวม	4.52	.540	มากที่สุด
9.	สื่อโปสเตอร์กระตุ้นให้เกิดความสนใจอยากปลูกผักสวนครัว	4.32	.827	มากที่สุด

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อสื่อโปสเตอร์ในระดับมากที่สุดในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ความเหมาะสมในการสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและนำไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.55 รองลงมา คือ ความเหมาะสมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.52 ความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย 4.47 ความเหมาะสมของขนาดโปสเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 4.44 ความเหมาะสมของภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.43 ความเหมาะสมในการจัดวางองค์ประกอบของภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.42 ความเหมาะสมของสี มีค่าเฉลี่ย 4.37 และสื่อโปสเตอร์กระตุ้นให้เกิดความ

สนใจอยากปลูกผักสวนครัว มีค่าเฉลี่ย 4.32 โดยมีประเด็นเรื่องความเหมาะสมของตัวอักษร มีค่าเฉลี่ย 4.15 ซึ่งมีความพึงพอใจในระดับมาก

อีกทั้งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงสื่อโปสเตอร์ในภาพรวมเพื่อใช้ในการส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การเพิ่มขนาดตัวอักษร ควรเพิ่มข้อความเชิญชวนให้ปลูก ควรระบุขนาดตะกร้า และควรเพิ่มสีสัน

ตอนที่ 3 : ความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก

ตารางที่ 54 ความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก

ข้อที่	ข้อรายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1.	ความเหมาะสมของภาพ	4.48	.574	มากที่สุด
2.	ความเหมาะสมของเสียงบรรยาย	4.41	.599	มากที่สุด
3.	ความเหมาะสมของเสียงเพลงประกอบ	4.37	.708	มากที่สุด
4.	ความเหมาะสมของความยาวคลิป	4.36	.762	มากที่สุด
5.	ความเหมาะสมของตัวอักษร	4.43	.602	มากที่สุด
6.	ความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหา	4.56	.572	มากที่สุด
7.	ความเหมาะสมของเทคนิคในการนำเสนอ	4.57	.570	มากที่สุด
8.	ความเหมาะสมของความต่อเนื่องในการดำเนินเรื่อง	4.56	.502	มากที่สุด
9.	ความเหมาะสมในการสื่อสารให้ผู้ชมเข้าใจง่ายและนำไปปฏิบัติ	4.54	.636	มากที่สุด
10.	สื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิกกระตุ้นให้เกิดความสนใจอยากปลูกผักสวนครัว	4.48	.606	มากที่สุด
11.	ความเหมาะสมในภาพรวม	4.57	.570	มากที่สุด

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิกในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ ความเหมาะสมของเทคนิคในการนำเสนอ และความเหมาะสมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.57 เท่ากัน ความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหา และความเหมาะสมของความต่อเนื่องในการดำเนินเรื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.56 เท่ากัน ความเหมาะสมในการสื่อสารให้ผู้ชมเข้าใจง่ายและนำไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 4.54 ความเหมาะสมของภาพ และสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิกกระตุ้นให้เกิดความสนใจอยากปลูกผักสวนครัว มีค่าเฉลี่ย 4.48 เท่ากัน ความเหมาะสมของตัวอักษร มีค่าเฉลี่ย 4.43 ความเหมาะสมของเสียงบรรยาย มีค่าเฉลี่ย 4.41 ความเหมาะสมของความยาวคลิป มีค่าเฉลี่ย 4.37 และความเหมาะสมของเสียงเพลงประกอบ มีค่าเฉลี่ย 4.36

อีกทั้งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิกในภาพรวมเพื่อใช้ในการส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ลดความเร็วในการบรรยาย ควรเพิ่มเติมรูปภาพผักที่เด็กสามารถปลูกได้ควบคู่กับข้อความ และควรเพิ่มความยาวในการบรรยาย

ตอนที่ 4 : ความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรมในภาพรวม
 ตารางที่ 55 ความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรมในภาพรวม

ข้อที่	ข้อรายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1.	ความเหมาะสมของสีบนซองบรรจุสื่อกิจกรรม	4.30	.607	มากที่สุด
2.	ความเหมาะสมของตัวอักษรบนซองบรรจุสื่อกิจกรรม	4.31	.696	มากที่สุด
3.	ความเหมาะสมของภาพบนซองบรรจุสื่อกิจกรรม	4.46	.665	มากที่สุด
4.	ความเหมาะสมของขนาดของบรรจุสื่อกิจกรรม	4.41	.567	มากที่สุด
5.	ความเหมาะสมในการใช้งานของซองบรรจุสื่อกิจกรรม	4.35	.619	มากที่สุด
6.	ความสะดวกในการนำเนื้อหาไปประยุกต์เพื่อจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการจัดกิจกรรม	4.52	.574	มากที่สุด
7.	ความเหมาะสมในการนำสื่อวีดิทัศน์และโปสเตอร์ไปใช้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.48	.610	มากที่สุด
8.	ความเหมาะสมในการกระตุ้นการเรียนรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	4.37	.623	มากที่สุด
9.	ความเหมาะสมในการใช้เป็นสื่อในสถานศึกษา	4.43	.636	มากที่สุด
10.	ความเหมาะสมในภาพรวม	4.55	.574	มากที่สุด

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรมในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ ความเหมาะสมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.55 ความสะดวกในการนำเนื้อหาไปประยุกต์เพื่อจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.52 ความเหมาะสมในการนำสื่อวีดิทัศน์และโปสเตอร์ไปใช้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.48 ความเหมาะสมของภาพบนซองบรรจุสื่อกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.46 ความเหมาะสมในการใช้เป็นสื่อในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.43 ความเหมาะสมของขนาดของบรรจุสื่อกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.41 ความเหมาะสมในการกระตุ้นการเรียนรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ย 4.37 ความเหมาะสมในการใช้งานของซองบรรจุสื่อกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.35 ความเหมาะสมของตัวอักษรบนซองบรรจุสื่อกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.31 และความเหมาะสมของสีบนซองบรรจุสื่อกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.30

อีกทั้งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรมในภาพรวมเพื่อใช้ในการส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ควรเพิ่มขนาดตัวหนังสือ ของเรียบไป และควรมีการสาธิตเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อส่งเสริมเกษตรกรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง จากผลการสำรวจความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมเกษตรกรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ชุดการปลูกผักบุ้งในตะกร้า นำไปสู่การปรับปรุงต้นร่างสื่อในการส่งเสริมการเกษตรตามข้อเสนอแนะของตัวแทนสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจนกระทั่งได้สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ชุดการปลูกผักบุ้งในตะกร้า ฉบับสมบูรณ์ที่ประกอบด้วย 1) สื่อโปสเตอร์ 2) สื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก และ 3) บรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรม ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักบุ้งในตะกร้า ดังรายละเอียดสื่อต่อไปนี้

1) สื่อโปสเตอร์ ที่มีการปรับปรุงเกี่ยวกับตัวอักษรทั้งการเพิ่มขนาดตัวอักษร การปรับตำแหน่งการจัดวางตัวอักษร และการปรับสี

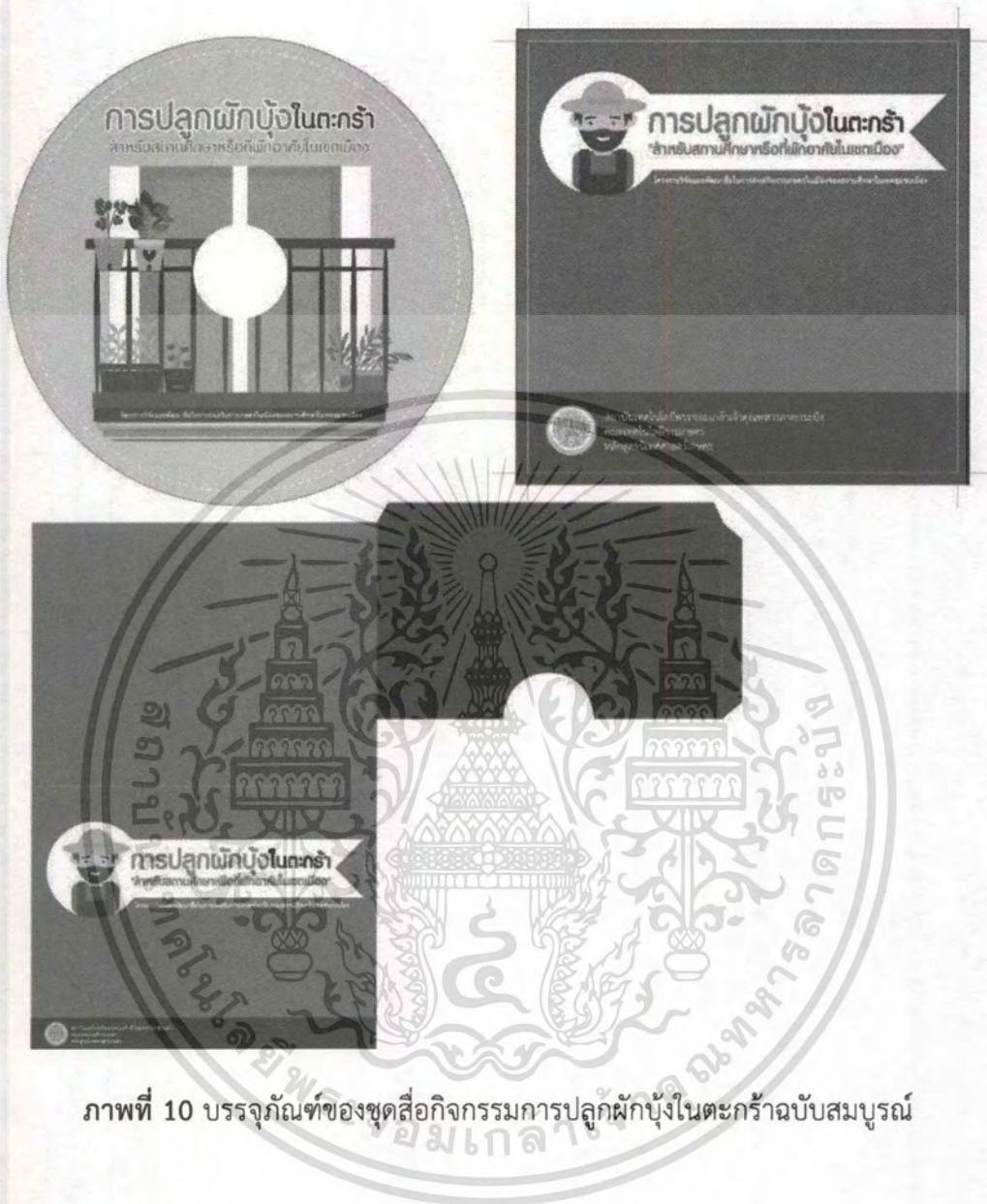
ภาพที่ 8 สื่อโปสเตอร์ชุดการปลูกผักบุ้งในตะกร้าฉบับสมบูรณ์

2) สื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก ที่มีการปรับปรุงเกี่ยวกับลดความเร็วในการบรรยาย การเพิ่มเติมรูปภาพผักที่เด็กสามารถปลูกได้ควบคู่กับข้อความ การเพิ่มความยาวในการบรรยาย และแก้ไขคำผิด

ภาพที่ 9 สื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิกชุดการปลูกผักบุ้งในตะกร้าฉบับสมบูรณ์

3) บรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรม ที่มีการปรับปรุงเกี่ยวกับขนาดตัวหนังสือให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 10 บรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรมการปลูกผักบุงในตะกร้าฉบับสมบูรณ์

บทที่ 6

การทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมือง ที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

การดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ได้ดำเนินการโดยความร่วมมือของโรงเรียนวัดโสมนัส จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยมีอาจารย์ผู้ร่วมวิจัยในระดับโรงเรียน คือ อาจารย์พิรดา ชูระเจน โดยอาจารย์ผู้ร่วมวิจัยในระดับโรงเรียนได้ออกแบบวางแผนการทดสอบประสิทธิภาพของการใช้สื่อกิจกรรมที่ประกอบด้วย สื่อโปสเตอร์ สื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก และบรรจุภัณฑ์ของชุดสื่อกิจกรรม ที่จะนำไปสู่การลงมือปฏิบัติในการปลูกผักบุงที่ได้เรียนรู้ผ่านสื่อ โดยเชื่อมโยงกิจกรรมกับรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี และกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ (พัฒนาการใช้เทคโนโลยี) ในการทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และอาจารย์ผู้ร่วมวิจัยในระดับโรงเรียนได้ออกแบบเครื่องมือในการวัดประสิทธิภาพก่อนและหลังการทดลองเพื่อชี้ให้เห็นประสิทธิภาพของสื่อผ่านขั้นตอนในการดำเนินการทั้งสิ้น 3 ขั้นตอน ดังนี้

6.1 ขั้นตอนการทดสอบ

ขั้นตอนการทดสอบการใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1. ประสานสถานศึกษาที่สนใจเข้าร่วมการทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ซึ่งได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนโสมนัส จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยมอบหมายให้อาจารย์พิรดา ชูระเจนเป็นอาจารย์ผู้ร่วมวิจัยในระดับโรงเรียน จากนั้นจึงวางแผนการดำเนินการร่วมกันเพื่อนำไปสู่การทดสอบสื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีแผนดำเนินการระดับโรงเรียน ดังนี้ ตารางที่ 56 แผนการดำเนินงาน(การทดสอบประสิทธิภาพสื่อ)

กิจกรรม	ระยะเวลา (เดือน)												ผู้ทำการศึกษาและ สถานที่ทำการศึกษา	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1.ออกแบบเครื่องมือประเมินก่อนเรียน/หลังเรียน										↔				คณะครูโรงเรียนวัดโสมนัส
2.ประเมินก่อนเรียน											↔			
3.ศึกษาสื่อกิจกรรมการปลูกผักบุง											↔			
4.ลงมือปฏิบัติในการปลูกผักบุง	↔													
5.ประเมินหลังเรียน		↔												
6. วิเคราะห์ผลการวิจัยก่อนและหลังการทดลอง / สรุปผล		↔												

2. การคัดเลือกกลุ่มทดสอบสื่อ ผู้วิจัยและอาจารย์ผู้ร่วมวิจัยในระดับโรงเรียนได้ทำการคัดเลือกชั้นเรียนที่มีความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมือง ซึ่งทีมวิจัยมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความเหมาะสมทั้งในการบูรณาการร่วมกับรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเกษตรในภาคการศึกษาที่ได้ดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพสื่อและมีชั่วโมงกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ (พัฒนาการใช้เทคโนโลยี) ที่สามารถวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการผลิตสื่อที่มุ่งให้เกิดการส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการทดสอบสื่อ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส จำนวน 24 คน

3. การพัฒนาแบบทดสอบความรู้ ผู้วิจัยและอาจารย์ผู้ร่วมวิจัยในระดับโรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักบุ้งในตะกร้าทั้งแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากสื่อ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นในการปลูกผักบุ้งในตะกร้า โดยมีลักษณะเป็นข้อสอบปรนัย ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับขั้นตอนการปลูกผักบุ้งในตะกร้า โดยมีลักษณะเป็นข้อสอบเรียงลำดับขั้นตอน และส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปลูกผักบุ้งในตะกร้า โดยมีลักษณะเป็นข้อสอบข้อถูกผิด จำนวน 15 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยให้ค่าน้ำหนักในส่วนที่ 1 เกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นในการปลูกผักบุ้งในตะกร้า และส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปลูกผักบุ้งในตะกร้า ข้อละ 1 คะแนน และส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับขั้นตอนการปลูกผักบุ้งในตะกร้าข้อละ 2 คะแนน

4. การทดสอบก่อนเรียน อาจารย์ผู้ร่วมวิจัยในระดับโรงเรียนได้ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน ซึ่งมีรายละเอียดคะแนนทดสอบก่อนการใช้สื่อของนักเรียนรายบุคคล ดังนี้

ตารางที่ 57 คะแนนทดสอบก่อนการใช้สื่อของนักเรียนรายบุคคล

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	คะแนนทดสอบก่อนการใช้สื่อ (Pre-test)
1	เด็กชายกวิน ประศาสนโรจน์	10
2	เด็กชายปฏิภาณ โชคสุภาคมน์	17
3	เด็กชายชยณัฐ ฉ่ำแสง	8
4	เด็กชายสรายุทธ รัตนจันทร์	11
5	เด็กชายอรรถพล กลิ่นพุ่มซ้อน	11
6	เด็กชายธนศกฤช ลับโพธิ์	7
7	เด็กชายคชาวุธ เกี้ยวสุวรรณ	9
8	เด็กชายเจริญชัย ทองอินทร์ฟ้า	11
9	เด็กชายเดชพัฒน์ ทองคำ	8
10	เด็กชายพิชิตชัย บวงขุนทด	11

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	คะแนนทดสอบก่อนการใช้สื่อ (Pre-test)
11	เด็กหญิงภณิดา สายทอง	15
12	เด็กหญิงพิชญา เกิดโมลี	12
13	เด็กหญิงปริยานุช สุดดี	16
14	เด็กหญิงรุ่งนภา ชันจันทา	16
15	เด็กหญิงประทีนทิพย์ อนุภาพธรรม	11
16	เด็กหญิงพิมพ์ชนก บุญแดนไพร	12
17	เด็กหญิงแพรวชมพู เพชรศรี	15
18	เด็กหญิงยลดา โพธิ์ศรีทอง	13
19	เด็กหญิงอรจิรา ยี่รวัย	11
20	เด็กหญิงปุณรดา ธนสุทธิโชค	11
21	เด็กหญิงสาวินี โยงรัมย์	10
22	เด็กหญิงณัฐศรา พังจันทน์	12
23	เด็กหญิงกิสสร่า อ่วมเกตุ	15
24	เด็กหญิงศรัณยภัทร เคนนิคม	4
	ค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการใช้สื่อ	11.50

6.2 ขั้นตอนการทดสอบ

ขั้นการทดลองการใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส จำนวน 24 คน มีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. การศึกษาสื่อกิจกรรมการปลูกผักบุงในตะกร้า โดยทำการแบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน เพื่อทำการศึกษาวิธีการปลูกผักบุงในตะกร้าจากสื่อโปสเตอร์และวีดิทัศน์โมชันกราฟิก และสรุปขั้นตอนการปลูกผักบุงในตะกร้าก่อนลงมือปฏิบัติจริง

ภาพที่ 11 นักเรียนศึกษาวิธีการปลูกผักบุงในตะกร้าจากสื่อโปสเตอร์

ภาพที่ 12 นักเรียนศึกษาวิธีการปลูกผักบุงในตะกร้าจากสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก

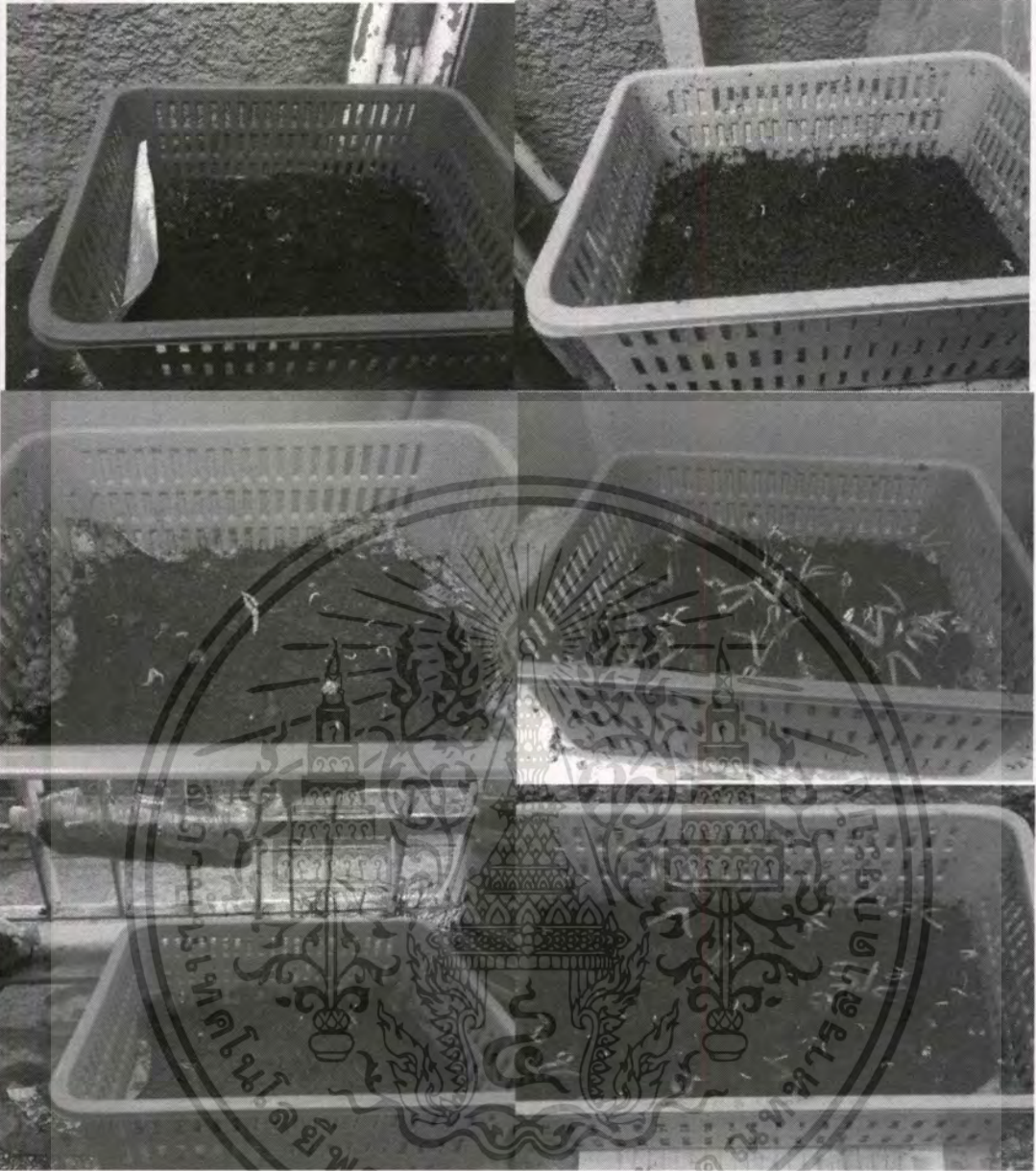

2. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์และลงมือปฏิบัติในการปลูกผักบุงในตะกร้าตามวิธีการที่ได้ศึกษาจากสื่อ

ภาพที่ 13 นักเรียนเตรียมอุปกรณ์และลงมือปฏิบัติในการปลูกผักบุงในตะกร้า

3. นักเรียนดูแลและติดตามการเจริญเติบโตของผักบุ้งในตะกร้า

ภาพที่ 14 นักเรียนดูแลและติดตามการเจริญเติบโตของผักบุ้งในตะกร้า

6.3 ชั้นหลังการทดสอบ

ชั้นหลังการทดลองการใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส จำนวน 24 คน ได้มีการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักบุ้งในตะกร้า โดยแบบทดสอบหลังเรียนที่ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นในการปลูกผักบุ้งในตะกร้า โดยมีลักษณะเป็นข้อสอบปรนัย ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับขั้นตอนการปลูกผักบุ้งในตะกร้า โดยมีลักษณะเป็นข้อสอบเรียงลำดับขั้นตอน และส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปลูกผักบุ้งในตะกร้า โดยมีลักษณะเป็นข้อสอบข้อถูกผิด จำนวน 15 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยให้ค่าน้ำหนักในส่วนที่ 1 เกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นในการปลูกผักบุ้งในตะกร้าและส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปลูกผักบุ้งใน

ตะกร้า ข้อละ 1 คะแนน และส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับขั้นตอนการปลูกผักบุ้งในตะกร้าข้อละ 2 คะแนน เช่นเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน ซึ่งมีรายละเอียดคะแนนทดสอบหลังการใช้สื่อของนักเรียนรายบุคคล และคะแนน เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของ สถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 58 เปรียบเทียบคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้สื่อในการส่งเสริม การเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	คะแนนแบบทดสอบ		ความก้าวหน้า
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1	เด็กชายกวิน ประศาสนโรจน์	10	13	3
2	เด็กชายปฏิภาณ โชคสุภากรณ์	17	17	0
3	เด็กชายชยณัฐ ฉ่ำแสง	8	10	2
4	เด็กชายสรายุทธ รัตนจันทร์	11	13	2
5	เด็กชายอรรถพล กลิ่นพุดซ้อน	11	16	5
6	เด็กชายธนศกฤษ ลับไพบรี	7	13	6
7	เด็กชายคชาวุธ เกี้ยวสุวรรณ	9	14	5
8	เด็กชายเจริญชัย ทองอินทร์ฟ้า	11	13	2
9	เด็กชายเตชพัฒน์ ทองคำ	8	13	5
10	เด็กชายพิชิตชัย บวงขุนทด	11	13	2
11	เด็กหญิงภณิดา สายทอง	15	20	5
12	เด็กหญิงพิชญา เกิดโมลี	12	18	6
13	เด็กหญิงปริยานุช สุดดี	16	20	4
14	เด็กหญิงรุ่งนภา ชันจันทา	16	20	4
15	เด็กหญิงประทีนทิพย์ อนุภาพธรรม	11	15	4
16	เด็กหญิงพิมพ์ชนก บุญแดนไพร	12	16	4
17	เด็กหญิงแพรวชมพู เพชรศรี	15	15	0
18	เด็กหญิงยลดา โพธิ์ศรีทอง	13	18	5
19	เด็กหญิงอรจิรา ยี่รวาย	11	17	6
20	เด็กหญิงปุนรดา ธนสุทธิโชค	11	16	5
21	เด็กหญิงสาวินี โยรัมย์ย์	10	15	5
22	เด็กหญิงณัฐศรา พังจุนันท์	12	18	6
23	เด็กหญิงกิสรา อ่วมเกตุ	15	17	2

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	คะแนนแบบทดสอบ		ความก้าวหน้า
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	
24	เด็กหญิงศรัณย์ภัทร เคนนิคม	4	11	7
	ค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการใช้สื่อ	11.50		
	ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการใช้สื่อ	15.46		

ตารางที่ 59 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดสื่อกิจกรรมการปลูกผักบุงใน
ตะกร้า

แบบทดสอบ	N	M	S.D.	t	Sig
วัดผลสัมฤทธิ์ฯ ก่อนเรียน	24	11.50	2.78	10.09	.00**
วัดผลสัมฤทธิ์ฯ หลังเรียน	24	15.46	3.12		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t > 2.58$)

จากตารางแสดงให้เห็นว่า คะแนนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเรื่องการปลูกผักบุง
ในตะกร้ามีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 11.50 (S.D.=2.78) และคะแนนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
เรื่องการปลูกผักบุงในตะกร้ามีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 15.46 (S.D.=3.12) แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง
เรียนด้วยชุดสื่อกิจกรรมการปลูกผักบุงในตะกร้าที่ประกอบด้วยสื่อโปสเตอร์ สื่อคลิปวิดีโอทัศน์โมชันกราฟิก และการลง
มือปฏิบัติในการปลูกผักบุงในตะกร้า สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และในขั้นหลังการทดสอบได้มีการประเมินผลความพึงพอใจต่อชุดสื่อกิจกรรมเรื่องการปลูกผักบุงในตะกร้า
โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโสมนัส จำนวน 24 คน ที่เข้าร่วมการทดสอบการใช้สื่อในการส่งเสริม
การเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองได้มีการประเมินผลความพึงพอใจต่อชุดสื่อกิจกรรมเรื่องการปลูก
ผักบุงในตะกร้ากับนักเรียนทุกคน ผลการประเมินมีดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 60 ผลประเมินความพึงพอใจต่อชุดสื่อกิจกรรมเรื่องการปลูกผักบุงในตะกร้า

ที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ				
			มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การออกแบบโปสเตอร์มีรูปแบบเหมาะสมและมีความสวยงาม	4.92	22 (91.67%)	2 (8.33%)			
2	ความสวยงามของรูปภาพที่ใช้ในสื่อโปสเตอร์	5	24 (100%)				
3	ลักษณะ สีของตัวอักษร ชัดเจนสวยงาม อ่านง่าย และเหมาะสม	5	24 (100%)				
4	รูปภาพที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาและสื่อการเรียนรู้ได้ดี	4.71	18 (75%)	5 (20.83%)	1 (4.17%)		
5	เนื้อหามีความชัดเจนและครอบคลุม เข้าใจง่าย	4.29	13 (54.17%)	5 (20.83%)	6 (25%)		
6	มีความครบถ้วนของเนื้อหา	4.08	9 (37.50%)	8 (33.33%)	7 (29.17%)		
7	การใช้เสียงของสื่อมัลติมีเดียมีความเหมาะสม	5	24 (100%)				

จากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชุดสื่อกิจกรรมเรื่องการปลูกผักบุงในตะกร้า พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{x}=5$) ทั้งหมด 3 ด้าน คือ ความสวยงามของรูปภาพที่ใช้ในสื่อโปสเตอร์ ลักษณะ สีของตัวอักษร ชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย และเหมาะสม และการใช้เสียงของสื่อมัลติมีเดียมีความเหมาะสม การออกแบบโปสเตอร์มีรูปแบบเหมาะสมและมีความสวยงาม ($\bar{x}=4.92$) และรูปภาพที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาและสื่อการเรียนรู้ได้ดี ($\bar{x}=4.71$) ตามลำดับ อีกทั้งนักเรียนยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า อยากลองปลูกพืชชนิดอื่นบ้าง อยากให้มีวีดิทัศน์ตัวอย่างที่เป็นของจริงมาให้ดู เพราะเพื่อนชอบเลี้ยงกัน อยากให้พาไปดูของจริงตามที่ต่างๆ และอยากให้คลิปปากว่านี่เป็นการดู และกิจกรรมนี้มีประโยชน์หลากหลาย อาทิ ได้ทำงานกลุ่มกับเพื่อน ได้ฝึกปลูกพืชจะได้เอาไปปลูกที่บ้าน ได้ฝึกความรับผิดชอบ (ไปรดน้ำ ไปดูแลต้นผักบุง) และสนุกสนาน เพลิดเพลิน

นอกจากนั้น อาจารย์นักวิจัยระดับโรงเรียนและนักเรียนยังได้ให้ข้อเสนอแนะที่พบจากการทดลองใช้สื่อและนำไปปฏิบัติจริงว่า นักเรียนต้องการตัวอย่างของจริงมาเพิ่มเติมเพื่อให้มองเห็นเป็นรูปธรรม เช่น การโรยเมล็ด โรยแค่นั้นถึงเหมาะสม ต้นผักบุงเมื่อเริ่มงอกเพราะนักเรียนไม่เคยเห็นต้นผักบุงที่เพิ่งงอกเคยเห็นแต่ต้นผักบุงในตลาดสด เป็นต้น

บทที่ 7

สรุปและอภิปรายผล

การดำเนินการวิจัยโครงการการวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานการณ์การจัดการเรียนรู้และการใช้สื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและความตระหนักต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรในเมืองทั้งในปัจจุบันและในอนาคตอยู่ระดับมาก ยกเว้นประเด็นมีการสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตรในปัจจุบันมีระดับปานกลาง มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องการเกษตรของสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน โดยการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนด้านการเกษตรส่วนใหญ่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกเนื้อหาในวิชา ที่มีครูเป็นผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาเป็นหลัก ซึ่งมีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป ผ่านการใช้สื่อหนังสือเรียนมากที่สุด และผู้รับสารกลุ่มสำคัญที่สุด คือ นักเรียน และการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตรส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมของรายวิชา ที่มีครูเป็นผู้ถ่ายทอด/ผู้สอนเนื้อหาเป็นหลัก ซึ่งมีข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านการเกษตรตามแบบเรียนกระทรวงศึกษาธิการ ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นกระแสสังคมโลกและประเทศ และความรู้ด้านการเกษตรพื้นฐานทั่วไป ผ่านการใช้สื่อแปลงสาธิตมากที่สุด และผู้รับสารกลุ่มสำคัญที่สุด คือ นักเรียน โดยมีภาคีหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรของสถานศึกษา คือ ครอบครัวนักเรียน และชุมชนมากที่สุด และมีระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษาเฉลี่ย 6.45 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

2. ความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง พบว่า สถานศึกษามีความต้องการการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.5 โดยมุ่งเน้นวัตถุประสงค์หลักของการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.5 โดยมุ่งเน้นความต้องการสื่อที่เผยแพร่ไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนทั้งโรงเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.0 ผ่านสื่อกิจกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19 โดยไม่ระบุเนื้อหาที่เผยแพร่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.0 รองลงมา คือ เนื้อหาด้านการผลิต ร้อยละ 21.1 โดยเฉพาะในประเด็นการปลูกพืชผักสวนครัว และผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนที่ควรใช้ในสื่อเพื่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองมากที่สุด คือ นักเรียนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 32.5

3. การเปรียบเทียบความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในภูมิภาคต่างๆ พบว่า สถานศึกษาในเขตภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ เห็นสมควรให้มีการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง คิดเป็นร้อยละ 95.5 ร้อยละ 100 ร้อยละ 94.9 ร้อยละ 98.4 ร้อยละ 100 และร้อยละ 100 ตามลำดับ โดยวัตถุประสงค์หลักของการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้

เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0 ร้อยละ 61.5 ร้อยละ 53.8 ร้อยละ 58.1 ร้อยละ 73.9 และร้อยละ 45.5 ตามลำดับ กลุ่มเป้าหมายหลักของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ที่มากที่สุด คือ นักเรียนทั้งโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.5 ร้อยละ 69.2 ร้อยละ 53.8 ร้อยละ 58.1 ร้อยละ 73.9 และร้อยละ 57.6 ตามลำดับ สื่อในการส่งเสริมการเกษตรที่มากที่สุดในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ คือ กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 27.3 ร้อยละ 17.7 ร้อยละ 47.8 และร้อยละ 21.2 ตามลำดับ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ วิดีทัศน์/คลิป คิดเป็นร้อยละ 15.4 และภาคตะวันออก คือ แปลงสาธิต คิดเป็นร้อยละ 20.5 เนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคใต้ที่มากที่สุด คือ ไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 63.6 ร้อยละ 74.0 ร้อยละ 66.7 ร้อยละ 70.2 ร้อยละ 78.3 และร้อยละ 78.8 ตามลำดับ รองลงมา คือ ประเด็นด้านการผลิต คิดเป็นร้อยละ 36.4 ร้อยละ 17.3 ร้อยละ 23.1 ร้อยละ 19.4 ร้อยละ 21.7 และร้อยละ 18.2 ตามลำดับ และผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้มากที่สุด คือ นักเรียนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 36.4 ร้อยละ 33.3 ร้อยละ 47.8 และร้อยละ 45.5 ตามลำดับ และในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง คือ คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน คิดเป็นร้อยละ 32.7 และ 37.1 ตามลำดับ

การเปรียบเทียบความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในสังกัดต่างๆ พบว่า สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เห็นสมควรให้มีการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง คิดเป็นร้อยละ 100 ร้อยละ 96.8 ร้อยละ 100 และร้อยละ 100 ตามลำดับ โดยวัตถุประสงค์หลักของการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0 ร้อยละ 50.5 ร้อยละ 61.2 และร้อยละ 61.1 ตามลำดับ กลุ่มเป้าหมายหลักของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มากที่สุด คือ นักเรียนทั้งโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ร้อยละ 59.1 และร้อยละ 64.8 ตามลำดับ และสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร คือ อื่นๆ เช่น ทุกคน ไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 100 สื่อในการส่งเสริมการเกษตรที่มากที่สุดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คือ กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 15.8 ร้อยละ 18.4 และร้อยละ 25.9 ตามลำดับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) คือ กิจกรรม วิดีทัศน์/คลิป และแปลงสาธิต เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมดไม่ระบุคำตอบ เนื้อหาในสื่อส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มากที่สุด คือ ไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 76.3 ร้อยละ 72.4 และร้อยละ 66.7 ตามลำดับ รองลงมา คือ ด้านการผลิต คิดเป็นร้อยละ 14.2 ร้อยละ 21.4 และร้อยละ 29.6 ตามลำดับ และสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมากที่สุด

คือ ด้านการผลิต คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ถ่ายทอดเนื้อหา/ผู้สอนหลักของสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนเมืองของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) คือ นักเรียนทั่วไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.7 เท่ากัน สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คือ คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.5 และสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร คือ ครู คิดเป็นร้อยละ 100

4. การพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง มีกระบวนการพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองทั้งสิ้น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการสำรวจความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาต้นร่างสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ขั้นตอนการสำรวจความพึงพอใจต่อสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง และขั้นตอนการปรับปรุงสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

5. การทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง พบว่า การดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองมีทั้งสิ้น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการทดลองที่มีการประสานงานและทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักบุ้งในตะกร้าของนักเรียนก่อนเรียน ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ย 11.50 คะแนน ขั้นการทดลองมีการดำเนินการให้นักเรียนศึกษาสื่อกิจกรรมการปลูกผักบุ้งในตะกร้าจากสื่อโปสเตอร์และวีดิทัศน์โมชันกราฟิกจากนั้นจึงลงมือปฏิบัติจริง และขั้นหลังการทดลองที่นักเรียนมีการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักบุ้งในตะกร้าหลังเรียนที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้นเป็น 15.46 คะแนน ซึ่งแสดงถึงความก้าวหน้าทั้งในรายบุคคลและรายกลุ่ม และมีการสำรวจความพึงพอใจต่อชุดสื่อกิจกรรมเรื่องการปลูกผักบุ้งในตะกร้า ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ความสวยงามของรูปภาพที่ใช้ในสื่อโปสเตอร์ ลักษณะ สีของตัวอักษร ชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย และเหมาะสม และการใช้เสียงของสื่อมัลติมีเดียมีความเหมาะสม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถนำมาสู่การอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผักสวนครัวคำตอบสำคัญของเกษตรเมือง จากผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่า สถานศึกษามีความต้องการการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.5 โดยมุ่งเน้นวัตถุประสงค์หลักของการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.5 โดยควรมีรูปแบบเป็นสื่อกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 19 ที่เผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับการผลิตหรือการเพาะปลูก คิดเป็นร้อยละ 21 โดยเฉพาะเนื้อหาเกี่ยวกับการปลูกพืชผักสวนครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนรินทร์ ยิ่งยวด และคณะ (2561) ที่ได้สำรวจความต้องการของนักวิจัย ผู้บริหารโรงเรียนครู ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน ที่พบว่าโรงเรียนวัดสาธา อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ควรมีการทำแปลงเกษตรเพื่อจัดสภาพแวดล้อมให้สวยงามและปลูกผักปลอดภัยเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ สำหรับนักเรียน โดยสามารถนำผลผลิตมาประกอบอาหารกลางวันให้นักเรียน และควรมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้วย

โดยความรู้เรื่องการทำเกษตรหรือการทำสวนผักยังสามารถเชื่อมโยงไปสู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างมากมาย ดังที่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2557) ได้กล่าวถึงงานวิจัยหลากหลายชิ้นที่พบว่า การให้เด็กได้ปลูกผักจะมีส่วนช่วยในขั้นตอนต่างๆ อาทิ การทำให้เด็กที่ไม่ทานผักหันมาทานผักมากขึ้น โดยเฉพาะผักที่ปลูกเองกับมือ การสร้างความสุขและความผ่อนคลาย การนำมาประกอบอาหารให้นักเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียนรับประทาน การจำหน่ายแจกจ่าย เป็นต้น นอกจากนี้จากงานวิจัยของอัทพงศ์ ปิ่นทองพันธ์ (2556) ยังได้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นการปลูกพืชผักสวนครัวมีผลต่อความมั่นคงทางอาหาร โดยผลการวิจัยพบว่า การจัดสวนกินได้ในชุมชนจะมีส่วนช่วยลดค่าใช้จ่ายทางด้านอาหารได้ 298.70 บาท ในระยะเวลา 3 เดือน

2. สื่อกิจกรรมกับการส่งเสริมความรู้ด้านการเกษตร จากผลการวิจัยได้สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการสื่อกิจกรรมในการส่งเสริมความรู้ด้านการเกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิรันดร์ ยิ่งยวด และคณะ (2561) ที่ได้สำรวจความต้องการของนักวิจัย ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน ที่พบว่าโรงเรียนวัดสาธิต อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ควรมีการทำแปลงเกษตรเพื่อจัดสภาพแวดล้อมให้สวยงามและปลูกผักปลอดภัยเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียน โดยสามารถนำผลผลิตมาประกอบอาหารกลางวันให้นักเรียน และควรมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเช่นเดียวกัน

นอกจากนั้นขั้นตอนของการจัดสื่อกิจกรรมในการส่งเสริมการปลูกผักบุงให้แก่เด็กนักเรียนจากสถานศึกษาในเขตเมืองที่มีขึ้นก่อนการทดลอง ที่จะมีการวางแผนและเตรียมการปลูกผักบุงในตะกร้า ขึ้นการทดลองที่ดำเนินกิจกรรมการศึกษาความรู้จากสื่อและลงมือปฏิบัติในการปลูกผักบุงในตะกร้า และขึ้นหลังการทดลองที่ดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ผ่านชุดสื่อการปลูกผักบุงในตะกร้าและความพึงพอใจต่อชุดสื่อกิจกรรม ซึ่งในรายละเอียดของขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ฤทธิ์ ดอนศรี (2543) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาว่ามี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการกำกับ ติดตาม และประเมินผล ซึ่งผลจากการประเมินประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนยังพบว่า สื่อกิจกรรมมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองให้แก่เด็กนักเรียน โดยนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักบุงในตะกร้าภายหลังการเข้าร่วมปฏิบัติในสื่อกิจกรรมเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริกาญจณ์ อะนั้นเอื้อ จินดา ขลิบทอง และบำเพ็ญ เขียวหวาน (2554) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการส่งเสริมเกษตรในโรงเรียนชุมชนบ้านท่าสองยาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ที่พบว่านักเรียนที่เข้าร่วมการปฏิบัติในกิจกรรมด้านการเกษตรมีความเข้าใจการเกษตรมากขึ้น อีกทั้งยังรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีความสุข สนุกสนานต่อการทำกิจกรรม โดยนักเรียนมีคะแนนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านความพึงพอใจต่อชุดสื่อกิจกรรมนักเรียนยังมีความพึงพอใจต่อชุดสื่อกิจกรรมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของศิริกาญจณ์ อะนั้นเอื้อ จินดา ขลิบทอง และบำเพ็ญ เขียวหวาน (2554) ที่นักเรียนมีความพึงพอใจที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเกษตรในโรงเรียนอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

นอกจากนั้นจากผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษามีความต้องการสื่อเพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.5 ซึ่งมี

ลักษณะการบูรณาการการเรียนการสอนกับกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน จึงมีความสอดคล้องกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2561) ที่กล่าวถึงการจัดกิจกรรมด้านการเกษตรของโรงเรียนบ้านนาตม จังหวัดลำปาง ในโครงการเด็กนาตม นิยมกินผักผลไม้ ใส่ใจสุขภาพว่าการจัดกิจกรรมด้านการเกษตรควรมีการบูรณาการเข้ากับหลักสูตร โดยเฉพาะในวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ คณิตศาสตร์ สังคม หรือแม้แต่วิทยาศาสตร์ก็สามารถนำเด็กมาเรียนรู้วิชาเหล่านี้ร่วมกันผ่านแปลงผักได้

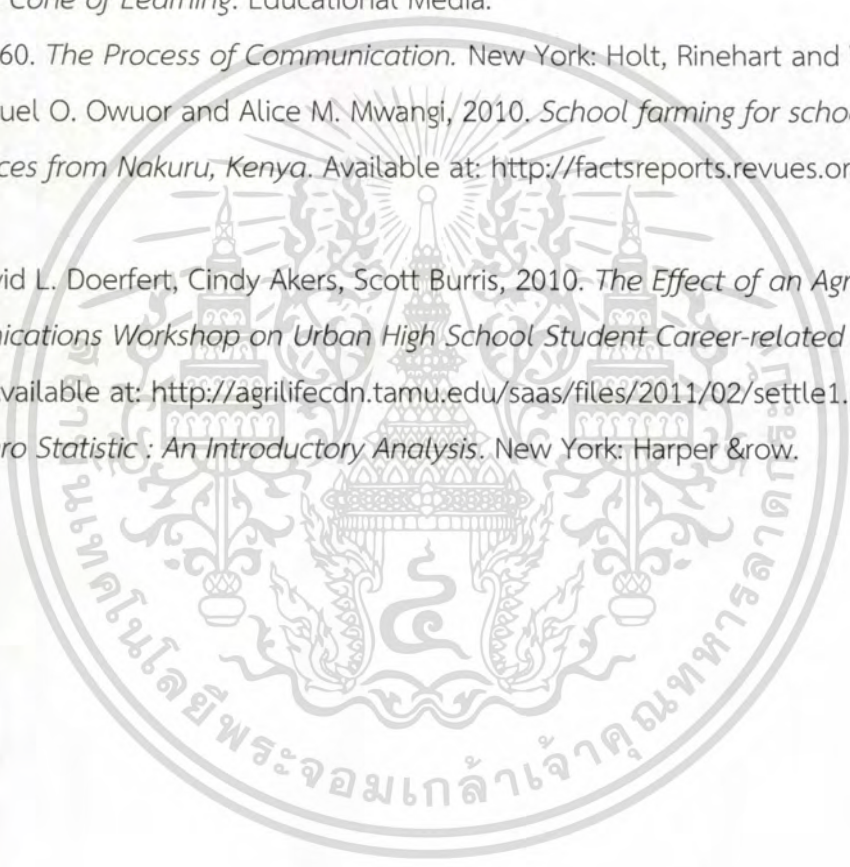
3. การพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองแบบมีส่วนร่วม จากผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงกระบวนการพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองที่มีทั้งสิ้น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการสำรวจความต้องการ ขั้นตอนการร่างสื่อ ขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจ และขั้นตอนการประเมินสื่อ ได้สะท้อนภาพของการดำเนินการพัฒนาสื่อแบบมีส่วนร่วมที่มีขั้นตอนในภาพรวมสอดคล้องกับแนวคิดของรัตน บัญญัติยะ และคณะ (2534) ที่ว่ากระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจะต้องเกิดขึ้นได้จากการร่วมค้นหาความต้องการพื้นฐาน การตัดสินใจเลือกแนวทาง การแก้ปัญหา การร่วมปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหา การร่วมรับผลประโยชน์จากกิจกรรมนั้น และติดตามประเมินผล ซึ่งจากผลการวิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้แทนจากสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมทั้งในขั้นตอนการสำรวจความต้องการที่ผู้แทนจะมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการสื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาสื่อที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง และขั้นตอนการประเมินสื่อที่เปิดโอกาสให้ผู้แทนสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบร่างสื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาสื่อให้มีรูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการและการปฏิบัติงานมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิทธ์ วัฒน บัณก (2558) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาสื่อมีลตีมิตเดียเพื่อส่งเสริมทักษะและความเข้าใจของอาสาสมัครในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดลำปาง มีขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอน คือ ปัจจัยนำเข้าที่เป็นขั้นตอนในการวิเคราะห์สถานการณ์ชุมชน ความต้องการการใช้สื่อ และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านเนื้อหาและสื่อกระบวนการเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา วางวัตถุประสงค์ แนวทางการผลิตสื่อ พัฒนาสื่อ ประเมินคุณภาพสื่อ ทดลองสื่อ และผลลัพธ์ที่เป็นขั้นตอนที่ได้สื่อต้นแบบมีลตีมิตเดียและการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้จากสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่มีขั้นตอนของปัจจัยนำเข้าคือการสำรวจความต้องการ ขั้นตอนกระบวนการที่เป็นการร่างสื่อ และการประเมินความพึงพอใจ และขั้นตอนผลลัพธ์ที่ทำให้เกิดสื่อฉบับสมบูรณ์

4. การเสริมพลังในการส่งเสริมความรู้ด้านการเกษตรในท้องถิ่นผสมผสานนอกห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษามีความต้องการสื่อเพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.5 ซึ่งมีลักษณะการบูรณาการการเรียนการสอนกับกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน จึงมีความสอดคล้องกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2561) ที่กล่าวถึงการจัดกิจกรรมด้านการเกษตรของโรงเรียนบ้านนาตม จังหวัดลำปาง ในโครงการเด็กนาตม นิยมกินผักผลไม้ ใส่ใจสุขภาพว่าการจัดกิจกรรมด้านการเกษตรควรมีการบูรณาการเข้ากับหลักสูตร โดยเฉพาะในวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ คณิตศาสตร์ สังคม หรือแม้แต่วิทยาศาสตร์ก็สามารถนำเด็กมาเรียนรู้วิชาเหล่านี้ร่วมกันผ่านแปลงผักได้

เอกสารอ้างอิง

- เกศินี จุฑาวิจิตร. 2540. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. เพชรเกษมการพิมพ์, นครปฐม.
- ณรงค์ สมพงษ์. 2535. สื่อเพื่องานส่งเสริมและเผยแพร่. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ.
- ณรงค์ สมพงษ์. 2543. สื่อสารมวลชนเพื่องานส่งเสริม. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ณรงค์ฤทธิ์ ดอนศรี. 2543. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทองคำ วงศ์คม. 2545. การเรียนการสอนวิชาเกษตรตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนพร้าววิทยาคม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทิตนา แคมมณี. 2551. ศาสตร์การสอน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์แห่งหนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิรันดร์ ยิ่งยวด และคณะ. 2561. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทางเกษตรและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนผ่านการมีส่วนร่วมของ ภาคีเครือข่าย: กรณีศึกษา กิจกรรมภูมิทัศน์กินได้โรงเรียนวัดศาลี จ.สุพรรณบุรี. Veridian E-Journal, Silpakorn University. 11(1). มกราคม-เมษายน 2561.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2553. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- พิสิทธ์ ฌอน บัวนก. 2558. การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเพื่อส่งเสริมทักษะและความเข้าใจของอาสาสมัครในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดลำปาง. วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่. 7(4). ตุลาคม - ธันวาคม: 71-89.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544. เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 19.
- รัชนี้ จารุสันต์, 2559. ความต้องการสื่อทางการเกษตร ของเกษตรกรผู้ปลูกยาง ภายใต้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 54, 2-5 กุมภาพันธ์ 2559.
- รัตนา บุญมีธยะ และคณะ (2534) รายงานการวิจัยการประเมินผลสภาวะแบบเร่งด่วนอย่างมีส่วนร่วมกรณีแก่งละว้า อำเภอบ้านไร่ จังหวัดขอนแก่น.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชานีประศาสน์. 2548. ระเบียบวิธีการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- ศิริกาญจกัญ อดันเื้ออ, จินดา ขลิบทอง, และบำเพ็ญ เขียวหวาน, 2554. การส่งเสริมเกษตรในโรงเรียนชุมชนบ้านท่าสองยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา ตาก เขต 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2557. ผักกับการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก. เข้าถึงใน <http://www.thaihealth.or.th/Content/24835-ผักกับการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก.html>
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2561. ชวนเด็กปลูกผักทางรอดโรงเรียนไม่ถูกยุบ. หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ. 18 มกราคม 2561.

- สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2556. รายชื่อสถานศึกษา ปีการศึกษา 2556. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2558, สืบค้นจาก <http://www.mis.moe.go.th/statistic>. Yamane, Taro. 1967 *Statistics, An Introductory Analysis*, 2nd Ed., New York: Harper and Row.
- สิน พันธุ์พินิจ, 2544. *การส่งเสริมการเกษตร*. อักษรพิทยา. กรุงเทพฯ.
- อัถพงค์ ปิ่นทองพันธ์. 2556. *สวนสวยกินได้ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร : กรณีศึกษาชุมชนซอยบ่อนไก่-ท่า ยาง ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อุษา บิ๊กกินส์. 2552. *การสร้างชุมชนเสมือนจริงในเกมออนไลน์กับพฤติกรรมการติดสื่อออนไลน์ของเยาวชนในเขต กรุงเทพมหานคร*. วารสารสุทธิปริทัศน์, 23(70), 7-21.
- Dale, Edgar. 1960. *Cone of Learning*. Educational Media.
- David K. Berlo. 1960. *The Process of Communication*. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- Dick Foeken, Samuel O. Owuor and Alice M. Mwangi, 2010. *School farming for school feeding: experiences from Nakuru, Kenya*. Available at: <http://factsreports.revues.org/563#abstract-en>.
- Quisto Settle, David L. Doerfert, Cindy Akers, Scott Burris, 2010. *The Effect of an Agricultural Communications Workshop on Urban High School Student Career-related Self-efficacy Levels*. Available at: <http://agrifilecdn.tamu.edu/saas/files/2011/02/settle1.pdf>
- Yamane. 1967. *Taro Statistic : An Introductory Analysis*. New York: Harper & row.

สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิจัยเรื่อง โครงการวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
โดย ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ
สาขาวิชา พัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร
คณะ เทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้อมูลประกอบการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

ข้อมูลประกอบการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

คำชี้แจง ขอให้ท่านตรวจสอบข้อความถามว่ามีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการหรือไม่ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ทำเครื่องหมาย ✓	ในช่อง +1 เมื่อท่านเห็นว่า	ท่านแน่ใจว่าข้อความถามมีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ
ทำเครื่องหมาย ✓	ในช่อง 0 เมื่อท่านเห็นว่า	ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความถามมีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ
ทำเครื่องหมาย ✓	ในช่อง -1 เมื่อท่านเห็นว่า	ท่านแน่ใจว่าข้อความถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ

ในกรณีที่ท่านมีความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงนิยามและข้อความถามแต่ละข้อ โปรดเขียน ข้อเสนอแนะของท่านลงในช่องเสนอแนะหรืออาจให้ข้อเสนอแนะโดยตรงแก่ผู้วิจัย จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

ข้อที่	ข้อรายการ	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
	คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง					
1.	ชื่อ-นามสกุล	1	1	1	1	ใช้ได้
2.	เบอร์ติดต่อ (กรณีสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม)	1	1	1	1	ใช้ได้
3.	เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง	1	1	1	1	ใช้ได้
4.	อายุ ☐ 1) ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 2) 20-30 ปี ☐ 3) 31-40 ปี ☐ 4) 41-50 ปี ☐ 5) 51-60 ปี ☐ 6) มากกว่า 60 ปี	1	0	1	0.67	ใช้ได้
5.	ระดับการศึกษา ☐ 1) ต่ำกว่าประถมศึกษา ☐ 2) ประถมศึกษา ☐ 3) มัธยมศึกษา ☐ 4) อาชีวศึกษา ☐ 5) ปริญญาตรี ☐ 6) ปริญญาโท ☐ 7) ปริญญาเอก ☐ 8) อื่นๆ (ระบุ)	1	0	1	0.67	ใช้ได้
6.	โรงเรียน..... ตั้งอยู่ อำเภอ/เขต..... จังหวัด	1	0	1	0.67	ใช้ได้
7.	สถานศึกษาเปิดสอนในระดับ	1	0	1	0.67	ใช้ได้
8.	สังกัดของสถานศึกษา ☐ 1) สพฐ. ☐ 2) เอกชน ☐ 3) ท้องถิ่น (ระบุ)..... ☐ 4) อื่นๆ (ระบุ)	1	0	1	0.67	ใช้ได้
9.	ตำแหน่ง ☐ 1) ฝ่ายบริหารตำแหน่ง					
	☐ 2) ครู/ผู้สอน วิชา.....	1	1	1	1	ใช้ได้
	☐ 3) อื่นๆ (ระบุ).....การะ/ ความรับผิดชอบ.....					

10.	ระดับชั้นที่สอน/รับมิตชอบ (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 1) ประถมศึกษาปีที่ 1 ☐ 2) ประถมศึกษาปีที่ 2 ☐ 3) ประถมศึกษาปีที่ 3 ☐ 4) ประถมศึกษาปีที่ 4 ☐ 5) ประถมศึกษาปีที่ 5 ☐ 6) ประถมศึกษาปีที่ 6 ☐ 7) มัธยมศึกษาปีที่ 1 ☐ 8) มัธยมศึกษาปีที่ 2 ☐ 9) มัธยมศึกษาปีที่ 3 ☐ 10) มัธยมศึกษาปีที่ 4 ☐ 11) มัธยมศึกษาปีที่ 5 ☐ 12) มัธยมศึกษาปีที่ 6	1	0	1	0.67	ใช้ได้
-----	---	---	---	---	------	--------

ตอนที่ 2 : การจัดการเรียนรู้เรื่องเกษตรในสถานศึกษา

ข้อที่	ข้อรายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล		
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
11.	ท่านคิดว่าสถานศึกษาของท่านมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเกษตรมากน้อยเพียงใด									
11.1	ตระหนักและให้ความสำคัญ					0	1	1	0.67	ใช้ได้
11.2	มีการกำหนดนโยบาย/แผนในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร					1	1	1	1	ใช้ได้
11.3	มีการกำหนดตัวชี้วัดในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร					1	1	1	1	ใช้ได้
11.4	มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตร					1	1	1	1	ใช้ได้
11.5	ให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตร					1	1	1	1	ใช้ได้
11.6	ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้านการเกษตร					1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อรายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
12.	สถานศึกษาของท่านมีการจัดการเรียนรู้เรื่องการเกษตรในรูปแบบใดบ้าง ☐ 1) ไม่มี ☐ 2) การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น	1	1	1	1	ใช้ได้

	☐ 3) การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเท่านั้น ☐ 4) การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน ☐ 5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
13.	สถานศึกษาของท่านมีการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตรรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 1) ไม่มี ☐ 2) มี เป็นรายวิชาหลักด้านการเกษตร ได้แก่ วิชา..... ☐ 3) มี สอดแทรกเนื้อหาในวิชา ได้แก่ วิชา..... ☐ 4) มี เป็นรายวิชาเลือกด้านการเกษตร ได้แก่ วิชา..... ☐ 5) อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1	ใช้ได้
14.	ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาด้านการเกษตรในการจัดการเรียนการสอนคือใคร (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 1) นักเรียน ☐ 2) ครู ☐ 3) บุคลากรในสถานศึกษา ☐ 4) คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน ☐ 5) วิทยากรภายนอก ☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ) ☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1	ใช้ได้
15.	ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนคือข้อใด (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 1) ความรู้เบื้องต้นด้านการเกษตร ☐ 2) การปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์ ☐ 3) การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ☐ 4) การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ☐ 5) การเกษตรครบวงจร ☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1	ใช้ได้
16.	สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนคือข้อใด (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 1) หนังสือเรียน ☐ 2) เอกสารการสอน ☐ 3) powerpoint ☐ 4) โปสเตอร์ ☐ 5) แผ่นพับ ☐ 6) เสียงตามสาย ☐ 7) บอร์ด/นิทรรศการ ☐ 8) วีดีโอ/คลิป ☐ 9) แพลงสาธิต ☐ 10) กิจกรรม	1	1	1	1	ใช้ได้

	☐ 11) อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
17.	กลุ่มเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนคือข้อใด (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 1) นักเรียน ☐ 2) ครู ☐ 3) บุคลากรในสถานศึกษา ☐ 4) ครอบครัวนักเรียน ☐ 5) ชุมชน ☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	1	ใช้ได้
18.	สถานศึกษาของท่านได้จัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในรูปแบบใด ☐ 1) ไม่มี ☐ 2) มี เป็นกิจกรรมของรายวิชา.....ได้แก่กิจกรรม..... ☐ 3) มี เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเอง ได้แก่ กิจกรรม..... ☐ 4) มี เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัดให้สถานศึกษา ได้แก่กิจกรรม.....ร่วมกับหน่วยงาน..... ☐ 5) อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1	ใช้ได้
19.	ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาด้านการเกษตรในกิจกรรมนอกห้องเรียนคือใคร (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 1) นักเรียน ☐ 2) ครู ☐ 3) บุคลากรในสถานศึกษา ☐ 4) คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน ☐ 5) วิทยากรภายนอก ☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1	ใช้ได้
20.	ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนคือข้อใด (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 1) ความรู้เบื้องต้นด้านการเกษตร ☐ 2) การปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์ ☐ 3) การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ☐ 4) การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ☐ 5) การเกษตรครบวงจร ☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1	ใช้ได้
21.	สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนคือข้อใด (ระบุได้มากกว่า 1	1	1	1	1	ใช้ได้

	ข้อ) ☐ 1) หนังสือเรียน ☐ 2) เอกสารการสอน ☐ 3) powerpoint ☐ 4) โปสเตอร์ ☐ 5) แผ่นพับ ☐ 6) เสียงตามสาย ☐ 7) บอร์ด/นิทรรศการ ☐ 8) วีดิโอ/คลิป ☐ 9) แพลงสาธิต ☐ 10) กิจกรรม ☐ 11) อื่นๆ (โปรดระบุ)						
22.	กลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนคือข้อใด (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 1) นักเรียน ☐ 2) ครู ☐ 3) บุคลากรในสถานศึกษา ☐ 4) ครอบครัวนักเรียน ☐ 5) ชุมชน ☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	1		ใช้ได้
23.	ภาติหรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมด้านการเกษตรในสถานศึกษาของท่านคือใคร (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 1) ไม่มี ☐ 2) ครอบครัวนักเรียน ☐ 3) ชุมชน ☐ 4) วัด ☐ 5) หน่วยงานภาครัฐ เช่น ☐ 6) หน่วยงานภาคเอกชน เช่น ☐ 7) อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1		ใช้ได้
24.	ท่านคิดว่าการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมด้านการเกษตรของสถานศึกษาประสบความสำเร็จในเกณฑ์ใด ☐ 1) มากที่สุด ☐ 2) มาก ☐ 3) ปานกลาง ☐ 4) น้อย ☐ 5) น้อยที่สุด ☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	1		ใช้ได้
25.	ท่านจงยกตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมด้านการเกษตรในสถานศึกษาของท่านทั้งในลักษณะการเรียนการสอนหรือกิจกรรมพร้อมอธิบายรายละเอียดโดยย่อ	1	1	1	1		ใช้ได้

ตอนที่ 3 : ความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

ข้อที่	ข้อรายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3		
26.	หากมีการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการเกษตรสำหรับสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อประเด็นต่อไปนี้					
26.1	วัตถุประสงค์หลักของการใช้สื่อ คือข้อใด ☐ 1) เพื่อการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น ☐ 2) เพื่อการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเท่านั้น ☐ 3) เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนควบคู่กัน ☐ 4) อื่นๆ (โปรดระบุ)	0	1	1	0.67	ใช้ได้
26.2	กลุ่มเป้าหมายหลักของการใช้สื่อ คือข้อใด ☐ 1) นักเรียนทั้งโรงเรียน ☐ 2) นักเรียน เฉพาะระดับชั้นการศึกษา..... ☐ 3) ครู ☐ 4) บุคลากรในสถานศึกษา ☐ 5) ครอบครัวนักเรียน ☐ 6) คนในชุมชน ☐ 7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....	1	1	1	1	ใช้ได้
26.3	ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาใคร ☐ 1) นักเรียนแกนนำ ☐ 2) นักเรียนทั่วไป ☐ 3) ครู ☐ 4) คนในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน ☐ 5) วิทยากรภายนอก ☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1	ใช้ได้
26.4	ข้อมูล ประเด็น หรือเนื้อหาหลักคือข้อใด ☐ 1) ความรู้เบื้องต้นด้านการเกษตร ☐ 2) การปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์ ☐ 3) การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ☐ 4) การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ☐ 5) การเกษตรครบวงจร ☐ 6) อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1	ใช้ได้

26.5	สื่อที่เหมาะสมคือข้อใด ☐ 1) โปสเตอร์ ☐ 2) แผ่นพับ ☐ 3) หนังสือเล่มเล็ก ☐ 4) การ์ตูน ☐ 5) อินโฟกราฟิก ☐ 6) เสียงตามสาย ☐ 7) บอร์ด/นิทรรศการ ☐ 8) วีดีโอ/คลิป ☐ 9) แพลงสาธิต ☐ 10) กิจกรรม ☐ 11) สื่อบุคคล/วิทยากร ☐ 12) อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	1	1	1	ใช้ได้
27.	ข้อเสนอแนะสำหรับการผลิตสื่อในการส่งเสริมการเกษตรของ สถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง	1	1	1	1	ใช้ได้

สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิจัยเรื่อง โครงการวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
โดย ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ
สาขาวิชา พัฒนาการเกษตรและการจัดการทรัพยากร
คณะ เทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้อมูลประกอบการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

ข้อมูลประกอบการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

กลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวแทนสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองที่หมายรวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน หรือบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนในการจัดการเรียนการสอนในเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับการเกษตรในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและเขตอำเภอเมืองในทุกจังหวัด

รายละเอียดการวิจัยโดยสังเขป

จากผลการสำรวจความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง พบว่าสถานศึกษามีความต้องการสื่อกิจกรรม สื่อวีดิทัศน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ ตามลำดับ โดยเนื้อหาควรเป็นประเด็นเกี่ยวกับพืชผักสวนครัวมากที่สุด จึงนำไปสู่การพัฒนาสื่อกิจกรรม ชุดการปลูกผักบุงในตระกร้า สำหรับสถานศึกษาหรือที่พักอาศัยในเขตเมืองที่ประกอบด้วย 1) วิดิทัศน์โมชันกราฟิกเรื่องการปลูกผักบุงในตระกร้า 2) โปสเตอร์เรื่องการปลูกผักบุงในตระกร้า และ 3) ซองบรรจุสื่อกิจกรรม ที่สถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองสามารถนำไปใช้เป็นการเรียนการสอนประกอบกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ความพึงพอใจต่อสื่อกิจกรรมที่ใช้ในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง
ชุดการปลูกผักบุงในตะกร้า สำหรับสถานศึกษาหรือที่พักอาศัยในเขตเมือง

คำชี้แจง ขอให้ท่านตรวจสอบข้อความว่ามีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการหรือไม่ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ทำเครื่องหมาย ✓	ในช่อง +1 เมื่อท่านเห็นว่า	ท่านแน่ใจว่าข้อความมีความเหมาะสม
ทำเครื่องหมาย ✓	ในช่อง 0 เมื่อท่านเห็นว่า	ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความมีความเหมาะสม
ทำเครื่องหมาย ✓	ในช่อง -1 เมื่อท่านเห็นว่า	ท่านแน่ใจว่าข้อความไม่มีความเหมาะสม

ในกรณีที่ท่านมีความเห็นหรือข้อเสนอแนะในข้อความแต่ละข้อ โปรดเขียนข้อเสนอแนะของท่านลงในช่อง
เสนอแนะหรืออาจให้ข้อเสนอแนะโดยตรงแก่ผู้วิจัย จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

ข้อที่	ข้อรายการ	ค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
	คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง					
1.	ชื่อ-นามสกุล	0	1	1	0.67	ใช้ได้
2.	ช่องทางการติดต่อ เช่น โทรศัพท์ เฟซบุ๊ก E-mail ฯลฯ (กรณีสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม)	1	1	1	1	ใช้ได้
3.	เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง	1	1	1	1	ใช้ได้
4.	ระดับการศึกษา ☐ 1) ต่ำกว่าประถมศึกษา ☐ 2) ประถมศึกษา ☐ 3) มัธยมศึกษา ☐ 4) อาชีวศึกษา ☐ 5) ปริญญาตรี ☐ 6) ปริญญาโท ☐ 7) ปริญญาเอก ☐ 8) อื่นๆ (ระบุ)	1	1	1	1	ใช้ได้
5.	โรงเรียน..... ตั้งอยู่ อำเภอ/เขต..... จังหวัด	1	1	1	1	ใช้ได้
6.	ตำแหน่ง	1	1	1	1	ใช้ได้

☐ 1) ฝ่ายบริหารตำแหน่ง ☐ 2) ครู/ผู้สอน วิชา..... ☐ 3) นักเรียน ระดับชั้น..... ☐ 3) อื่นๆ (ระบุ)..... ภาระ/ความรับผิดชอบ.....					
--	--	--	--	--	--

ตอนที่ 2 : ความพึงพอใจต่อสื่อโปสเตอร์

ข้อที่	ข้อรายการ					ค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล	
						1	2	3			
	รายละเอียด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด					
7.	ความเหมาะสมของขนาดโปสเตอร์						1	1	1	1	ใช้ได้
8.	ความเหมาะสมของสี						1	1	1	1	ใช้ได้
9.	ความเหมาะสมของภาพ						1	1	1	1	ใช้ได้
10.	ความเหมาะสมของตัวอักษร						1	0	1	0.67	ใช้ได้
11.	ความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหา						1	0	1	0.67	ใช้ได้
12.	ความเหมาะสมในการจัดวางองค์ประกอบของภาพ						1	0	1	0.67	ใช้ได้
13.	ความเหมาะสมในการสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและนำไปปฏิบัติ						1	1	1	1	ใช้ได้
14.	ความเหมาะสมในภาพรวม						1	1	1	1	ใช้ได้
15.	สื่อโปสเตอร์กระตุ้นให้เกิดความสนใจอยากปลูกผักสวนครัว						1	1	1	1	ใช้ได้
16.	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงสื่อโปสเตอร์ในภาพรวมเพื่อใช้ในการส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ						1	1	1	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 : ความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิก

ข้อที่	ข้อรายการ						ค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
							1	2	3		
	รายละเอียด	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด					
17.	ความเหมาะสมของภาพ						1	1	1	1	ใช้ได้
18.	ความเหมาะสมของเสียง บรรยาย						1	1	1	1	ใช้ได้
19.	ความเหมาะสมของเสียงเพลง ประกอบ						1	1	1	1	ใช้ได้
20.	ความเหมาะสมของความยาว คลิป						1	1	1	1	ใช้ได้
21.	ความเหมาะสมของตัวอักษร						1	1	1	1	ใช้ได้
22.	ความถูกต้องและเหมาะสมของ เนื้อหา						1	0	1	0.67	ใช้ได้
23.	ความเหมาะสมของเทคนิคใน การนำเสนอ						1	1	1	1	ใช้ได้
24.	ความเหมาะสมของ ต่อเนื่องในการดำเนินเรื่อง						1	1	1	1	ใช้ได้
25.	ความเหมาะสมในการสื่อสารให้ ผู้ชมเข้าใจง่ายและนำไปปฏิบัติ						1	1	1	1	ใช้ได้
26.	สื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิกกระตุ้น ให้เกิดความสนใจอยากปลูกผัก สวนครัว						1	1	1	1	ใช้ได้
27.	ความเหมาะสมในภาพรวม						1	1	1	1	ใช้ได้
28.	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิกใน ภาพรวมเพื่อใช้ในการส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษาในเขตชุมชน เมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ						1	1	1	1	ใช้ได้

ตอนที่ 4 : ความพึงพอใจต่อสื่อกิจกรรมในภาพรวม

ข้อที่	ข้อรายการ						ค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	รายละเอียด	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	1	2	3		
29.	ความเหมาะสมของสีบนของบรรจุสื่อกิจกรรม						1	1	1	1	ใช้ได้
30.	ความเหมาะสมของตัวอักษรบนของบรรจุสื่อกิจกรรม						1	1	1	1	ใช้ได้
31.	ความเหมาะสมของภาพบนของบรรจุสื่อกิจกรรม						1	1	1	1	ใช้ได้
32.	ความเหมาะสมของขนาดของบรรจุสื่อกิจกรรม						1	1	1	1	ใช้ได้
33.	ความเหมาะสมในการใช้งานของของบรรจุสื่อกิจกรรม						1	1	1	1	ใช้ได้
34.	ความสะดวกในการนำเนื้อหาไปประยุกต์เพื่อจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการจัดกิจกรรม						1	1	1	1	ใช้ได้
35.	ความเหมาะสมในการนำสื่อวีดิทัศน์และโปสเตอร์ไปใช้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน						1	1	1	1	ใช้ได้
36.	ความเหมาะสมในการกระตุ้นการเรียนรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน						0	1	1	0.67	ใช้ได้
37.	ความเหมาะสมในการใช้เป็นสื่อในสถานศึกษา						1	1	1	1	ใช้ได้
38.	ความเหมาะสมในภาพรวม						1	1	1	1	ใช้ได้
39.	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงสื่อกิจกรรมในภาพรวมเพื่อใช้ในการส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ						1	1	1	1	ใช้ได้

23 สิงหาคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้สื่อ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโสมนัส

เนื่องด้วยคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้มีการดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองที่มี ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ เป็นหัวหน้าโครงการ ซึ่งในขณะนี้กระบวนการวิจัยได้มีการดำเนินการสำรวจความต้องการสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองจากสถานศึกษาทั่วประเทศจนกระทั่งได้มีการพัฒนาสื่อกิจกรรมตามความต้องการของสถานศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงนำมาสู่การขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาของท่านในการเป็นพื้นที่ทดลองใช้สื่อดังกล่าวเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของสื่อก่อนการดำเนินการขยายผลเพื่อใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการเกษตรของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมืองอื่นๆ ต่อไป

ในการนี้ทางโครงการได้ทำการประสานอาจารย์พริดา อรุณเจน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยให้เป็นนักวิจัยร่วมเพื่อดำเนินการทดลองประสิทธิภาพของสื่อกิจกรรมที่ประกอบด้วยสื่อวีดิทัศน์โมชันกราฟิกและสื่อโปสเตอร์ในชุดการปลูกผักบุ้งในตะกร้าที่จะเป็นเครื่องมือในการให้ความรู้ในการประกอบกิจกรรมด้านการเกษตรในสถานศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ)

ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ

หัวหน้าโครงการ

ติดต่อประสานงาน

ดร.พัชรา เอี่ยมกิจการ สบายใจ อาจารย์ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โทร. 085-666-2566 Email: phatchara.ea@kmitl.ac.th

แบบทดสอบก่อนเรียน

โครงการวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนวัดโสมนัส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ชื่อ-นามสกุล ชั้น..... เลขที่.....

ตอนที่ 1 จงเลือกคำตอบที่ถูกต้อง (10 คะแนน)

- นักเรียนคิดว่าข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์ปลูกผักบุ้ง
 - สำลีส
 - ดิน
 - ตะกร้า
 - เมล็ดผักบุ้ง
- ก่อนนำเมล็ดผักบุ้งไปปลูกเราต้องแช่น้ำก่อนเป็นเวลาเท่าไร
 - 10 นาที
 - 60 นาที
 - 1 คืน
 - 2 คืน
- เมื่อเราปลูกผักบุ้งแล้ว ใช้เวลาที่วันรากจึงเริ่มงอกออกมาประมาณ 10 เซนติเมตร
 - 1 วัน
 - 3 วัน
 - 5 วัน
 - 10 วัน
- นอกจากผักบุ้งแล้วนักเรียนคิดว่าพืชผักชนิดใดนำมาปลูกในตะกร้าได้
 - ผักโขม
 - ผักชี
 - ผักคะน้า
 - ผักกะหล่ำ
- นักเรียนคิดว่าเราสามารถหาซื้อเมล็ดผักบุ้งได้จากสถานที่ต่างๆในข้อต่อไปนี้ยกเว้นข้อใด
 - ร้านขายของชำ

- ข. ซูเปอร์มาร์เก็ต
- ค. ร้านขายผัก
- ง. หาซื้อได้ทุกที่

ตอนที่ 2 นักเรียนจงเรียงลำดับขั้นตอนการปลูกผักบุงที่ถูกต้อง (ใส่เลข 1-5ตามลำดับ) (4 คะแนน)

- _____ 1) ต้องนำเมล็ดผักบุงหว่านให้ทั่วพื้นที่ของตะกร้า
- _____ 2) นำดินมากลบเมล็ดผักบุงและรดน้ำเป็นประจำทุกวัน วันละ 1-2 ครั้ง
- _____ 3) นำตะกร้าไปไว้ในบริเวณที่มีแสงแดดส่องถึงได้
- _____ 4) นำดินมาใส่ตะกร้าปริมาณ $\frac{3}{4}$ ของตะกร้า
- _____ 5) นำเมล็ดผักบุงแช่น้ำทิ้งไว้ 1 คืน

ตอนที่ 3 จงกาเครื่องหมาย ✓ เมื่อนักเรียนคิดว่าข้อความถูกต้อง หรือเครื่องหมาย ✗ ในข้อความที่นักเรียนคิดว่าไม่ถูกต้อง (6 คะแนน)

- _____ 1) ในการปลูกผักบุงในตะกร้าเราไม่จำเป็นต้องใช้ดินก็ได้
- _____ 2) เมื่อนำเมล็ดผักบุงแช่น้ำ เมล็ดที่นำไปปลูกได้คือเมล็ดที่จมน้ำ
- _____ 3) เราควรรดน้ำผักบุงที่เราปลูกวันเว้นวัน
- _____ 4) เราสามารถเก็บผักบุงที่พร้อมรับประทานได้ในวันที่ 25 ของการปลูก
- _____ 5) เราสามารถปลูกพริก มะเขือเทศ ผักชี ในตะกร้าได้เหมือนการปลูกผักบุง
- _____ 6) การปลูกผักบุงควรปลูกในที่ร่มไม่ควรให้โดนแสงแดด

แบบสอบถามความพึงพอใจ

โครงการวิจัยและพัฒนาสื่อในการส่งเสริมการเกษตรในเมืองของสถานศึกษาในเขตชุมชนเมือง

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนวัดโสมนัส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อเรื่องการปลูกผักบุ้งในตะกร้าตามความคิดเห็น

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ 😊				
		5	4	3	2	1
1	การออกแบบโปสเตอร์มีรูปแบบเหมาะสมและมีความสวยงาม					
2	ความสวยงามของรูปภาพที่ใช้ในสื่อโปสเตอร์					
3	ลักษณะ สีของตัวอักษร ชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย และเหมาะสม					
4	รูปภาพที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาและสื่อการเรียนรู้ได้ดี					
5	เนื้อหามีความชัดเจนและครอบคลุม เข้าใจง่าย					
6	มีความครบถ้วนของเนื้อหา					
7	การใช้เสียงของสื่อมัลติมีเดียมีความเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

